

2024/1348

22.5.2024.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2024/1348

(2024. gada 14. maijs),

ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32/ES

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 78. panta 2. punkta d) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumus ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumus ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Šīs regulas mērķis ir racionalizēt, vienkāršot un saskaņot dalībvalstu procesuālo kārtību, izveidojot kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā. Lai sasniegtu minēto mērķi, tiek veiktas vairākas būtiskas izmaiņas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/32/ES ⁽⁴⁾, un minētā direktīva būtu jāatceļ un jāaizstāj ar regulu. Atsauces uz atcelto direktīvu būtu jāuzskata par atsaucēm uz šo regulu.
- (2) Kopēja patvēruma politika, kuras pamatā ir Ženēvas 1951. gada 28. jūlija Konvencijas par bēgļu statusu, kas papildināta ar Ņujorkas 1967. gada 31. janvāra protokolu ("Ženēvas konvencija"), pilnīga un visietveroša piemērošana, ir daļa no Eiropas Savienības mērķa pakāpeniski izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas ir atvērta trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kuri Savienībā meklē aizsardzību. Šādas politikas pamatā vajadzētu būt solidaritātes principam un taisnīgai atbildības, tostarp tās finansiālo aspektu, dalīšanai dalībvalstu starpā.
- (3) Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) pamatā ir kopēji standarti, kuri attiecas uz patvēruma procedūrām, atzīšanu un aizsardzību, ko piedāvā Savienības līmenī, un uzņemšanas apstākļiem, un tā izveido sistēmu tās dalībvalsts noteikšanai, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu. Neskatoties uz progresu, kas panākts KEPS izveidē, joprojām pastāv ievērojamas atšķirības starp dalībvalstīm attiecībā uz izmantotajām procedūrām, atzīšanas rādītājiem, piešķirtās aizsardzības veidu, pieteikuma iesniedzējiem un starptautiskās aizsardzības saņēmējiem nodrošināto materiālo uzņemšanas apstākļu un pabalstu līmeni. Minētās atšķirības ir nozīmīgi faktori, kas veicina sekundāru kustību un apdraud mērķi KEPS ietvaros nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret visiem pieteikuma iesniedzējiem neatkarīgi no vietas Savienībā, kur viņi piesakās uz starptautisko aizsardzību.
- (4) Komisija savā 2016. gada 6. aprīļa paziņojumā "Ceļā uz kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformu un labākām iespējām likumīgai nokļūšanai Eiropā" ir izklāstījusi prioritārās jomas, kurās KEPS būtu strukturāli jāuzlabo, proti, ilgtspējīgas un taisnīgas sistēmas izveide tās dalībvalsts noteikšanai, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, Eurodac sistēmas pastiprināšana, lielākas konverģences panākšana patvēruma sistēmā, sekundāras kustības nepieļaušana Savienības iekšienē un pastiprinātas Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2303 ⁽⁵⁾ ("Patvēruma aģentūra"), pilnvaras. Minētais

⁽¹⁾ OV C 75, 10.3.2017., 97. lpp. un OV C 155, 30.4.2021., 64. lpp.

⁽²⁾ OV C 207, 30.6.2017., 67. lpp. un OV C 175, 7.5.2021., 32. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2024. gada 10. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2024. gada 14. maija lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV L 180, 29.6.2013., 60. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2303 (2021. gada 15. decembris) par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 439/2010 (OV L 468, 30.12.2021., 1. lpp.).

paziņojums atbilst Eiropadomes 2016. gada 18. un 19. februāra aicinājumam virzīties uz Savienības esošā regulējuma reformēšanu, lai nodrošinātu humānu, taisnīgu un efektīvu patvēruma politiku. Minētajā paziņojumā arī tiek ierosināta tālākā virzība, kas atbilst holistiskai pieejai migrācijas jomā, kuru Eiropas Parlaments ir izklāstījis savā 2016. gada 12. aprīļa rezolūcijā par stāvokli Vidusjūras reģionā un vajadzību pēc ES holistiskas pieejas migrācijas jomā.

- (5) Lai nodrošinātu labi funkcionējošu KEPS, būtu jāpanāk ievērojams progress attiecībā uz valstu patvēruma sistēmu konvergenci. Pašreizējās atšķirīgās patvēruma procedūras visās dalībvalstīs būtu jāaizstāj ar kopīgu procedūru starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai, kas piemērojama visās dalībvalstīs, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1347⁽⁶⁾, tādējādi nodrošinot procedūras savlaicīgumu un efektivitāti. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, skaidrību un juridisku noteiktību katram pieteikuma iesniedzējam, trešo valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku pausti starptautiskās aizsardzības pieteikumi būtu jāizskata procedūrā, kuras pamatā ir vienādi noteikumi neatkarīgi no dalībvalsts, kurā pieteikums iesniegts.
- (6) Šī valstu patvēruma sistēmu saskaņošana un konverģence būtu jāpanāk, neliedzot dalībvalstīm ieviest vai saglabāt labvēlīgākus noteikumus, ja to paredz šī regula.
- (7) Kopīgai procedūrai starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai būtu jāierobežo starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju sekundāra kustība starp dalībvalstīm gadījumos, kad šādu kustību izraisītu atšķirīgs tiesiskais regulējums, racionalizējot procedūras un precizējot pieteikuma iesniedzēju tiesības un pienākumus, kā arī minēto pienākumu nepildīšanas sekas, un būtu jārada līdzvērtīgi nosacījumi Regulas (ES) 2024/1347 piemērošanai dalībvalstīs.
- (8) Šī regula būtu jāpiemēro visiem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas pausti dalībvalstu teritorijā, tostarp pie ārējās robežas, dalībvalstu teritoriālajos ūdeņos vai tranzīta zonās, un starptautiskās aizsardzības atņemšanai. Personas, kas meklē starptautisku aizsardzību un atrodas kādas dalībvalsts teritoriālajos ūdeņos, būtu jāizceļ krastā un viņu pieteikumi būtu jāizskata saskaņā ar šo regulu.
- (9) Šī regula būtu jāpiemēro starptautiskās aizsardzības pieteikumiem procedūrā, kur tiek izskatīts, vai pieteikuma iesniedzēji kvalificējas kā starptautiskās aizsardzības saņēmēji saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347. Papildus starptautiskajai aizsardzībai dalībvalstis saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem var piešķirt citus valsts līmeņa humanitārus statusus personām, kuras nekvalificējas bēgļa statusam vai alternatīvās aizsardzības statusam. Lai dalībvalstīs racionalizētu procedūras, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai šo regulu piemērot arī visa veida šādas citas aizsardzības pieteikumiem.
- (10) Attieksmē pret personām, uz kurām attiecas šī regula, dalībvalstīm ir saistības saskaņā ar starptautisko tiesību instrumentiem, kuros tās ir puses.
- (11) Vajadzētu būt iespējamam mobilizēt Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1147⁽⁷⁾, un citu attiecīgu Savienības fondu ("Fondi") resursus, lai sniegtu atbalstu dalībvalstu centieniem šīs regulas piemērošanā saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē Fondu izmantošanu, un neskarot prioritātes, kuras atbalsta Fondi. Šajā sakarā dalībvalstīm būtu jāspēj izmantot piešķirumus saskaņā ar savām attiecīgajām programmām, tostarp summas, kas būtu jādara pieejamas pēc vidusposma pārskatīšanas. Jo īpaši no Fondiem, kas darīti pieejami saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, var finansiāli atbalstīt darbības, ko dalībvalstis veic, lai izveidotu atbilstīgas spējas veikt robežprocedūru. Vajadzētu būt iespējamam tematisko mehānismu ietvaros darīt pieejamu papildu atbalstu, jo īpaši tām dalībvalstīm, kurām varētu būt vajadzība palielināt savas spējas pie ārējām robežām vai kuras saskaras ar īpašu spiedienu vai vajadzībām saistībā ar savām patvēruma un uzņemšanas sistēmām un pie savām ārējām robežām.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1347 (2024. gada 14. maijs) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu, un ar ko veic grozījumus Padomes Direktīvā 2003/109/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/95/ES (OV L, 2024/1347, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1147 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu (OV L 251, 15.7.2021., 1. lpp.).

- (12) Patvēruma aģentūrai būtu dalībvalstīm jāsniedz nepieciešamā operacionālā un tehniskā palīdzība šīs regulas piemērošanā, jo īpaši, nodrošinot ekspertus, kuri palīdz valstu iestādēm saņemt un reģistrēt starptautiskās aizsardzības pieteikumus un palīdz atbildīgajai iestādei veikt tās uzdevumus, tostarp attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu, un sniedzot atjauninātu informāciju un analīzi par trešām valstīm, tostarp informāciju par izcelsmes valsti un norādes par situāciju konkrētās izcelsmes valstīs. Piemērojot šo regulu, dalībvalstīm būtu jāņem vērā Patvēruma aģentūras izstrādātie darbības standarti, rādītāji, pamatnostādnes un paraugprakse.
- (13) Lai pareizi atzītu tās personas, kurām vajadzīga aizsardzība kā bēgļiem Ženēvas konvencijas 1. panta nozīmē vai kā personām, kam ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību, visiem pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu būt efektīvai piekļuvei procedūrai, iespējai pilnībā sadarboties un pienācīgi sazināties ar kompetentajām iestādēm, jo īpaši, lai izklāstītu attiecīgos savas lietas faktus, un pieteikamām procesuālām garantijām, lai virzītu savu lietu visos procedūras posmos.
- (14) Pieteikuma iesniedzējam būtu jānodrošina reāla iespēja sniegt kompetentajām iestādēm visus viņam pieejamos elementus, kuri pamato pieteikumu vai ir būtiski saistībā ar procedūrām saskaņā ar šo regulu. Šā iemesla dēļ pieteikuma iesniedzējam vajadzētu, ar atsevišķiem izņēmumiem, būt dotai iespējai izmantot tiesības tikt uzklāstītam personiskā intervijā par attiecīgi viņa pieteikuma pieņemamību vai būtību. Ja pieteikuma iesniedzēja stāvoklis nav piemērots tam, lai ierastos uz personisku interviju, iestādes varētu pieprasīt, lai pieteikuma iesniedzējs iesniedz medicīnisku izziņu. Lai tiesības uz personisku interviju būtu efektīvas, būtu jāsniedz pieteikuma iesniedzējam tulka palīdzība, ja tā ir nepieciešama pienācīgas komunikācijas nodrošināšanai, un dot iespēju sniegt vispusīgus paskaidrojumus par savu pieteikumu. Būtu jāatvērta pieteikuma iesniedzējam pietiekams laiks sagatavoties un apsprieties ar savu juriskonsultu vai citu konsultantu, kuru juridiska padoma sniegšanas nolūkā kā tādu pieļauj vai atļauj valsts tiesību akti ("juriskonsults"), vai personu, kurai ir uzticēta juridisku konsultāciju sniegšana. Būtu jāatļauj, ka pieteikuma iesniedzējam intervijā palīdz juriskonsults. Personiskajai intervijai būtu jānotiek apstākļos, kas nodrošina pienācīgu privātumu un konfidencialitāti, un tā būtu jāveic pienācīgi apmācītiem un kompetentiem darbiniekiem, tostarp vajadzības gadījumā ekspertiem, kurus nosūtījusi Patvēruma aģentūra, vai darbiniekiem no citu dalībvalstu iestādēm. Ja intervija par būtību netiek veikta nolūkā nodrošināt ātru piekļuvi starptautiskajai aizsardzībai, tam nebūtu jāskar pienākums izskatīt to, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst Regulā (ES) 2024/1347 paredzētajiem bēgļa statusa piešķiršanas nosacījumiem, pirms tiek izskatīts, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst alternatīvās aizsardzības piešķiršanas nosacījumiem. Ņemot vērā, ka personiskā intervija ir pieteikuma izskatīšanas būtiska daļa, intervija būtu jāieraksta, un, cik vien drīz iespējams pēc tam, kad tā ir notikusi, un jebkurā gadījumā savlaicīgi pirms atbildīgās iestādes lēmuma pieņemšanas, pieteikuma iesniedzējiem, viņu pārstāvjiem un viņu juriskonsultiem būtu jānodrošina piekļuve ziņojumam par minēto interviju vai tās protokoliem.
- (15) Personiskā intervija ir efektīvas un taisnīgas patvēruma procedūras būtiska daļa. Lai nodrošinātu optimālu vidi saziņai, priekšroka būtu jādod klātienēs intervijām, un attālinātu interviju veikšanai videokonferences formātā arī turpmāk vajadzētu būt izņēmumam. Papildus sabiedrības veselības apsvērumiem atbildīgajai iestādei var būt leģitīmi iemesli izmantot attālinātas intervijas videokonferences formātā, piemēram, ja neaizsargātība liedz patvēruma meklētājam ceļošanas iespēju vai to apgrūtina veselības vai ģimenes apstākļu dēļ, veikt intervijas ar pieteikuma iesniedzējiem aizturēšanas iestādēs, aizjūras teritorijās vai situācijās, kad ir nepieciešama tulka ar specializētām mutiskās tulkošanas prasmēm attālināta dalība. Attālinātu interviju gadījumā būtu jānosaka, ka atbildīgajai iestādei ir pienākums piemērot visas procesuālās garantijas, kā tad, kad notiek klātienēs intervijas, nodrošinot privātumu un konfidencialitāti un pienācīgi ņemot vērā datu aizsardzību. To, vai ir piemēroti veikt attālinātu intervēšanu, izmantojot videokonferenci, būtu jāizvērtē individuāli pirms intervijas, jo attālinātas intervijas var nebūt piemērotas visiem patvēruma meklētājiem viņu nelielā vecuma, esošo redzes vai dzirdes traucējumu vai viņu psihoemocionālās veselības stāvokļa dēļ, īpašu uzmanību pievēršot konkrētām neaizsargātām grupām, piemēram, personām, kas pārcietušas spīdzināšanu, vai traumatizētiem pieteikuma iesniedzējiem. Bērnu labākajām interesēm vajadzētu būt primārajam apsvērumam. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš iespējamām tehnoloģiskām grūtībām, kuras var traucēt interviju, kuru rezultātā var tikt veikts nepilnīgs vai nesaprotams intervijas ieraksts vai kuras var ietekmēt ieraksta glabāšanu un izguvi.
- (16) Gan dalībvalstu, gan pieteikuma iesniedzēju interesēs ir tas, lai pieteikuma iesniedzēji jau pašā sākumā saņemtu visaptverošu informāciju par ievērojamo procedūru un savām tiesībām un pienākumiem. Turklāt ir svarīgi nodrošināt, ka vajadzība pēc starptautiskās aizsardzības tiek pareizi atzīta jau administratīvās procedūras posmā, sniedzot kvalitatīvu informāciju un juridisku atbalstu, kas dod iespēju efektīvāk un kvalitatīvāk pieņemt lēmumus. Minētajā nolūkā piekļuvei juridiskām konsultācijām, palīdzībai un pārstāvībai vajadzētu būt starptautiskajai aizsardzībai paredzētās kopīgās procedūras neatņemamai sastāvdaļai. Pieteikuma iesniedzējiem, cik vien drīz iespējams pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma reģistrēšanas, būtu pēc viņu pieprasījuma jānodrošina

bezmaksas juridiskās konsultācijas administratīvajā procedūrā. Turklāt, lai nodrošinātu pieteikuma iesniedzēja tiesību, jo īpaši tiesību uz aizstāvību, un taisnīguma principa efektīvu aizsardzību, pieteikuma iesniedzējiem, pēc viņu pieprasījuma un ievērojot šajā regulā paredzētos nosacījumus, būtu jānodrošina bezmaksas juridiskā palīdzība un pārstāvība pārsūdzības procedūrā. Dalībvalstīm vajadzētu arī būt iespējai nodrošināt bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību administratīvajā procedūrā saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

- (17) Atsevišķiem pieteikuma iesniedzējiem var būt vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas, *inter alia* viņu vecuma, dzimuma, seksuālās orientācijas, dzimumidentitātes, invaliditātes, smagas fiziskas vai garīgas slimības vai traucējumu dēļ, tostarp, ja tie radušies spīdzināšanas, izvarošanas vai citu smagu psiholoģiskās, fiziskās, seksuālās vai dzimumu saistītas vardarbības dēļ. Ir jāizvērtē, vai kādam konkrētam pieteikuma iesniedzējam ir vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas.
- (18) Būtu atbilstīgi jāapmāca dalībvalstu kompetento iestāžu attiecīgie darbinieki, kā arī ārsts vai psihologs, kas izvērtē vajadzību pēc īpašām procesuālām garantijām, lai viņi prastu noteikt to pieteikuma iesniedzēju neaizsargātības pazīmes, kuriem var būt nepieciešamas īpašas procesuālās garantijas, un reaģēt uz minētajām vajadzībām, kad tās ir konstatētas.
- (19) Šī regula neskar to, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2303 13. pantu var pieprasīt Patvēruma aģentūrai izstrādāt operacionālos standartus, rādītājus, pamatnostādnes un paraugpraksi saistībā ar Savienības patvēruma jomas tiesību aktu īstenošanu.
- (20) Pieteikuma iesniedzēji, kas identificēti kā tādi, kuriem nepieciešamas īpašas procesuālās garantijas, būtu jānodrošina ar pienācīgu atbalstu, lai radītu apstākļus, kas vajadzīgi reālai un efektīvai piekļuvei procedūrām. Ja nav iespējams nodrošināt pienācīgu atbalstu paātrinātas izskatīšanas procedūrā vai robežprocedūrā, pieteikuma iesniedzējs, kam nepieciešamas īpašas procesuālās garantijas, būtu jāatbrīvo no minētajām procedūrām.
- (21) Lai pēc būtības nodrošinātu vienlīdzību starp pieteikuma iesniedzējam sievietēm un pieteikuma iesniedzējiem vīriešiem, veicot pārbaudes, būtu jāņem vērā dzimumu atšķirības. Jo īpaši personiskās intervijas būtu jāorganizē tā, lai gan pieteikuma iesniedzējas sievietes, gan pieteikuma iesniedzēji vīrieši varētu brīvi runāt par savu pagātnes pieredzi, tostarp gadījumos, kuri ietver vajāšanu dzimuma, dzimumidentitātes vai seksuālās orientācijas dēļ. Šajā nolūkā pieteikuma iesniedzējiem būtu jānodrošina reāla iespēja tikt intervētiem atsevišķi no viņu laulātā, partnera vai citiem ģimenes locekļiem. Ja pieteikuma iesniedzējs to lūdz un ja tas ir iespējams, intervētājiem un tulkiem vajadzētu būt tā dzimuma intervētājiem un tulkiem, kam pieteikuma iesniedzējs dod priekšroku. Ar dzimumu saistīto prasību sarežģītība būtu pienācīgi jāņem vērā visās procedūrās.
- (22) Ja tas ir nepieciešams un pienācīgi pamatoti saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kompetentajām iestādēm vajadzētu spēt prasīt, lai pieteikuma iesniedzējs tiktu pārmeklēts vai tiktu pārmeklēti viņa priekšmeti. Minētie priekšmeti var ietvert elektroniskās ierīces, piemēram, klēpj datorus, planšet datorus vai mobilos telefonus. Jebkāda šāda pārmeklēšana būtu jāveic, ievērojot pamattiesības un samērīguma principu.
- (23) Dalībvalstu primārajam apsvērumam, piemērojot šo regulu, vajadzētu būt bērna labākajām interesēm saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") 24. pantu un Apvienoto Nāciju Organizācijas 1989. gada Konvenciju par bērna tiesībām. Izvērtējot bērna labākās intereses, dalībvalstīm jo īpaši būtu pienācīgi jāņem vērā nepilngadīgā labklājība un sociālā attīstība, tostarp viņa priekšvēsture. Nemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām 12. pantu par bērna tiesībām tikt uzklausi, atbildīgajai iestādei būtu jānodrošina nepilngadīgajiem iespēja piedalīties personiskā intervijā, izņemot, ja tas nav bērna labākajās interesēs. Atbildīgajai iestādei būtu jārīko nepilngadīgajam personiska intervija, īpaši ņemot vērā viņa vecumu un briedumu.
- (24) Neskarot dalībvalstu kompetenci attiecībā uz valstspiederības iegūšanu un to, ka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām valstspiederības iegūšanas un zaudēšanas nosacījumus nosaka katra dalībvalsts pati, pienācīgi ņemot vērā Savienības tiesību aktus, dalībvalstīm šīs regulas piemērošanā būtu jāievēro savas starptautiskās saistības pret bezvalstniekiem saskaņā ar starptautisko cilvēktiesību instrumentiem, tostarp attiecīgā gadījumā saskaņā ar Konvenciju par bezvalstnieka statusu, kas pieņemta Ņujorkā 1954. gada 28. septembrī. Attiecīgā gadījumā dalībvalstīm būtu jācenšas identificēt bezvalstniekus un stiprināt viņu aizsardzību, tādējādi ļaujot bezvalstniekiem izmantot pamattiesības un samazinot diskriminācijas vai nevienlīdzīgas attieksmes risku.
- (25) Ja pēc kompetento valsts iestāžu veikta rūpīga novērtējuma tiek secināts, ka pieteikuma iesniedzējs apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, jo īpaši saistībā ar smagiem noziegumiem vai terorismu, dalībvalstij vajadzētu būt

iespējai pieļaut izņēmumu attiecībā uz pieteikuma iesniedzēja tiesībām palikt tās teritorijā administratīvās procedūras laikā, ar noteikumu, ka šāda izņēmuma piemērošanas rezultātā pieteikuma iesniedzējs netiek izraidīts uz trešo valsti, pārkāpjot neizraidīšanas (*non-refoulement*) principu.

- (26) Kopīgā procedūra racionalizē termiņus, kādos persona piekļūst procedūrai un kādos atbildīgā iestāde izskata iesniegumu. Tā kā nesamērīgs tādu pieteikumu skaits, kas tiek pausti vienā un tajā pašā laikposmā, var kavēt piekļuvi procedūrai un pieteikumu izskatīšanu, dažkārt var būt nepieciešams elastības pasākums, lai izņēmuma kārtā pagarinātu minētos termiņus. Tomēr, lai nodrošinātu efektīvu procesu, minēto termiņu pagarināšanai vajadzētu būt galējam līdzeklim, ņemot vērā, ka dalībvalstīm būtu regulāri jāpārskata savas vajadzības efektīvas patvēruma sistēmas uzturēšanai, tostarp, sagatavojot ārkārtas situāciju plānus, ja tādi nepieciešami, un ņemot vērā, ka Patvēruma aģentūrai būtu jāsniedz dalībvalstīm nepieciešamā operacionālā un tehniskā palīdzība. Ja dalībvalstis paredz, ka nespēs ievērot noteiktos termiņus, tām būtu jāpieprasa Patvēruma aģentūras palīdzība. Ja šāds pieprasījums nav izteikts un ja nesamērīgās noslodzes dēļ patvēruma sistēma kādā dalībvalstī kļūst neefektīva KEPS darbībai, Patvēruma aģentūrai, pamatojoties uz Padomes īstenošanas aktu, ko pieņem pēc Komisijas priekšlikuma, vajadzētu spēt veikt pasākumus, lai atbalstītu minēto dalībvalsti.
- (27) Piekļuve kopīgai procedūrai būtu jābalsta uz trīs posmu pieeju, kas ietver pieteikuma paušanu, reģistrēšanu un iesniegšanu. Pieteikuma paušana ir pirmais posms, ar ko sākas šīs regulas piemērošana. Uzskata, ka trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks ir paudis pieteikumu brīdī, kad viņš ir norādījis uz vēlmi saņemt starptautisku aizsardzību kādā dalībvalstī. Ja pieteikumu saņem iestāde, kas nav atbildīga par pieteikumu reģistrēšanu, dalībvalstīm saskaņā ar savām iekšējām procedūrām un organizāciju būtu jāpiemēro šī regula, lai varētu nodrošināt efektīvu piekļuvi procedūrai. Uz vēlmi saņemt starptautisku aizsardzību kādā dalībvalstī vajadzētu būt iespējamam norādīt jebkādā veidā, un konkrētajam pieteikuma iesniedzējam nav obligāti jāizmanto noteikti vārdi, piemēram, "starptautiskā aizsardzība", "patvēruma" vai "alternatīva aizsardzība". Noteicošajam elementam vajadzētu būt tam, ka trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks norāda, ka baidās no vajāšanas vai nopietna kaitējuma, ja atgrieztos savā izcelsmes valstī vai – bezvalstnieka gadījumā – savā iepriekšējās pastāvīgās dzīvesvietas valstī. Ja pastāv šaubas, vai konkrētu apgalvojumu var uzskatīt par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, būtu tieši jājautā trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, vai viņš vēlas saņemt starptautisko aizsardzību. Pieteikuma iesniedzējam vajadzētu būt iespējai izmantot šajā regulā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2024/1346⁽⁸⁾ paredzētās tiesības, tiklīdz viņš pauž pieteikumu.
- (28) Pieteikums būtu jāreģistrē nekavējoties pēc tā paušanas. Minētajā posmā par pieteikumu reģistrēšanu atbildīgajām kompetentajām iestādēm vai Patvēruma aģentūras nosūtītiem ekspertiem, kas tām palīdz minētā uzdevuma izpildē, būtu jāreģistrē pieteikums kopā ar pieteikuma iesniedzēja personas datiem. Minētajām iestādēm vai ekspertiem būtu pieteikuma iesniedzējs jāinformē par viņa tiesībām un pienākumiem, kā arī par sekām, kas iestājas, ja pieteikuma iesniedzējs nepilda minētos pienākumus. Arī organizācijām, kuras strādā ar kompetentajām iestādēm un tām palīdz, vajadzētu spēt sniegt minēto informāciju. Pieteikuma iesniedzējam būtu jāizsniedz dokuments, kurā norādīts, ka pieteikums ir pausts un reģistrēts. Pieteikuma iesniegšanas termiņu sāk skaitīt no pieteikuma reģistrācijas brīža.
- (29) Pieteikuma iesniegšana ir akts, kas starptautiskās aizsardzības pieteikumam piešķir oficiālu statusu. Pieteikuma iesniedzējam būtu jāsniedz nepieciešamā informācija par to, kā un kur iesniegt pieteikumu, un viņam būtu jānodrošina reāla iespēja to izdarīt. Šajā posmā viņam tiek prasīts, cik drīz vien iespējams, sniegt visus elementus un dokumentus, kas ir viņa rīcībā un ir vajadzīgi, lai pamatotu un noformētu pieteikumu, ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi. Administratīvās procedūras termiņu sāk skaitīt no pieteikuma iesniegšanas brīža. Īsi pēc pieteikuma iesniegšanas pieteikuma iesniedzējam būtu jāizsniedz dokuments, kurā ietverts viņa kā pieteikuma iesniedzēja statuss.
- (30) Ir īpaši svarīgi nodrošināt, lai nepilngadīgajiem informācija tiktu sniegta bērniem draudzīgā veidā.
- (31) Pieteikuma iesniedzējs būtu rakstiski un, ja nepieciešams, mutiski pienācīgi jāinformē par viņa tiesībām un pienākumiem, to darot savlaicīgi un tādā valodā, kādu viņš saprot vai ko var saprātīgi uzskatīt par viņam saprotamu. Ņemot vērā to, ka gadījumā, ja, piemēram, pieteikuma iesniedzējs atsakās sadarboties ar valsts iestādēm, jo īpaši, nesniedzot elementus, kas nepieciešami pieteikuma izskatīšanai, vai neļaujot noņemt viņa pirkstu nospiedumus vai iegūt sejas attēlu, pieteikumu noraida vai atzīst par netieši atsauktu, pieteikuma iesniedzējam ir jābūt informētam par minēto pienākumu nepildīšanas sekām.

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1346 (2024. gada 14. maijs), ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai (OV L, 2024/1346, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

- (32) Lai spētu izpildīt savus pienākumus, to iestāžu darbiniekiem, kuras piemēro šo regulu, vajadzētu būt atbilstīgām zināšanām un būtu jāsaņem apmācība starptautiskās aizsardzības jomā, tostarp ar Patvēruma aģentūras atbalstu. Viņiem vajadzētu saņemt arī piemērotus līdzekļus, tostarp pietiekamu skaitu kompetentu darbinieku, un norādes savu uzdevumu efektīvai izpildei. Minētajā nolūkā katrai dalībvalstij būtu regulāri jānovērtē atbildīgās iestādes un citu kompetento iestāžu vajadzības, lai nodrošinātu, ka tās vienmēr spēj efektīvi apstrādāt starptautiskās aizsardzības pieteikumus, jo īpaši gadījumos, kad ir nesamērīgs tādu pieteikumu skaits, kas tiek pausti vienā un tajā pašā laikposmā.
- (33) Efektīvas piekļuves izskatīšanas procedūrai robežšķērsošanas punktos un aizturēšanas vietās nolūkos būtu jādara pieejama informācija par iespēju paust starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Pamata komunikācija, kas vajadzīga, lai kompetentās iestādes varētu saprast, vai personas paziņo par savu vēlmi paust starptautiskās aizsardzības pieteikumu, būtu jānodrošina ar mutiskās tulkošanas palīdzību.
- (34) Šajā regulā vajadzētu paredzēt iespēju pieteikuma iesniedzējiem iesniegt pieteikumu to pieaugušo vārdā, kuriem vajadzīga palīdzība, lai īstenotu tiesībspēju un rīcībspēju, un nepilngadīgo vārdā, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem viņiem nav tiesībspējas un rīcībspējas iesniegt pieteikumu savā vārdā. Būtu jāatļauj minētos pieteikumus izskatīt kopā.
- (35) Lai nodrošinātu, ka nepavadīti nepilngadīgajiem ir efektīva piekļuve procedūrai un viņi spēj izmantot tiesības un izpildīt pienākumus, kā paredzēts šajā regulā, Regulā (ES) 2024/1351⁽⁹⁾, Direktīvā (ES) 2024/1346 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2024/1358⁽¹⁰⁾, viņiem būtu jāieceļ pārstāvis, tostarp, ja jebkurā patvēruma procedūras brīdī tiek konstatēts, ka pieteikuma iesniedzējs ir nepavadīts nepilngadīgais. Pārstāvim būtu jāpalīdz nepilngadīgajam un viņš jākonsultē procedūras gaitā nolūkā nodrošināt bērna labākās intereses, un jo īpaši būtu jāpalīdz pie pieteikuma iesniegšanas un personiskās intervijas. Vajadzības gadījumā pārstāvim būtu jāiesniedz pieteikums nepilngadīgā vārdā. Būtu jānorīko persona, kas nepavadīti nepilngadīgajiem palīdz līdz brīdim, kad tiek iecelts pārstāvis, tostarp attiecīgā gadījumā saistībā ar vecuma novērtēšanas procedūru un procedūrām, kas paredzētas saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1351 un Regulu (ES) 2024/1358. Lai nodrošinātu efektīvu atbalstu nepavadīti nepilngadīgajiem, pārstāvjiem vai personai, kas ir piemērota, lai uz laiku darbotos kā pārstāvis, vajadzētu vienlaikus uzticēt atbildību par samērīgu un ierobežotu skaitu nepavadītu nepilngadīgo un – parastos apstākļos – par ne vairāk kā 30 nepavadīti nepilngadīgajiem. Dalībvalstīm būtu jānorīko administratīvās vai tiesu iestādes vai citas struktūras, kas atbild par šādu pārstāvju regulāru uzraudzību to uzdevumu veikšanā. Nepavadītam nepilngadīgajam vajadzētu būt tiesībām iesniegt pieteikumu savā vārdā, ja viņam ir tiesībspēja un rīcībspēja saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Lai nodrošinātu tāda nepavadīta nepilngadīgā tiesības un procesuālās garantijas, kurām saskaņā ar valsts tiesību aktiem nav tiesībspējas un rīcībspējas, pārstāvim pieteikums būtu jāiesniedz, cik drīz vien iespējams, ņemot vērā bērna labākās intereses. Faktam, ka nepavadīts nepilngadīgais iesniedz pieteikumu savā vārdā, nevajadzētu liegt viņam norīkot pārstāvi.
- (36) Lai nodrošinātu, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumu apstrāde tiek veikta, pienācīgi ņemot vērā bērna tiesības, nepilngadīgajiem ir jānodrošina konkrētas bērniem piemērotas procesuālās garantijas un īpaši uzņemšanas nosacījumi. Ja pēc pieteikuma iesniedzēja paziņojumiem ir pamats šaubām par to, vai pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgais, atbildīgajai iestādei vajadzētu būt iespējai veikt attiecīgās personas vecuma novērtēšanu. Šaubas par pieteikuma iesniedzēja vecumu var rasties, ja pieteikuma iesniedzējs apgalvo, ka ir nepilngadīgs, kā arī tad, ja pieteikuma iesniedzējs apgalvo, ka ir pieaugušais. Ņemot vērā to nepavadītu nepilngadīgo īpašo neaizsargātību, kuriem, iespējams, varētu nebūt identifikācijas vai citu dokumentu, ir īpaši svarīgi sniegt stingras garantijas, lai nodrošinātu, ka šādi pieteikuma iesniedzēji nav pakļauti nepareizām vai nesaprātīgām vecuma novērtēšanas procedūrām.

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1351 (2024. gada 14. maijs) par patvēruma un migrācijas pārvaldību un ar ko groza Regulas (ES) 2021/1147 un (ES) 2021/1060 un atceļ Regulu (ES) Nr. 604/2013 (OV L, 2024/1351, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1358 (2024. gada 14. maijs) par biometrisku datu salīdzināšanas sistēmas Eurodac izveidi, lai efektīvi piemērotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1351 un (ES) 2024/1350 un Padomes Direktīvu 2001/55/EK un lai identificētu trešās valsts valstspiederīgos un bezvalstniekus, kuri uzturas nelikumīgi, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar Eurodac datiem tiesībaizsardzības nolūkos, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1240 un (ES) 2019/818 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 603/2013 (OV L, 2024/1358, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

- (37) Visos gadījumos vecuma novērtēšana būtu jāveic tā, lai visas procedūras laikā prioritāri tiktu ņemtas vērā bērna labākās intereses. Vecuma novērtēšana būtu jāveic divos posmos. Pirmajam posmam vajadzētu ietvert daudzdisciplīnu novērtējumu, kurā varētu iekļaut psihosociālo novērtējumu un citas nemedicīniskas metodes, piemēram, interviju, vizuālo novērtējumu, kura pamatā ir fiziskais izskats, vai dokumentācijas novērtējumu. Šāds novērtējums būtu jāveic profesionāļiem, kuriem ir speciālas zināšanas vecuma aplēšanā un bērnu attīstības jomā, piemēram, sociālajiem darbiniekiem, psihologiem vai pediatriem, lai tādējādi varētu novērtēt dažādus faktorus, piemēram, fiziskos, psiholoģiskos, attīstības, vides un kultūras faktorus. Ja daudzdisciplīnu vecuma novērtējuma rezultāts nav pārliecinošs, atbildīgajai iestādei būtu jāspēj otrajā posmā kā galējo līdzekli prasīt medicīnisku pārbaudi, pilnībā ievērojot personas cieņu. Ja var izmantot dažādas procedūras, medicīniskajā pārbaudē par prioritāti būtu jānosaka vismazāk invazīvas procedūras, pirms tiek izmantotas invazīvākas procedūras, attiecīgā gadījumā ņemot vērā Patvēruma aģentūras norādījumus. Ja pēc vecuma novērtēšanas rezultāti joprojām ir nepārliecinoši, atbildīgajai iestādei būtu jāpieņem, ka pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgs.
- (38) Lai garantētu pieteikumu iesniedzēju tiesības, lēmumi par visiem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem būtu jāpieņem, pamatojoties uz faktiem, objektīvi, taisnīgi un individuāli pēc rūpīgas izskatīšanas, kurā ņem vērā pieteikuma iesniedzēja iesniegtos elementus un individuālos apstākļus. Lai nodrošinātu pieteikuma rūpīgu izskatīšanu, atbildīgajai iestādei būtu jāņem vērā attiecīga, precīza un aktuāla informācija par situāciju, kāda pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valstī ir brīdī, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu. Minēto informāciju var saņemt no Patvēruma aģentūras un citiem avotiem, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos. Atbildīgajai iestādei arī būtu jāņem vērā – ja tā ir pieejama – kopējā analīze par situāciju konkrētās izcelsmes valstīs un norādes, ko sagatavojusi Patvēruma aģentūra. Procedūras pabeigšanas atlikšanai būtu pilnībā jāatbilst dalībvalstu pienākumiem, kas noteikti Regulā (ES) 2024/1347, un tai būtu jāatbilst tiesībām uz labu pārvaldību, neskarot šajā regulā paredzētās procedūras efektivitāti un taisnīgumu.
- (39) Lai garantētu pieteikuma iesniedzēja tiesības, lēmums attiecībā uz viņa pieteikumu būtu jāsaņem rakstveidā. Ja ar lēmumu nepiešķir starptautisko aizsardzību, pieteikuma iesniedzējam būtu jāsniedz faktiskais un juridiskais pamatojums, informācija par lēmuma sekām un tā apstrīdēšanas kārtību.
- (40) Lai palielinātu procedūru efektivitāti un samazinātu bēgšanas iespējamību un neatļautas kustības varbūtību, nevajadzētu būt nekādām procesuālām nepilnībām posmā starp negatīva lēmuma izdošanu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu un atgriešanas lēmuma izdošanu. Pieteikuma iesniedzējiem, kuru pieteikumi ir noraidīti, atgriešanas lēmums būtu jāizdod nekavējoties. Neskarot tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, atgriešanas lēmumam vajadzētu būt vai nu daļai no negatīva lēmuma par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vai, ja to izdod kā atsevišķu aktu, tas būtu jāizdod vienlaikus un kopā ar negatīvo lēmumu vai bez liekas kavēšanās pēc tam.
- (41) Ja notiek izdošana, nodošana vai pārsūtīšana no starptautiskas krimināltiesas uz trešo valsti vai citu dalībvalsti, attiecīgā kompetentā iestāde varētu ņemt vērā elementus, kas apsvērti, pieņemot lēmumu par izdošanu, nodošanu vai pārsūtīšanu, un kas var būt būtiski novērtējumam par tiesas vai netiesas izraidīšanas (*refoulement*) risku.
- (42) Lēmumi par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem ir jāpieņem iestādēm, kuru darbiniekiem ir atbilstīgas zināšanas un kuriem sniegta pienācīga apmācība, tostarp Patvēruma aģentūras nodrošinātā attiecīgā apmācība, par attiecīgajiem standartiem, kas ir piemērojami patvēruma un bēgļu tiesību jomā, un tiem ir jāveic savī pienākumi, pienācīgi ievērojot piemērojamos ētikas principus. Minētajam noteikumam būtu jāattiecas uz citu dalībvalstu iestāžu darbiniekiem un ekspertiem, kurus Patvēruma aģentūra nosūtījusi, lai palīdzētu dalībvalsts atbildīgajai iestādei starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanā.
- (43) Neskarot starptautiskās aizsardzības pieteikuma pienācīgu un pilnīgu izskatīšanu, gan dalībvalstu, gan pieteikumu iesniedzēju interesēs ir, lai lēmums tiktu pieņemts iespējami ātrākā laikā. Lai racionalizētu starptautiskās aizsardzības procedūru, būtu jānosaka administratīvās procedūras ilguma maksimālie termiņi. Šādā veidā pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu saņemt lēmumu par viņu pieteikumu iespējami visīsākajā laikā visās dalībvalstīs, tādējādi nodrošinot ātru un efektīvu procedūru.
- (44) Lai dažos gadījumos saīsinātu procedūras vispārējo ilgumu, dalībvalstīm vajadzētu būt elastības iespējai saskaņā ar valsts vajadzībām noteikt prioritātes pieteikumu izskatīšanā, lai jebkuru pieteikumu varētu izskatīt pirms citiem iepriekš paustiem pieteikumiem. Prioritāte pieteikumu izskatīšanā būtu jānosaka, neatkāpjoties no parastī piemērojamām procedūrām, jo īpaši pieņemamības procedūras vai paātrinātas izskatīšanas procedūras, termiņiem, principiem un garantijām. Tādēļ šajā regulā paredzētajai prasībai dažus pieteikumus izskatīt saskaņā ar paātrināto

procedūru vai robežprocedūru nebūtu jāskar dalībvalstu elastības iespēja lemt par to, vai piešķirt vai nepiešķirt prioritāti šādiem pieteikumiem. Noteiktos apstākļos, jo īpaši gadījumos, kad robežprocedūru piemēro ģimenēm ar nepilngadīgajiem, dalībvalstīm būtu par prioritāti jānosaka viņu pieteikuma izskatīšana.

- (45) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noraidīt pieteikumu kā nepieņemamu, piemēram, ja kāda valsts, kas nav dalībvalsts, tiek uzskatīta par pirmo patvēruma valsti vai pieteikuma iesniedzējam drošu trešo valsti vai ja starptautiska tiesa ir nodrošinājusi pieteikuma iesniedzējam drošu pārceļšanu uz kādu dalībvalsti vai trešo valsti, vai ja tas tiek pausts tikai pēc septiņām darba dienām no datuma, kurā pieteikuma iesniedzējs saņem atgriešanas lēmumu, ar noteikumu, ka viņš ir bijis informēts par sekām, kādas ir pieteikuma nepaušanai minētajā termiņā, un nav radušies nekādi jauni būtiski elementi. Ņemot vērā, ka KEPS ir balstīta uz savstarpēju uzticēšanos un pieņēmumu, ka tiek ievērotas pamattiesības, tostarp tiesības, kuru pamatā ir Ženēvas konvencija, un uz Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, tas, ka cita dalībvalsts jau ir piešķirusi starptautisko aizsardzību, parasti ir iemesls, lai tā paša pieteikuma iesniedzēja pieteikumu noraidītu kā nepieņemamu. Tāpēc dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noraidīt pieteikumu kā nepieņemamu, ja pieteikuma iesniedzējam jau ir piešķirta starptautiskā aizsardzība citā dalībvalstī. Turklāt pieteikums būtu uzskatāms par nepieņemamu, ja tas ir atkārtots pieteikums bez jauniem būtiskiem elementiem.
- (46) Saistībā ar pirmās patvēruma valsts un drošas trešās valsts koncepciju piemērošanu ir būtiski, lai trešā valsts, attiecībā uz kuru koncepcijas tiek piemērotas, būtu Ženēvas konvencijas puse un to ievērotu, ja vien minētā trešā valsts citādi nenodrošina efektīvu aizsardzību tiesībās un praksē saskaņā ar pamata cilvēktiesību standartiem, piemēram, piekļuvi iztikas līdzekļiem, kas ir pietiekami, lai uzturētu pienācīgu dzīves līmeni, ņemot vērā vispārējo situāciju minētajā uzņēmējā trešā valstī, piekļuvi veselības aprūpei un primārai slimību ārstēšanai, un izglītībai tādos apstākļos, kādi ir parasti paredzēti minētajā trešā valstī. Šādai efektīvai aizsardzībai vajadzētu būt pieejamai tik ilgi, kamēr varēs rast ilgtspējīgu risinājumu. Vajadzētu būt iespējai trešo valsti atzīt par drošu trešo valsti, izņemot konkrētas tās teritorijas daļas vai skaidri identificējamu personu kategorijas.
- (47) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai piemērot pirmās patvēruma valsts koncepciju kā nepieņemamības pamatu, ja pieteikuma iesniedzējam tika nodrošināta efektīva aizsardzība un viņš joprojām var izmantot minēto aizsardzību trešā valstī, ja viņa dzīvība un brīvība netiek pakļauta briesmām, pamatojoties uz rasi, reliģisko piederību, tautību, piederību konkrētai sociālajai grupai vai politiskiem uzskatiem, ja viņš nav pakļauts vajāšanai, nedz arī saskaras ar reālu nopietna kaitējuma risku, kā definēts Regulā (ES) 2024/1347, un ja pieteikuma iesniedzējs ir aizsargāts pret izraidīšanu (*refoulement*) un izraidīšanu, kas pārkāpj starptautiskajās tiesībās noteiktās tiesības uz aizsardzību pret spīdzināšanu un nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos vai sodīšanu.
- (48) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai piemērot drošas trešās valsts koncepciju kā nepieņemamības pamatu, ja pieteikuma iesniedzējam ir iespēja pieprasīt un, ja nosacījumi ir izpildīti, saņemt efektīvu aizsardzību trešā valstī, ja viņa dzīvība un brīvība netiek pakļauta briesmām, pamatojoties uz rasi, reliģisko piederību, tautību, piederību konkrētai sociālajai grupai vai politiskiem uzskatiem, ja viņš nav pakļauts vajāšanai, nedz arī saskaras ar reālu nopietna kaitējuma risku, kā definēts Regulā (ES) 2024/1347, un ja viņš ir aizsargāts pret izraidīšanu (*refoulement*) un izraidīšanu, kas pārkāpj starptautiskajās tiesībās noteiktās tiesības uz aizsardzību pret spīdzināšanu un nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos vai sodīšanu. Tomēr dalībvalstu atbildīgajām iestādēm būtu jāsaņem pieteikumu novērtēt pieteikumu pēc būtības arī tad, ja ir izpildīti nosacījumi, lai to uzskatītu par nepieņemamu, jo īpaši tad, ja tas tām jādara, ievērojot valsts līmeņa pienākumus. Dalībvalstij būtu jāspēj piemērot drošas trešās valsts koncepciju tikai tad, ja pastāv saistība starp pieteikuma iesniedzēju un trešo valsti, uz kā pamata pieteikuma iesniedzējam būtu pamatoti doties uz minēto valsti. Saikni starp pieteikuma iesniedzēju un drošu trešo valsti varētu uzskatīt par konstatētu jo īpaši, ja minētajā valstī atrodas pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļi vai ja pieteikuma iesniedzējs ir apmeties vai uzturējies minētajā valstī.
- (49) Drošuma prezumpciju attiecībā uz trešām valstīm, ar kurām ir noslēgti tāda veida nolīgumi, kas minēti šajā regulā, nepiemēro, ja šādi nolīgumi tiek pārtraukti saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktu.

- (50) Pirmās patvēruma valsts un drošas trešās valsts koncepcijas nebūtu jāpieņem attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju, kurš piesakās un kuram ir tiesības dalībvalstī, kura izskata pieteikumu, izmantot Padomes Direktīvā 2003/86/EK ⁽¹⁾ vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/38/EK ⁽¹²⁾ noteiktās tiesības kā trešās valsts valstspiederīgā vai Savienības pilsoņa ģimenes loceklim.
- (51) Novērtējot, vai trešā valsts atbilst šajā regulā noteiktajiem efektīvas aizsardzības kritērijiem, piekļuve iztikas līdzekļiem, kas ir pietiekami, lai uzturētu pienācīgu dzīves līmeni, būtu jāsaprot kā tāda, kas ietver piekļuvi pārtikai, apģērbam, mājoklim vai pajumtei un tiesības veikt algotu darbu, piemēram, nodrošinot piekļuvi darba tirgum, ar nosacījumiem, kuri nav mazāk labvēlīgi par tiem, kas tādos pašos apstākļos vispārīgi attiecas uz personām, kuras šajā trešā valstī nav valstspiederīgie.
- (52) Lai dalībvalstis varētu noraidīt pieteikumu kā nepieņemamu, pamatojoties uz pirmās patvēruma valsts vai drošas trešās valsts koncepciju, būtu jāveic pieteikuma iesniedzēja konkrēto apstākļu individuāls novērtējums, ietverot visus elementus, kurus pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis, paskaidrojot, kāpēc minētās koncepcijas nebūtu viņam piemērojamas. Ja pieteikuma iesniedzējs ir nepavadīts nepilngadīgais, kompetentajai iestādei būtu jāņem vērā bērna labākās intereses, jo īpaši attiecībā uz ilgstošas pienācīgas aprūpes un aizbildnības risinājumu pieejamību.
- (53) Pieteikums nebūtu jānoraida kā nepieņemams, pamatojoties uz pirmās patvēruma valsts vai drošas trešās valsts koncepciju, ja pieņemamības izskatīšanas posmā jau ir skaidrs, ka attiecīgā trešā valsts pieteikuma iesniedzēju neuzņems vai neuzņems atpakaļ. Turklāt, ja pēc tam, kad pieteikums ir noraidīts kā nepieņemams, pieteikuma iesniedzējs eventuāli netiek uzņemts vai uzņemts atpakaļ, pieteikuma iesniedzējam vajadzētu atkal būt piekļuvei starptautiskās aizsardzības procedūrai saskaņā ar šo regulu.
- (54) Starptautiskās aizsardzības pieteikumu vajadzētu izskatīt pēc būtības, lai noteiktu, vai pieteikuma iesniedzējs kvalificējas starptautiskajai aizsardzībai saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347. Izskatīšana pēc būtības nav nepieciešama, ja pieteikums ir noraidīts kā nepieņemams saskaņā ar šo regulu, ja atbildīga saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1351 ir cita dalībvalsts vai ja pieteikums ir atzīts par netieši vai skaidri atsauktu.
- (55) Pieteikuma izskatīšana būtu jāpaātrina un jāpabeidz ne ilgāk kā trīs mēnešu laikā ierobežotā skaitā gadījumu, tostarp, ja pieteikuma iesniedzējs nāk no drošas izcelsmes valsts, vai pieteikuma iesniedzējs pauž pieteikumu, vienīgi lai kavētu vai apgrūtinātu izraidīšanas lēmuma izpildi, vai, ja ir nopietnas bažas par valsts drošību vai sabiedrisko kārtību. Dalībvalstīm būtu jāspēj piemērot paātrinātu izskatīšanas procedūru nepilngadīgajiem vienīgi konkrētos apstākļos, kas noteikti šajā regulā.
- (56) Lai visiem pieteikuma iesniedzējiem nodrošinātu ātras un taisnīgas procedūras, vienlaikus arī nodrošinot, ka netiek nepamatoti pagarināta to pieteikuma iesniedzēju uzturēšanās Savienībā, kas nekvalificējas starptautiskajai aizsardzībai, tostarp to trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās, kuri ir atbrīvoti no vīzas prasības, ievērojot Regulu (ES) 2018/1806, dalībvalstīm būtu jāpaātrina to pieteikumu izskatīšana, ko iesnieguši pieteikumu iesniedzēji, kuri ir tādas trešās valsts valstspiederīgie, vai bezvalstnieku gadījumā – tās bijušie pastāvīgie iedzīvotāji, attiecībā uz kuru lēmumu, ar ko piešķir starptautisko aizsardzību, daļa ir 20 % no kopējā lēmumu skaita attiecībā uz minēto trešo valsti vai mazāk, ņemot vērā *inter alia* būtiskās atšķirības starp pirmās instances un galīgo lēmumu. Ja attiecīgajā trešā valstī kopš attiecīgo Eurostat datu publicēšanas ir notikušas būtiskas izmaiņas un, ņemot vērā norādes saskaņā ar 11. pantu Regulā (ES) 2021/2303, vai gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējs pieder pie konkrētas personu kategorijas, kurai zemos atzīšanas rādītājus nevar uzskatīt par reprezentatīviem sakarā ar aizsardzības nepieciešamību konkrēta vajāšanas iemesla dēļ, pieteikuma izskatīšana nebūtu jāpaātrina. Gadījumiem, kad trešo valsti attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju šīs regulas nozīmē var uzskatīt par drošu izcelsmes valsti vai drošu trešo valsti, arī turpmāk vajadzētu būt piemērojamiem kā atsevišķam pamatam attiecīgi paātrinātai izskatīšanas procedūrai vai pieņemamības procedūrai.
- (57) Daudzi starptautiskās aizsardzības pieteikumi tiek pausti pie dalībvalsts ārējās robežas vai tranzīta zonā, tostarp tos pauž personas, kas aizturētas saistībā ar ārējās robežas neatbilstīgu šķērsošanu, proti, tieši tajā brīdī, kad neatbilstīgi tiek šķērsota ārējā robeža, vai minētās ārējās robežas tuvumā pēc tās šķērsošanas, vai personas, kuras izkāpušas krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijas. Lai veiktu identifikāciju, drošības un veselības pārbaudi pie ārējās

⁽¹⁾ Padomes Direktīva 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanās (OV L 251, 3.10.2003., 12. lpp.).

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

robežas un novirzītu attiecīgos trešo valstu valstspiederīgos un bezvalstniekus uz attiecīgām procedūrām, ir nepieciešama skrīninga procedūra. Trešo valstu valstspiederīgie un bezvalstnieki pēc skrīninga būtu jānovirza uz attiecīgo patvēruma vai atgriešanas procedūru, vai arī ieceļošana viņiem būtu jāatsaka. Tādēļ būtu jāizveido pirmsieceļošanas posms, kas sastāv no skrīninga procedūras un patvēruma un atgriešanas robežprocedūras. Visiem attiecīgo procedūru posmiem attiecībā uz visiem neatbilstīgiem ieceļotājiem vajadzētu būt savstarpēji saskaņotiem un efektīviem.

- (58) Patvēruma un atgriešanas robežprocedūrai vajadzētu kalpot tam, lai pie ārējām robežām varētu principā ātri novērtēt, vai pieteikumi ir nepamatoti vai nepieņemami, un, pilnībā ievērojot neizraidīšanas (*non-refoulement*) principu, ātri atgrieztu tos, kam nav tiesību uzturēties, vienlaikus nodrošinot, ka personas, kuru prasības ir pamatotas, tiek novirzītas uz parasto procedūru un ātri saņem piekļuvi starptautiskajai aizsardzībai. Tādēļ dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji parasti uzturētos pie ārējās robežas vai tās tuvumā, vai tranzīta zonā, vai lai tie uzturētos citās noteiktās vietās to teritorijā, lai novērtētu viņu pieteikumu pieņemamību. Skaidri noteiktos apstākļos dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt pieteikuma izskatīšanu pēc būtības un pieteikuma noraidīšanas gadījumā – attiecīgo trešo valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku atgriešanu. Lai veiktu patvēruma robežprocedūru un atgriešanas robežprocedūru, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1349⁽¹³⁾, dalībvalstīm būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, ar ko izveido pieteikumu spēju uzņemšanas un cilvēkresursu, jo īpaši kvalificētu un labi apmācītu darbinieku, ziņā, kas vajadzīga, lai jebkurā konkrētā brīdī izskatītu noteiktu skaitu pieteikumu un izpildītu atgriešanas lēmumus.
- (59) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai attiecībā uz katras dalībvalsts pienācīgai kapacitātei atbilstīgā skaita aprēķinu un maksimālo pieteikumu skaitu, kas dalībvalstij ik gadu ir jāizskata robežprocedūrā, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Dalībvalsts pienācīgā kapacitāte būtu jānosaka, izmantojot formulu, kas balstīta uz neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumu summēšanu, kā dalībvalstis ziņojušas Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1896⁽¹⁴⁾ ("Frontex"), kas ietver arī ieceļošanas gadījumus pēc meklēšanas un glābšanas operācijām un Eurostat datus atspoguļotos ieceļošanas atteikumus pie ārējās robežas un ko aprēķina par trim gadiem. Kad īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar šo regulu, tā pieņemšana būtu jāpieskaņo Eiropas patvēruma un migrācijas gada ziņojuma pieņemšanai saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1351, kurā novērtē situāciju visos migrācijas maršrutos un visās dalībvalstīs. Kā papildu stabilitātes un paredzamības elements būtu jānosaka maksimālais pieteikumu skaits, ko dalībvalstij būtu jāprasa gadā izskatīt robežprocedūrā, četras reizes lielākā apmērā nekā minētās dalībvalsts pietiekamā spēja. Nosakot, cik liels apmērs ir dalībvalsts pienākumam izveidot pietiekamu spēju, būtu pienācīgi jāņem vērā dalībvalstu bažas par valsts drošību un sabiedrisko kārtību. Aprēķinot pienācīgas kapacitātes sasniegšanu, būtu jāieskaita tikai tie pieteikumi, kam piemēro robežprocedūru.
- (60) Dalībvalstīm pieteikumi būtu jānovērtē robežprocedūrā gadījumos, ja pieteikuma iesniedzējs apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, ja tiek uzskatīts, ka pieteikuma iesniedzējs pēc tam, kad viņam bija dotas visas iespējas izklāstīt attaisnojošus iemeslus, ir tīši maldinājis iestādes, iesniedzot nepatiesu informāciju vai dokumentus vai neiesniedzot attiecīgu informāciju vai dokumentus saistībā ar savu identitāti vai valstspiederību, kas varētu negatīvi ietekmēt lēmumu, un ja ir iespējams, ka pieteikums ir nepamatots, jo pieteikuma iesniedzējs ir tādās trešās valsts valstspiederīgais, attiecībā uz kuru lēmumu, ar ko piešķir starptautisko aizsardzību, daļa ir 20 % no kopējā lēmumu skaita attiecībā uz minēto trešo valsti vai mazāk. Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas 50. panta trešās daļas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Citos gadījumos, piemēram, ja pieteikuma iesniedzējs ir no drošas izcelsmes valsts vai drošas trešās valsts, dalībvalstīm vajadzētu būt fakultatīvai robežprocedūras izmantošanas iespējai.
- (61) Ievērojot Direktīvas (ES) 2024/1346 IV nodaļu, dalībvalstīm, kuras nodrošina uzņemšanas objektus patvēruma robežprocedūras veikšanai, ir pienākums ņemt vērā neaizsargātu personu, tostarp nepilngadīgo, personu ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēku, īpašo situāciju un vajadzības. Līdz ar to šādas personas būtu jāpielaiž robežprocedūrai tikai tad, ja uzņemšanas apstākļi minētajā procedūrā atbilst minētās direktīvas IV nodaļā

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1349 (2024. gada 14. maijs), ar ko izveido atgriešanas robežprocedūru un groza Regulu (ES) 2021/1148 (OV L, 2024/1349, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1.lpp.).

noteiktajām prasībām. Turklāt gadījumā, ja robežprocedūras ietvaros pieejamie uzņemšanas apstākļi vairs neatbilst minētās direktīvas IV nodaļā noteiktajām prasībām un standartiem, robežprocedūru būtu jāpārstāj piemērot attiecīgajām personām.

- (62) Var pastāvēt arī apstākļi, kad neatkarīgi no pieejamajiem objektiem pieteikuma iesniedzēju īpašā situācija vai īpašās vajadzības jebkurā gadījumā liegtu viņus pielaist robežprocedūrai vai paturēt tajā. Šajā kontekstā robežprocedūra nebūtu jāpiemēro vai to būtu jāpārstāj piemērot, ja nepieciešamo atbalstu nevar sniegt pieteikuma iesniedzējiem, kuriem ir vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas, vai ja to pamato veselības apsvērumi, tostarp ar personas psihoemocionālo veselību saistīti iemesli. Tāpat, ņemot vērā bērna tiesību nozīmīgumu un nepieciešamību ņemt vērā bērna labākās intereses, nepavadīti nepilngadīgie parasti nebūtu jāpakļauj robežprocedūrai, ja vien nav pamatots iemesls uzskatīt, ka nepilngadīgais rada apdraudējumu dalībvalsts valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, vai pieteikuma iesniedzējs ir ticis piespiedu kārtā izraidīts nopietnu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
- (63) Robežprocedūra arī nebūtu jāpiemēro vai to būtu jāpārstāj piemērot, ja tās rezultātā pieteikuma iesniedzēji tiek aizturēti apstākļos, kuros nav izpildīti personu aizturēšanas nosacījumi un aizturēšanai piemērojamās piemērojamās garantijas, kā noteikts Direktīvā (ES) 2024/1346.
- (64) Ņemot vērā to, ka robežprocedūras mērķis *inter alia* ir ļaut ātri novērtēt pieteikumus, kas varētu būt nepieņemami vai nepamatoti, lai būtu iespējams ātri atgriezt tos, kam nav tiesību uzturēties, minētā procedūra nebūtu jāpiemēro vai to būtu jāpārstāj piemērot, ja atbildīgā iestāde uzskata, ka iemesli, kas pamato pieteikuma noraidīšanu kā nepieņemamu vai paātrinātās izskatīšanas procedūras izmantošanu, nav piemērojami vai vairs nav piemērojami.
- (65) Piemērojot robežprocedūru starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiek veikti vajadzīgie pasākumi, lai pieteikuma iesniedzējus parasti izmitinātu pie ārējās robežas vai tranzīta zonās vai to tuvumā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1346. Dalībvalstis var izskatīt pieteikumus nevis tajā vietā pie ārējās robežas, kur patvēruma pieteikums ir pausts, bet gan citā, pārsūtot pieteikuma iesniedzējus uz konkrētu vietu pie attiecīgās dalībvalsts ārējās robežas vai tās tuvumā, vai citās noteiktās vietās savā teritorijā, kur ir piemēroti objekti. Dalībvalstīm vajadzētu saglabāt rīcības brīvību attiecībā uz lēmumiem par to, kurās konkrētās vietās šādi objekti būtu jāizveido. Tomēr dalībvalstīm būtu jācenšas ierobežot vajadzību pārsūtīt pieteikuma iesniedzējus šajā nolūkā un tādēļ būtu jācenšas izveidot šādus objektus, tajos paredzot pietiekamu kapacitāti, robežšķērsošanas vietās vai ārējās robežas posmos, kur tiek pausta lielākā daļa starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ņemot vērā arī ārējās robežas garumu un robežšķērsošanas vietu vai tranzīta zonu skaitu. Tām būtu jāpaziņo Komisijai konkrētās vietas, kurās tiks veiktas robežprocedūras.
- (66) Ņemot vērā to, ka daži objekti varētu atrasties vietās, kurām ir grūti piekļūt, dalībvalstīm būtu darbiniekiem, kuri strādā šādos objektos, jānodrošina pienācīga piekļuve.
- (67) Piemērojot šīs regulas noteikumus, kas var skart nepilngadīgos, dalībvalstīm būtu prioritāri jāņem vērā bērna labākās intereses. Šajā kontekstā un ņemot vērā nepilngadīgo īpašās uzņemšanas vajadzības, ja piemēro robežprocedūru un pieteikuma iesniedzēju skaits konkrētā brīdī pārsniedz skaitu, kas atbilst dalībvalsts pietiekamai spējai, minētajai dalībvalstij, nosakot to, kuram piemērot robežprocedūru, nebūtu jāpiešķir prioritāte nepilngadīgajiem un viņu ģimenes locekļiem, ja vien nopietnu iemeslu dēļ netiek uzskatīts, ka viņi apdraud dalībvalsts valsts drošību un sabiedrisko kārtību. Ja viņiem piemēro robežprocedūru, prioritāte būtu jāpiešķir nepilngadīgo un viņu ģimenes locekļu pieteikumu izskatīšanai. Nepilngadīgo un viņu ģimenes locekļu uzņemšanas objektiem vajadzētu būt piemērotiem viņu vajadzībām, pilnībā ievērojot Direktīvu (ES) 2024/1346. Ņemot vērā to, ka bērnu aizsardzība ir ārkārtīgi svarīga, ja informācija, kas iegūta uzraudzībā, ko veic, ievērojot Regulu (ES) 2021/2303, norāda uz to, ka dalībvalsts neievēro nepilngadīgajiem un viņu ģimenes locekļiem paredzētās uzņemšanas prasības, Komisijai būtu jāiesaka apturēt robežprocedūras piemērošanu ģimenēm ar nepilngadīgajiem, un attiecīgajai dalībvalstij būtu jāinformē Komisija par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu visus Komisijas ieteikumā norādītos trūkumus. Ieteikums būtu jāpublisko.
- (68) Robežprocedūras ilgumam starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanai vajadzētu būt, cik vien iespējams, īsam, vienlaikus garantējot prasību pilnīgu un tainīgu izskatīšanu. Tās ilgumam nekādā gadījumā nebūtu jāpārsniedz 12 nedēļas, ieskaitot atbildīgās dalībvalsts noteikšanu. Dalībvalstīm būtu jāspēj pagarināt šo termiņu līdz 16 nedēļām, ja persona tiek pārsūtīta, ievērojot Regulu (ES) 2024/1351. Šis termiņš būtu jāsaprot kā atsevišķs patvēruma robežprocedūras termiņš no pieteikuma reģistrācijas līdz brīdim, kad pieteikuma iesniedzējam nav tiesību

palikt un viņam nav atļauts palikt. Šā laikposma ietvaros dalībvalstīm ir tiesības valsts tiesību aktos noteikt termiņu gan attiecībā uz administratīvo posmu, gan attiecībā uz dažādajiem turpmākajiem procedūras posmiem, bet šie termiņi būtu jānosaka tā, lai nodrošinātu izskatīšanas procedūras pabeigšanu un to, ka vēlāk vajadzības gadījumā lēmums par lūgumu palikt un attiecīgā gadījumā lēmums par pārsūdzību tiek izdots 12 nedēļu laikā vai attiecīgā gadījumā 16 nedēļu laikā. Pēc minētā laikposma beigām, ja dalībvalsts tomēr nav izdevusi attiecīgos lēmumus, pieteikuma iesniedzējam būtu, paredzot atsevišķus izņēmumus, jāatļauj ieceļot dalībvalsts teritorijā, lai attiecīgā procedūra varētu turpināties. Ieceļošana teritorijā nav atļauta, ja pieteikuma iesniedzējam nav tiesību palikt, ja viņš nav iesniedzis lūgumu atļaut palikt pārsūdzības procedūras nolūkos vai ja tiesa ir nolēmusi, ka viņam nebūtu jāatļauj palikt līdz pārsūdzības procedūras iznākumam. Lai šādos gadījumos nodrošinātu nepārtrauktību starp patvēruma procedūru un atgriešanas procedūru, atgriešanas procedūru veic arī Regulā (ES) 2024/1349 paredzētās atgriešanas robežprocedūras ietvaros laikposmā, kas nepārsniedz 12 nedēļas.

- (69) Lai gan robežprocedūru starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai var piemērot, neizmantojot aizturēšanu, dalībvalstīm robežprocedūras laikā tomēr būtu jāspēj piemērot aizturēšanas pamatojumus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/1346 noteikumiem, lai lemtu par pieteikuma iesniedzēja tiesībām ieceļot teritorijā. Ja šādas procedūras laikā tiek izmantota aizturēšana, būtu jāpiemēro minētās direktīvas noteikumi par aizturēšanu, tostarp par garantijām aizturētajiem pieteikuma iesniedzējiem, aizturēšanas apstākļiem, pārskatīšanu tiesā un nepieciešamību izvērtēt katru lietu atsevišķi. Nepilngadīgos parasti nebūtu jāaiztur. Nepilngadīgo aizturēšanai vajadzētu būt iespējamai tikai izņēmuma apstākļos, aizturēšanu izmantojot kā galēju līdzekli un pēc tam, kad ir noskaidrots, ka citus mazāk ierobežojošus alternatīvus līdzekļus, *inter alia* kopienā balstītu ar aizturēšanu nesaistītu izvietošānu, nevar iedarbīgi piemērot, un kad izvērtēšanā ir konstatēts, ka aizturēšana ir viņu interesēs saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1346.
- (70) Ja pieteikums tiek noraidīts saistībā ar robežprocedūru, attiecīgajam pieteikuma iesniedzējam, trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam būtu nekavējoties jāpiemēro atgriešanas lēmums vai, ja ir izpildīti attiecīgie nosacījumi, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/399⁽¹⁵⁾, ieceļošanas atteikums. Lai garantētu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kuru pieteikums ir noraidīts saistībā ar robežprocedūru, gadījumos, kad dalībvalsts ir nolēmusi nepiemērot trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK⁽¹⁶⁾ noteikumus, ievērojot attiecīgo tajā noteikto atkāpi, un attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam neizdod atgriešanas lēmumu, attieksmei pret attiecīgo pieteikuma iesniedzēju, trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku un viņa aizsardzības līmenim būtu jāatbilst Direktīvas 2008/115/EK noteikumiem par labvēlīgākiem nosacījumiem, attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem neattiecas minētās direktīvas darbības joma, un vajadzētu būt līdzvērtīgiem tiem, kādi piemērojami personām, uz kurām attiecas atgriešanas lēmums.
- (71) Robežprocedūra būtu jāveic, pilnībā ievērojot Hartu un Savienības tiesību aktus. Katrai dalībvalstij minētajā kontekstā būtu jānodrošina pamattiesību uzraudzības mehānisms saistībā ar robežprocedūru, kurš atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2024/1356⁽¹⁷⁾ noteiktajiem kritērijiem.
- (72) Savienības aģentūrām un jo īpaši Patvēruma aģentūrai savu attiecīgo pilnvaru ietvaros būtu jāspēj pēc dalībvalstu un Komisijas lūguma sniegt tām atbalstu, lai nodrošinātu šīs regulas, tostarp šīs regulas noteikumu, kas saistīti ar paātrinātām procedūrām un robežprocedūrām, pienācīgu īstenošanu un darbību. Savienības aģentūras un jo īpaši Patvēruma aģentūra var dalībvalstij ierosināt konkrētu atbalstu.
- (73) Dalībvalstij, uz kuru pieteikuma iesniedzējs tiek pārsūtīts saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1351, vajadzētu būt iespējai izskatīt pieteikumu robežprocedūrā ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējam vēl nav sniegta atļauja ieceļot attiecīgo dalībvalstu teritorijā un ka nosacījumi šādas procedūras piemērošanai ir izpildīti dalībvalstī, no kuras pieteikuma iesniedzējs ir pārsūtīts, un dalībvalstī, uz kuru pieteikuma iesniedzējs ir pārsūtīts.
- (74) Sabiedriskās kārtības jēdziens *inter alia* var attiekties uz sodāmību par smaga nozieguma izdarīšanu.

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1356 (2024. gada 14. maijs), ar ko ievieš trešo valstu valstspiederīgo skrīningu pie ārējām robežām un groza Regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 un (ES) 2019/817 (OV L, 2024/1356, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

- (75) Ja pieteikuma iesniedzējs var norādīt pamatotu iemeslu, iecelšanas dokumentu neesamībai vai viltotu dokumentu izmantošanai pašai par sevi nebūtu jānozīmē tas, ka automātiski tiek piemērota paātrināta izskatīšanas procedūra vai robežprocedūra.
- (76) Ja pieteikuma iesniedzējs neizpilda konkrētus pienākumus, kas izriet no šīs regulas, Regulas (ES) 2024/1351 vai Direktīvas (ES) 2024/1346, nebūtu jāturpina pieteikuma izskatīšana un pieteikums principā būtu jānoraida vai jāatzīst par netieši atsauktu, un jebkurš jauns pieteikums dalībvalstīs, kuru iesniedzis tas pats pieteikuma iesniedzējs pēc minētā lēmuma, būtu jāuzskata par atkārtotu pieteikumu. Ja persona ir paudusi atkārtotu pieteikumu kādā citā dalībvalstī un tiek pārsūtīta uz dalībvalsti, kas ir atbildīga, ievērojot Regulu (ES) 2024/1351, atbildīgajai dalībvalstij nevajadzētu būt pienākumam izskatīt pieteikumu, kas pausts citā dalībvalstī.
- (77) Ja pieteikuma iesniedzējs pauž atkārtotu pieteikumu, nesniedzot jaunus elementus, kas būtiski palielinātu viņa iespējas kvalificēties kā starptautiskās aizsardzības saņēmējam vai kas saistīti ar iemesliem, kuru dēļ iepriekšējais pieteikums tika noraidīts kā nepieņemams, minētajam atkārtotajam pieteikumam nebūtu jāpiemēro jauna pilnīga izskatīšanas procedūra. Minētajos gadījumos pēc sākotnējās izskatīšanas pieteikumi būtu jānoraida kā nepieņemami saskaņā ar *res judicata* principu. Sākotnējā izskatīšana būtu jāveic, pamatojoties uz rakstiskiem iesniegumiem vai personisku interviju. Personisko interviju var neveikt jo īpaši tajos gadījumos, kad rakstiskie iesniegumi ļauj secināt, ka pieteikums nesatur jaunus elementus. Atkārtotu pieteikumu gadījumā ir pieļaujami izņēmumi attiecībā uz personas tiesībām palikt dalībvalsts teritorijā.
- (78) Pieteikuma iesniedzējam, kas iesniedz atkārtotu pieteikumu pēdējā brīdī tikai tādēļ, lai aizkavētu vai apgrūtinātu savu izraidīšanu, nebūtu jāatļauj palikt, kamēr nav finalizēts lēmums, ar kuru pieteikumu atzīst par nepieņemamu, ja atbildīgajai iestādei uzreiz ir skaidrs, ka nav sniegti jauni elementi un nepastāv izraidīšanas (*refoulement*) risks. Atbildīgajai iestādei būtu jāizdod lēmums saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tajā apstiprinot, ka minētie kritēriji ir izpildīti, lai pieteikuma iesniedzējam neatļautu palikt.
- (79) Svarīgs apsvērums attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma pamatotību ir pieteikuma iesniedzēja drošība viņa izcelsmes valstī. Tā kā Regulas (ES) 2024/1347 mērķis ir panākt augstu konverģences pakāpi trešo valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku kvalificēšanā par starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, ar šo regulu nosaka vienotus kritērijus trešo valstu atzīšanai par drošas izcelsmes valstīm, ņemot vērā nepieciešamību nostiprināt drošas izcelsmes valsts koncepcijas piemērošanu kā nozīmīgu rīku to pieteikumu, kas varētu būt nepamatoti, ātras izskatīšanas nodrošināšanai.
- (80) Vajadzētu būt iespējamam trešo valsti atzīt par drošu izcelsmes valsti, izņemot konkrētas tās teritorijas daļas vai skaidri identificējamu personu kategorijas. Turklāt tas, ka trešā valsts ir iekļauta drošu izcelsmes valstu sarakstā, nevar būt absolūta garantija minētās valsts valstspiederīgo drošībai, pat tiem, kas neietilpst to personu kategorijā, attiecībā uz kurām šāds izņēmums tiek izdarīts, un tādēļ tas neatceļ nepieciešamību veikt atbilstošu individuālu starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu. Šīs atzīšanas pamatā esošajā izvērtēšanā tās rakstura dēļ var ņemt vērā vienīgi vispārējos civilos, tiesiskos un politiskos apstākļus minētajā valstī un to, vai vajāšanas, spīdzināšanas vai necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas dalībniekiem praksē piemēro sodus, ja viņus minētajā valstī atzīst par atbildīgiem. Šā iemesla dēļ vajadzētu būt iespējai drošas izcelsmes valsts koncepciju piemērot tikai tad, ja pieteikuma iesniedzējs individuāla novērtējuma ietvaros nevar iesniegt elementus, kas pamato to, kāpēc viņam nav piemērojama drošas izcelsmes valsts koncepcija.
- (81) Drošu izcelsmes valstu un drošu trešo valstu atzīšanai Savienības līmenī būtu jānovērš dažas pašreizējās atšķirības dalībvalstu drošu valstu sarakstos. Lai gan dalībvalstīm būtu jāsauglabā tiesības piemērot vai ieviest tiesību aktus, kuri ļauj valsts līmenī atzīt trešās valstis, kas nav tās, kuras par drošām trešām valstīm vai drošām izcelsmes valstīm ir atzītas Savienības līmenī, šādai kopējai atzīšanai vai sarakstam būtu jānodrošina, ka visās dalībvalstīs attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem, kuru izcelsmes valstis ir atzītas vai kuriem ir droša trešā valsts, minētās koncepcijas tiek piemērotas vienādi. Tam būtu jāsekmē konverģence procedūru piemērošanā un tādējādi jāattur starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji no sekundāras kustības.
- (82) Komisijai ar Patvēruma aģentūras palīdzību būtu jāpārskata situācija trešās valstīs, kuras Savienības līmenī atzītas par drošām trešām valstīm vai drošām izcelsmes valstīm. Ja situācija šādā trešā valstī ievērojami pasliktinās, un pēc pamatota novērtējuma, Komisijai būtu jāspēj, izmantojot deleģētu aktu, uz ierobežotu laikposmu Savienības līmenī apturēt minētās trešās valsts kā drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējumu. Komisijai būtu arī jāspēj trešās valsts kā drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējuma Savienības līmenī apturēšanu pagarināt uz sešu mēnešu laikposmu ar iespēju vienu reizi atjaunot minēto pagarinājumu. Lai reaģētu uz ievērojāmām negatīvām

izmaiņām trešā valstī, kas Savienības līmenī atzīta par drošu trešo valsti vai drošu izcelsmes valsti, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz to, ka uz sešu mēnešu laikposmu Savienības līmenī aptur minētās trešās valsts kā drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējumu, ja Komisija, balstoties uz pamatotu izvērtējumu, uzskata, ka šajā regulā paredzētie nosacījumi vairs netiek izpildīti, un pagarināt trešās valsts kā drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējuma Savienības līmenī apturēšanu uz sešu mēnešu laikposmu ar iespēju vienu reizi atjaunot minēto pagarinājumu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁸⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

- (83) Komisijai situācija minētajā trešā valstī būtu pastāvīgi jāpārskata, ņemot vērā *inter alia* dalībvalstu un Patvēruma aģentūras sniegto informāciju par turpmākām izmaiņām minētās trešās valsts situācijā. Turklāt šādā gadījumā Komisijai saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru būtu jāierosina grozījums, lai Savienības līmenī svītrotu minētās trešās valsts kā drošas valsts apzīmējumu trīs mēnešu laikā pēc tāda deleģētā akta pieņemšanas, ar kuru aptur minētās trešās valsts statusu. Pamatotā novērtējuma nolūkos Komisijai būtu jāņem vērā virkne tās rīcībā esošu informācijas avotu, jo īpaši savi ikgadējie progresa ziņojumi par trešām valstīm, kuras Eiropadome ir atzinusi par kandidātvalstīm, Eiropas Ārējās darbības dienesta regulārie ziņojumi un informācija no dalībvalstīm, Patvēruma aģentūras, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos, Eiropas Padomes un citām attiecīgām starptautiskām organizācijām.
- (84) Ja deleģētā akta spēkā esības termiņš un tā pagarinājumi beidzas, bet jauns deleģētais akts netiek pieņemts, vairs nebūtu Savienības līmenī jāaptur trešās valsts kā drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējums. Tam nebūtu jāskar nekādi ierosinātie grozījumi par apzīmējuma svītrošanu trešai valstij.
- (85) Komisijai ar Patvēruma aģentūras palīdzību būtu jāpārskata situācija trešās valstīs, kurām Savienības līmenī svītrots drošu izcelsmes valstu vai drošu trešo valstu apzīmējums, tostarp, ja dalībvalsts informē Komisiju, ka, balstoties uz pamatotu novērtējumu, tā uzskata, ka pēc izmaiņām minētās trešās valsts situācijā tā atkal atbilst šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem, lai tiktu atzīta par drošu valsti. Šādā gadījumā dalībvalstis minēto trešo valsti par drošu izcelsmes valsti vai drošu trešo valsti valsts līmenī varētu atzīt tikai tad, ja Komisija divu gadu laikā pēc dienas, kad Savienības līmenī ir svītrots minētās trešās valsts kā drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējums, neiebilst pret minēto atzīšanu. Ja Komisija uzskata, ka šie nosacījumi ir izpildīti, tā var ierosināt grozījumu attiecībā uz drošu trešo valstu vai drošu izcelsmes valstu atzīšanu Savienības līmenī, lai pievienotu minēto trešo valsti.
- (86) Attiecībā uz bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusa atņemšanu dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka personas, kas saņem starptautisko aizsardzību, ir pienācīgi informētas par iespējamu viņu statusa atkārtotu izskatīšanu un ka tām tiek dota iespēja paust savu viedokli saprātīgā termiņā rakstveida ziņojumā un personiskā intervijā, pirms iestādes pieņem pamatotu lēmumu atņemt viņu statusu.
- (87) Lēmumiem, kas pieņemti par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, noraidot to kā nepieņemamu, nepamatotu vai acīmredzami nepamatotu saistībā ar bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusu vai kā netieši atsauktu, kā arī lēmumiem par bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusa atņemšanu būtu jāpiemēro efektīva tiesiskā aizsardzība tiesā atbilstīgi visām Hartas 47. pantā noteiktajām prasībām un nosacījumiem. Lai nodrošinātu procedūras efektivitāti, pieteikuma iesniedzējam būtu jāiesniedz savs pieteikums noteiktajā termiņā. Lai pieteikuma iesniedzējs varētu ievērot minētos termiņus un lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi izskatīšanai tiesā, viņam vajadzētu būt tiesībām uz bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību. Tam nebūtu jāskar starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju vai saņēmēju iespēja izmantot citus vispārēji piemērojamus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas paredzēti valsts līmenī un kas nav specifiski starptautiskās aizsardzības piešķiršanas vai atņemšanas procedūrai.

⁽¹⁸⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

- (88) Dažās dalībvalstīs procesuālās tiesību normas paredz, ka jābūt pārsūdzības iespējai otrajā instancē, pārsniedzot saskaņā ar šo regulu prasīto. Atbilstīgi proporcionalitātes un subsidiaritātes principiem un pienācīgi ņemot vērā dalībvalstu procesuālo autonomiju, kā arī šīs regulas mērķus, ir lietderīgi, atsaucoties uz valsts tiesību aktiem, elastīgi definēt, kas ir galīgs lēmums, ar to saprotot, ka dalībvalstīm būtu jāparedz vismaz šīs regulas V nodaļā noteiktie tiesiskās aizsardzības līdzekļi, pirms lēmums kļūst galīgs saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Ja atkārtots pieteikums ir pausts, pirms lēmums par iepriekšēju pieteikumu kļūst galīgs, tas būtu jāuzskata par papildu paziņojumu un attiecīgā gadījumā būtu jāizskata notiekošās administratīvās vai pārsūdzības procedūras ietvaros.
- (89) Tiesas jēdziens ir Savienības tiesībās reglamentēts jēdziens, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa. Minētais jēdziens līdzās citiem elementiem var nozīmēt tikai iestādi, kas rīkojas kā trešā persona attiecībā pret iestādi, kura ir pieņēmusi lēmumu, kas ir tiesvedības priekšmets. Minētajai iestādei būtu jāveic tiesas funkcijas, un nav izšķirošas nozīmes tam, vai minētā iestāde ir atzīta par tiesu saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šai regulai nebūtu jāietekmē dalībvalstu kompetence organizēt savu valsts tiesu sistēmu un noteikt pārsūdzības instanču skaitu. Ja valsts tiesību aktos ir paredzēta iespēja turpināt pārsūdzēt pirmajā instancē pieņemtu lēmumu vai turpmāku pārsūdzību lēmumu, šādu pārsūdzību procedūra un apturošais spēks būtu jāreglamentē valsts tiesību aktos saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām.
- (90) Pārsūdzības procedūras nolūkos dalībvalstis varētu paredzēt, ka lietas izskatīšanu pirmās instances tiesā var rīkot videokonferences veidā ar noteikumu, ka ir veikti nepieciešamie pasākumi.
- (91) Lai pieteikuma iesniedzējs varētu izmantot savas tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem attiecībā uz lēmumu, ar ko noraida starptautiskās aizsardzības pieteikumu, būtu automātiski jāaptur visas atgriešanas lēmuma sekas uz laiku, kamēr pieteikuma iesniedzējam ir tiesības palikt vai ir atļauts palikt dalībvalsts teritorijā.
- (92) Pieteikuma iesniedzējiem principā vajadzētu būt tiesībām palikt dalībvalsts teritorijā līdz brīdim, kad beidzas termiņš pārsūdzības iesniegšanai pirmās instances tiesā, un, ja šādas tiesības izmantotas noteiktajā termiņā, līdz pārsūdzības iznākumam. Tikai atsevišķos šajā regulā paredzētajos gadījumos, kad pieteikumi varētu būt nepamatoti, un neskarot neizraidišanas (*non-refoulement*) principu, nebūtu automātiski jāparedz pieteikuma iesniedzējam tiesības palikt pārsūdzības nolūkos.
- (93) Gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējam nav automātisku tiesību palikt pārsūdzības nolūkos, tiesai pēc pieteikuma iesniedzēja lūguma vai pēc savas iniciatīvas joprojām vajadzētu būt iespējai atļaut pieteikuma iesniedzējam palikt dalībvalsts teritorijā līdz pārsūdzības iznākumam. Šādos gadījumos pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu būt tiesībām palikt līdz termiņam, kurā beidzas iespēja vērsties tiesā ar lūgumu atļaut palikt, un, ja pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis šādu lūgumu noteiktajā termiņā, – līdz kompetentā tiesa pieņem lēmumu. Lai atturētu no ļaunprātīgas atkārtotu pieteikumu iesniegšanas vai to iesniegšanas pēdējā brīdī, dalībvalstīm, lai novērstu atkārtotu pieteikumu nepamatotu iesniegšanu, vajadzētu būt iespējai valsts tiesību aktos paredzēt, ka noraidītu atkārtotu pieteikumu gadījumā pieteikuma iesniedzējiem nevajadzētu būt tiesībām minētajā laikposmā palikt to teritorijā. Saistībā ar procedūru, kas paredzēta, lai noteiktu, vai pieteikuma iesniedzējam būtu jāļauj palikt, līdz pārsūdzība tiek izskatīta, pieteikuma iesniedzēja tiesības uz aizstāvību būtu pienācīgi jāgarantē, nodrošinot viņam nepieciešamo mutisko tulkošanu un juridisko palīdzību. Turklāt kompetentajai tiesai vajadzētu būt iespējai izskatīt lēmumu, ar kuru atteikts piešķirt starptautisko aizsardzību, ņemot vērā faktiskos un tiesiskos apstākļus.
- (94) Lai nodrošinātu efektīvu atgriešanu, pieteikuma iesniedzējiem nevajadzētu būt tiesībām palikt dalībvalsts teritorijā, kamēr notiek par negatīvu lēmumu attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniegtas pārsūdzības izskatīšana otrās instances tiesā vai turpmākās instancēs, neskarot tiesas iespēju atļaut pieteikuma iesniedzējam palikt.
- (95) Lai nodrošinātu tiesas veiktās juridiskās pārskatīšanas atbilstību attiecībā uz lēmumu, ar ko noraida starptautiskās aizsardzības pieteikumu, un tam pievienoto atgriešanas lēmumu un lai paātrinātu lietas izskatīšanu un mazinātu kompetento tiesu iestāžu slogu, šādi lēmumi, ja tos pieņem kā daļu no saistītā lēmuma par starptautiskās aizsardzības pieteikumu vai lēmuma par starptautiskās aizsardzības atņemšanu, būtu jāizskata vienotā tiesvedībā vienā un tajā pašā tiesā.
- (96) Lai nodrošinātu pieteikumu taisnīgu un objektīvu pārvaldību un starptautiskajai aizsardzībai paredzētās kopīgās procedūras efektivitāti, būtu jānosaka administratīvās procedūras termiņi.

- (97) Saskaņā ar LESD 72. pantu šī regula neietekmē to dalībvalstu pienākumu izpildi, kuri attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības nodrošināšanu.
- (98) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 ⁽¹⁹⁾ attiecas uz personas datu apstrādi dalībvalstīs, kuru veic saistībā ar šīs regulas piemērošanu.
- (99) Jebkurai personas datu apstrādei, ko šīs regulas ietvaros veic Patvēruma aģentūra, būtu jānotiek saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ⁽²⁰⁾, kā arī Regulu (ES) 2021/2303, un tajā jo īpaši būtu jāievēro nepieciešamības un samērīguma principi.
- (100) Visi personas dati, kas iegūti, reģistrējot vai iesniedzot starptautiskās aizsardzības pieteikumu un personiskās intervijas laikā, būtu uzskatāmi par pieteikuma iesniedzēja lietas daļu, un tie būtu jāglabā pietiekami ilgus gadus, jo trešo valstu valstspiederīgie vai bezvalstnieki, kas pieprasa starptautisku aizsardzību vienā dalībvalstī, var mēģināt pieprasīt starptautisku aizsardzību citā dalībvalstī vai var iesniegt atkārtotus pieteikumus tajā pašā vai citā dalībvalstī turpmākajos gados. Ņemot vērā, ka lielākā daļa trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku, kas Savienībā ir uzturējušies vairākus gadus, pēc desmit gadu laikposma, skaitot no brīža, kad viņiem tika piešķirta starptautiskā aizsardzība, būs ieguvuši nostiprināto statusu vai pat kādas dalībvalsts pilsonību, minētais laikposms būtu uzskatāms par laikposmu, kas nepieciešams personas datu, tostarp pirkstu nospiedumu un sejas attēlu, glabāšanai.
- (101) Šī regula neattiecas uz procedūrām starp dalībvalstīm, kuras reglamentē Regula (ES) 2024/1351, tostarp attiecībā uz pārsūdzībām saistībā ar minētajām procedūrām.
- (102) Šī regula būtu jāpiemēro pieteikuma iesniedzējiem, uz kuriem attiecas Regula (ES) 2024/1351, papildus minētās regulas noteikumiem un neskarot tos.
- (103) Lai nodrošinātu šīs regulas konsekvētu īstenošanu brīdī, kad to sāk piemērot, būtu jāizstrādā un jāīsteno īstenošanas plāni Savienības un valstu līmenī, kuros apzinātas nepilnības un operacionālie pasākumi katrai dalībvalstij.
- (104) Šīs regulas piemērošana būtu regulāri jāizvērtē.
- (105) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, noteikt kopīgu procedūru starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet šīs regulas mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā paredzēto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (106) Saskaņā ar 1. un 2. pantu, un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un šī regula tai nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (107) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (108) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši atzīti Hartā. Jo īpaši šī regula cenšas nodrošināt, lai pilnībā tiktu respektēta cilvēka cieņa un veicināta Hartas 1., 4., 8., 18., 19., 21., 23., 24. un 47. panta piemērošana,

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA
VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido kopīgu procedūru starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai, ievērojot Regulu (ES) 2024/1347.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro visiem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas pausti dalībvalstu teritorijā, tostarp pie ārējās robežas, dalībvalstu teritoriālajos ūdeņos vai tranzīta zonās, kā arī starptautiskās aizsardzības atņemšanai.
2. Šo regulu nepiemēro starptautiskās aizsardzības pieteikumiem un diplomātiskā vai teritoriālā patvēruma pieprasījumiem, kas iesniegti dalībvalstu pārstāvniecībās.
3. Dalībvalstis var nolemt piemērot šo regulu aizsardzības pieteikumiem, uz kuriem neattiecas Regula (ES) 2024/1347.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "bēglis" ir trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas rases, reliģijas, valstspiederības, politisko uzskatu vai piederības noteiktai sociālai grupai dēļ, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un kas nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību, vai bezvalstnieks, kas, atrazdamies ārpus savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts, to pašu iepriekš minēto iemeslu dēļ nevar vai šādu baiļu dēļ nevēlas tajā atgriezties, un uz kuru neattiecas Regulas (ES) 2024/1347 12. pants;
- 2) "persona, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību" ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuru nevar kvalificēt kā bēgli, bet attiecībā uz kuru ir sniegts pietiekams pamatojums, lai uzskatītu, ka minētā persona, ja tā atgrieztos savā izcelsmes valstī vai – ja tā ir bezvalstnieks – savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, saskartos ar reālu risku ciest būtisku kaitējumu, kā definēts Regulas (ES) 2024/1347 15. pantā, un uz kuru neattiecas minētās regulas 17. panta 1. un 2. punkts, un kura nevar vai šāda riska dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību;
- 3) "bēgļa statuss" nozīmē, ka dalībvalsts atzīst trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku par bēgli saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347;
- 4) "alternatīvās aizsardzības statuss" nozīmē, ka dalībvalsts atzīst trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku par personu, kas ir tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347;
- 5) "starptautiskā aizsardzība" ir bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss;
- 6) "nepilngadīgais" ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas ir jaunāks par 18 gadiem;

- 7) "nepavadīts nepilngadīgais" ir nepilngadīgais, kas ieceļojis dalībvalstu teritorijā bez tāda pieaugušā pavadības, kurš ir par viņu atbildīgs saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi, un kamēr šāds pieaugušais nav uzņēmis aizgādību par minēto nepilngadīgo; tas ietver arī nepilngadīgo, kas palicis bez pavadības pēc ieceļošanas dalībvalstu teritorijā;
- 8) "galīgais lēmums" ir lēmums par to, vai trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam tiek piešķirts bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss, ievērojot Regulu (ES) 2024/1347, tostarp lēmums, ar ko pieteikumu noraida kā nepieņemamu, vai lēmums, ar ko pieteikumu noraida kā netieši vai skaidri atsauktu, uz ko vairs neattiecas šīs regulas V nodaļā noteiktā tiesiskā aizsardzība vai kas ir kļuvis galīgs saskaņā ar valsts tiesību aktiem neatkarīgi no tā, vai pieteikuma iesniedzējam ir tiesības palikt saskaņā ar šo regulu;
- 9) "starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšana" ir starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamības izskatīšana vai izskatīšana pēc būtības saskaņā ar šo regulu un Regulu (ES) 2024/1347;
- 10) "biometriskie dati" ir biometriskie dati, kā definēts Regulas (ES) 2024/1358 2. panta s) punktā;
- 11) "pienācīga kapacitāte" ir kapacitāte, kas vajadzīga jebkurā konkrētā brīdī, lai veiktu patvēruma robežprocedūru un, ievērojot Regulu (ES) 2024/1349, izveidoto atgriešanas robežprocedūru vai attiecīgā gadījumā līdzvērtīgu atgriešanas robežprocedūru, kas izveidota saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- 12) "starptautiskās aizsardzības pieteikums" jeb "pieteikums" ir pieprasījums, kuru dalībvalstij ir paudis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, un no kura var saprast nolūku saņemt bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusu;
- 13) "pieteikuma iesniedzējs" ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas paudis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, attiecībā uz kuru vēl nav pieņemts galīgais lēmums;
- 14) "pieteikuma iesniedzējs, kuram vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas" ir pieteikuma iesniedzējs, kura spējas izmantot tiesības un pildīt pienākumus, kas noteikti šajā regulā, ir ierobežotas konkrētu apstākļu, piemēram, specifiskas neaizsargātības, dēļ;
- 15) "bezvalstnieks" ir persona, kuru neviena valsts saskaņā ar saviem tiesību aktiem neatzīst par savu valstspiederīgo;
- 16) "atbildīgā iestāde" ir tiesai pielīdzināma vai administratīva struktūra dalībvalstī, kas ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu un kas ir kompetenta pieņemt lēmumus administratīvajā procedūrā;
- 17) "starptautiskās aizsardzības atņemšana" ir atbildīgās iestādes vai kompetentas tiesas lēmums atcelt vai izbeigt starptautisko aizsardzību, tostarp atsakoties to pagarināt, saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347;
- 18) "palikt dalībvalstī" nozīmē palikt tās dalībvalsts teritorijā, tostarp pie robežas vai tranzīta zonā, kurā pausts starptautiskās aizsardzības pieteikums vai kurā tas tiek izskatīts;
- 19) "atkārtots pieteikums" ir vēl viens starptautiskās aizsardzības pieteikums, kas pausts jebkurā dalībvalstī pēc tam, kad ir pieņemts galīgais lēmums par iepriekšēju pieteikumu, tostarp gadījumos, kad pieteikums ir noraidīts kā skaidri vai netieši atsaukts;
- 20) "atbildīgā dalībvalsts" ir dalībvalsts, kas atbild par pieteikuma izskatīšanu saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1351.

4. pants

Kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts saskaņā ar valsts tiesību aktiem izraugās atbildīgo iestādi šajā regulā un Regulā (ES) 2024/1347 noteikto uzdevumu veikšanai, jo īpaši:
 - a) saņemt un izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumus;
 - b) pieņemt lēmumus par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem;

c) pieņemt lēmumus par starptautiskās aizsardzības atņemšanu.

Atbildīgā iestāde administratīvās procedūras laikā ir vienīgā iestāde, kurai ir pilnvaras lemt par starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamību un lemt par starptautiskās aizsardzības pieteikumu pēc būtības.

2. Neskarot 1. punktu, dalībvalstis uztic citām attiecīgām valsts iestādēm uzdevumu saņemt starptautiskās aizsardzības pieteikumus, kā arī informēt pieteikuma iesniedzēju par to, kur un kā iesniegt pieteikumu saskaņā ar 28. pantu. Šādas citas valsts iestādes ietver vismaz policiju, imigrācijas iestādes, robežsargus un iestādes, kas ir atbildīgas par aizturēšanas vietām vai uzņemšanas objektiem.

3. Katra dalībvalsts izraugās kompetento iestādi, kas reģistrē starptautiskās aizsardzības pieteikumus. Dalībvalstis var uzticēt atbildīgajai iestādei vai citām attiecīgām iestādēm uzdevumu reģistrēt starptautiskās aizsardzības pieteikumus.

4. Ja pieteikumu saņem iestāde, kurai nav pilnvaru to reģistrēt, minētā iestāde nekavējoties informē iestādi, kas ir atbildīga par pieteikumu reģistrēšanu, un minētais pieteikums tiek reģistrēts saskaņā ar 27. pantu. Iestāde, kas ir atbildīga par pieteikuma saņemšanu, informē arī starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju par to, kura iestāde ir atbildīga par pieteikuma reģistrēšanu.

5. Šā panta 2. un 3. punkta nolūkā līdz 2026. gada 12. jūnijam katra dalībvalsts paziņo Komisijai, kuras iestādes tā ir izraudzījusi minētajos punktos noteikto uzdevumu veikšanai, norādot šīm iestādēm uzticētos uzdevumus. Jebkādas izmaiņas šo iestāžu identifikācijā nekavējoties tiek paziņotas Komisijai.

6. Dalībvalstis var paredzēt, ka iestāde, kas nav atbildīgā iestāde, ir atbildīga par procedūru, kurā saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1351 nosaka atbildīgo dalībvalstis.

7. Katra dalībvalsts atbildīgajai iestādei un pārējām kompetentajām iestādēm, kuras izraudzītas, ievērojot šo pantu, nodrošina atbilstošus līdzekļus, tostarp pietiekami daudz kompetentu darbinieku šajā regulā noteikto uzdevumu pildīšanai.

8. Dalībvalstis nodrošina, ka to kompetento iestāžu darbiniekiem, kuras piemēro šo regulu, ir atbilstošas zināšanas un viņi ir piedalījušies apmācībā, tostarp Regulas (ES) 2021/2303 8. pantā noteiktajā attiecīgajā apmācībā, un ir saņēmuši norādījumus savu pienākumu izpildei, piemērojot šo regulu.

5. pants

Palīdzība kompetentajām iestādēm

Neskarot 4. panta 7. un 8. punktu, pēc dalībvalsts pieprasījuma saskaņā ar 4. pantu identificētajām kompetentajām iestādēm, lai saņemtu un reģistrētu starptautiskās aizsardzības pieteikumus un atvieglotu pieteikumu izskatīšanu, tostarp attiecībā uz personisko interviju, var palīdzēt:

- a) eksperti, ko saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2303 nosūtījusi Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra ("Patvēruma aģentūra"); un
- b) kādas citas dalībvalsts kompetentās iestādes, kurām minētā dalībvalsts uzticējusi uzdevumu saņemt, reģistrēt vai izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumus.

Kompetentās iestādes, kas izraudzītas, ievērojot 4. pantu, var palīdzēt citas dalībvalsts iestādēm tikai saistībā ar tiem uzdevumiem, kurus tām uzticējusi to dalībvalsts.

Kompetence lemt par individuāliem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem ir tikai atbildīgās dalībvalsts atbildīgajai iestādei.

6. pants

Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumus loma

1. Dalībvalstis ļauj Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstajam komisāram bēgļu jautājumus:

- a) pieklūt pieteikuma iesniedzējiem, tostarp tiem, kas atrodas uzņemšanas centros, aizturēšanas vietās, pie robežas un tranzīta zonās;
 - b) pieklūt informācijai par starptautiskās aizsardzības individuāliem pieteikumiem, procedūras gaitu un pieņemtajiem lēmumiem ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējs tam piekrīt;
 - c) veicot uzraudzības pienākumus saskaņā ar 1951. gada 28. jūlija Konvencijas par bēgļa statusu, kas papildināta ar 1967. gada 31. janvāra Ņujorkas protokolu, ("Ženēvas konvencija") 35. pantu, paust savus uzskatus jebkurai kompetentai iestādei par starptautiskās aizsardzības individuāliem pieteikumiem jebkurā procedūras posmā.
2. Šā panta 1. punkts attiecas arī uz organizāciju, kas attiecīgās dalībvalsts teritorijā darbojas Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos vārdā saskaņā ar vienošanos ar attiecīgo dalībvalsti.

7. pants

Konfidencialitātes princips

1. Iestādēm, kas piemēro šo regulu, ir saistošs konfidencialitātes princips attiecībā uz jebkuru personisku informāciju, ko tās iegūst, pildot savus pienākumus, tostarp jebkādu informācijas apmaiņu starp dalībvalstu iestādēm saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem, kas attiecas uz šīs regulas piemērošanu.
2. Visā starptautiskās aizsardzības procedūrā un pēc galīgā lēmuma pieņemšanas par pieteikumu iestādes:
 - a) iespējamiem vajātājiem vai personām, kas varētu būt nodarījušas smagu kaitējumu, neatklāj informāciju par individuāliem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem vai faktu, ka pieteikums ir pausts;
 - b) negūst nekādu informāciju no iespējamiem vajātājiem vai personām, kas varētu būt nodarījušas smagu kaitējumu, tādā veidā, ka viņi tiktu informēti par faktu, ka attiecīgais pieteikuma iesniedzējs ir paudis pieteikumu.

II NODAĻA

PAMATPRINCIPI UN GARANTIJAS

I IEDAĻA

Pieteikuma iesniedzēju tiesības un pienākumi

8. pants

Vispārīgas garantijas pieteikuma iesniedzējiem

1. III nodaļā minētās administratīvās procedūras laikā pieteikuma iesniedzēji saņem garantijas, kas noteiktas šā panta 2.–6. punktā.
2. Atbildīgā iestāde vai attiecīgā gadījumā citas kompetentās iestādes vai organizācijas, kurām dalībvalstis uzticējušas uzdevumus šajā nolūkā, informē pieteikuma iesniedzējus valodā, kuru pieteikuma iesniedzēji saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņiem saprotamu, par:
 - a) tiesībām iesniegt individuālu pieteikumu;
 - b) piemērojamās procedūras termiņiem un posmiem;
 - c) viņu tiesībām un pienākumiem procedūras laikā, tostarp Regulā (ES) 2024/1351 noteiktajām tiesībām un pienākumiem, un minēto pienākumu neizpildes sekām, jo īpaši attiecībā uz pieteikuma skaidru vai netiešu atsaukšanu;

- d) tiesībām uz bezmaksas juridiskām konsultācijām attiecībā uz individuāla pieteikuma iesniegšanu un uz juridisko palīdzību un pārstāvību visos procedūras posmos, ievērojot šīs nodaļas III iedaļu un saskaņā ar 15., 16., 17., 18. un 19. pantu;
- e) līdzekļiem, ar ko viņi var izpildīt pienākumu iesniegt elementus, kā minēts Regulas (ES) 2024/1347 4. pantā;
- f) atbildīgās iestādes lēmumu saskaņā ar 36. pantu.

Visu šajā punktā minēto informāciju sniedz iespējami drīz, lai pieteikuma iesniedzējiem nodrošinātu iespēju izmantot viņiem šajā regulā garantētās tiesības un nodrošinātu viņiem iespēju pienācīgi izpildīt 9. pantā noteiktos pienākumus. Šā punkta pirmās daļas a)–e) apakšpunktā minētā informācija pieteikuma iesniedzējam tiek sniegta vēlākais starptautiskās aizsardzības pieteikuma reģistrēšanas brīdī. Minēto informāciju sniedz, izmantojot 7. punktā minēto bukletu, vai nu fiziski, vai elektroniski un vajadzības gadījumā mutiski. Informāciju nepilngadīgajiem sniedz bērniem draudzīgā veidā un ar pārstāvja vai šīs regulas 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās personas iesaisti.

Pieteikuma iesniedzējam dod iespēju apstiprināt, ka viņš ir saņēmis informāciju. Šādu apstiprinājumu dokumentē pieteikuma iesniedzēja lietā. Ja pieteikuma iesniedzējs atsakās apstiprināt, ka viņš ir saņēmis informāciju, viņa lietā iekļauj piezīmi par minēto faktu.

3. Administratīvās procedūras laikā pieteikuma iesniedzējiem nodrošina tulka pakalpojumus, lai reģistrētu un iesniegtu pieteikumu un attiecīgā gadījumā noturētu personisko interviju, ja nav iespējams citādi nodrošināt pienācīgu saziņu. Mutiskās tulkošanas pakalpojumus apmaksā no valsts līdzekļiem.

4. Kompetentās iestādes pēc iespējas drīz un pirms pieteikuma iesniegšanas termiņa saskaņā ar 28. panta 1. punktu pieteikuma iesniedzējiem nodrošina iespēju sazināties ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsto komisāru bēgļu jautājumos vai jebkuru citu organizāciju, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem sniedz juridiskus padomus vai citas konsultācijas pieteikuma iesniedzējiem.

5. Atbildīgā iestāde nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem un attiecīgā gadījumā viņu pārstāvjiem vai juriskonsultiem vai citiem konsultantiem, kam kā tādiem ir pieļauts vai atļauts saskaņā ar valsts tiesību aktiem sniegt juridiskus padomus ("juriskonsulti"), ir piekļuve informācijai, kas minēta 34. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā un kas vajadzīga pieteikumu izskatīšanai, un informācijai, kuru sniedz 34. panta 3. punktā minētie eksperti, ja atbildīgā iestāde ir ņēmusi vērā minēto informāciju, pieņemot lēmumu par viņu pieteikumu.

6. Atbildīgā iestāde iespējami drīz rakstveidā paziņo pieteikuma iesniedzējiem lēmumu par viņu pieteikumu. Ja pārstāvis vai juriskonsults likumīgi pārstāv pieteikuma iesniedzēju, atbildīgā iestāde var paziņot par lēmumu minētajam pārstāvim vai juriskonsultam, nevis pieteikuma iesniedzējam.

7. Patvēruma aģentūra ciešā sadarbībā ar Komisiju un katru dalībvalsti sagatavo brošūras, kurās ir šajā pantā prasītā informācija. Minētās brošūras sagatavo tā, lai dalībvalstis tajās varētu pievienot papildu informāciju, kas ir specifiska attiecīgajai dalībvalstij, un tajās ņem vērā neaizsargātu pieteikuma iesniedzēju, piemēram, nepilngadīgo vai personu ar invaliditāti, specifiku.

9. pants

Pieteikuma iesniedzēju pienākumi

1. Pieteikuma iesniedzējs pauž savu pieteikumu Regulas (ES) 2024/1351 17. panta 1. un 2. punktā paredzētajā dalībvalstī.
2. Pieteikuma iesniedzējs pilnībā sadarbojas ar 4. pantā minētajām kompetentajām iestādēm jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, jo īpaši:
 - a) sniedzot 27. panta 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā minētos datus;
 - b) sniedzot paskaidrojumu, ja viņam nav personu apliecinoša dokumenta vai ceļošanas dokumenta;
 - c) sniedzot informāciju par jebkādam izmaiņām attiecībā uz viņa dzīvesvietu, adresi, tālruna numuru vai e-pasta adresi;

- d) sniegt biometriskos datus;
- e) iesniegt savu pieteikumu saskaņā ar 28. pantu un esot pieejamam visā procedūras laikā;
- f) pēc iespējas drīz nodot savā rīcībā esošos dokumentus, kas attiecas uz pieteikuma izskatīšanu;
- g) ierodoties uz personisko interviju, neskarot 13. pantu;
- h) paliekt tās dalībvalsts teritorijā, kur viņam ir jāatrodas saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1351 17. panta 4. punktu.

Ja kompetentās iestādes nolemj paturēt jebkuru dokumentu, kas minēts pirmās daļas f) apakšpunktā, tās nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējs nekavējoties saņem oriģinālu kopijas. Ja notiek pārsūtīšana, ievērojot Regulas (ES) 2024/1351 46. pantu, kompetentās iestādes šādus dokumentus nodod atpakaļ pieteikuma iesniedzējam pārsūtīšanas laikā.

3. Pieteikuma iesniedzējs pieņem jebkādas paziņojumus no kompetentajām iestādēm savā pēdējā dzīvesvietā vai adresē, izmantojot tālruņa numuru vai e-pasta adresi, ko viņš pats norādījis kompetentajām iestādēm, jo īpaši tad, ja viņš iesniedz pieteikumu saskaņā ar 28. pantu.

Dalībvalstis valsts tiesību aktos nosaka saziņas metodi un brīdi, kad tiek uzskatīts, ka pieteikuma iesniedzējs ir saņēmis paziņojumu.

4. Pieteikuma iesniedzējs, kā noteikusi dalībvalsts, kurā viņam jāatrodas saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1346, izpilda pienākumus ziņot noteiktā laikā vai saprātīgos intervālos kompetentajām iestādēm vai palikt noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā tās teritorijā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1351.

5. Neskarot pārmeklēšanu, ko veic drošības apsvērumu dēļ, ja tas ir nepieciešams un pienācīgi pamatots, lai izskatītu pieteikumu, kompetentās iestādes var prasīt, lai saskaņā ar valsts tiesību aktiem tiktu pārmeklēts pieteikuma iesniedzējs vai tiktu pārmeklēti viņa priekšmeti. Kompetentā iestāde informē pieteikuma iesniedzēju par pārmeklēšanas iemesliem un iekļauj tos pieteikuma iesniedzēja lietā. Jebkuru šajā regulā noteiktu pieteikuma iesniedzēja pārmeklēšanu veic tā paša dzimuma persona, pilnā mērā ievērojot cilvēka cieņas un fiziskās un psiholoģiskās neaizskaramības principus.

10. pants

Tiesības palikt administratīvās procedūras laikā

1. Pieteikuma iesniedzējiem ir tiesības palikt tās dalībvalsts teritorijā, kurā viņiem ir jāatrodas saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1351 17. panta 4. punktu līdz brīdim, kad atbildīgā iestāde ir pieņēmusi lēmumu par pieteikumu III nodaļā paredzētajā administratīvajā procedūrā.

2. Tiesības palikt nerada tiesības saņemt uzturēšanās atļauju, un tās nedod pieteikuma iesniedzējam tiesības ceļot uz citas dalībvalsts teritoriju bez ceļošanas dokumenta, kā paredzēts Direktīvas (ES) 2024/1346 6. panta 3. punktā.

3. Pieteikuma iesniedzējam nav tiesību palikt attiecīgās dalībvalsts teritorijā administratīvās procedūras laikā, ja uz personu attiecas nodošana citai dalībvalstij, ievērojot pienākumus saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi, kas izdots saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2002/584/TI⁽²¹⁾.

4. Dalībvalstis var paredzēt izņēmumu no pieteikuma iesniedzēja tiesībām palikt to teritorijā administratīvās procedūras laikā, ja minētais pieteikuma iesniedzējs:

- a) pauž atkārtotu pieteikumu saskaņā ar 55. pantu un ir izpildīti 56. pantā noteiktie nosacījumi;
- b) tiek vai tiks izdots, nodots vai pārsūtīts uz citu dalībvalsti, trešo valsti, Starptautisko Krimināltiesu vai citu starptautisko tiesu vai tribunālu kriminālvajāšanas veikšanas nolūkā vai brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei;

⁽²¹⁾ Padomes Pamatlēmums 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp).

c) apdraud sabiedrisko kārtību vai valsts drošību, neskarot Regulas (ES) 2024/1347 12. un 17. pantu, ar noteikumu, ka šāda izņēmuma piemērošanas rezultātā pieteikuma iesniedzējs netiek kārtā izraidīts uz trešo valsti, pārkāpjot neizraidīšanas principu.

5. Dalībvalsts var izdot, nodot vai pārsūtīt pieteikuma iesniedzēju uz trešo valsti vai starptautisku tiesu vai tribunālu, kā minēts 4. punkta b) apakšpunktā, vienīgi tad, ja kompetentā iestāde uzskata, ka šāda lēmuma izdot, nodot vai pārsūtīt rezultātā nenotiks tieša vai netieša izraidīšana (*refoulement*), pārkāpjot minētās dalībvalsts saistības, kas izriet no starptautiskajām un Savienības tiesībām.

II IEDAĻA

Personiskās intervijas

11. pants

Intervija par pieņemamību

1. Neskarot 38. panta 1. punktu un 55. panta 4. punktu, pirms atbildīgā iestāde pieņem lēmumu par pieteikuma nepieņemamību saskaņā ar 38. pantu, pieteikuma iesniedzējam dod iespēju noturēt personisku interviju par pieņemamību ("intervija par pieņemamību").
2. Intervijā par pieņemamību pieteikuma iesniedzējam dod iespēju sniegt iemeslus tam, kāpēc 38. pantā norādītie nepieņemamības pamati nebūtu attiecināmi uz viņu.

12. pants

Intervija par būtību

1. Pirms atbildīgā iestāde pieņem lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu pēc būtības, pieteikuma iesniedzējam dod iespēju noturēt personisku interviju par viņa pieteikuma būtību ("intervija par būtību"). Interviju par būtību var veikt vienlaikus ar interviju par pieņemamību ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējs ir iepriekš bijis informēts par šādu iespēju un spēj apspriesties ar savu juriskonsultu saskaņā ar 15. pantu vai ar personu, kurai uzticēta juridisko konsultāciju sniegšana saskaņā ar 16. pantu.
2. Intervijā par būtību pieteikuma iesniedzējam dod iespēju izklāstīt elementus, kas vajadzīgi, lai pamatotu viņa pieteikumu saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347, un pieteikuma iesniedzējs, cik vien iespējams pilnīgi, izklāsta minētās regulas 4. panta 2. punktā noteiktos elementus. Pieteikuma iesniedzējam dod iespēju sniegt paskaidrojumu par iespējami trūkstošiem elementiem vai jebkādam neatbilstībām vai pretrunām viņa paziņojumos.

13. pants

Prasības attiecībā uz personiskajām intervijām

1. Personiskās intervijas, kā paredzēts 11. un 12. pantā, notiek saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem.
2. Ja starptautiskās aizsardzības pieteikums ir iesniegts saskaņā ar 31. pantu, minētajā noteikumā paredzētajam atbildīgajam pieaugušajam dod iespēju ierasties uz personisku interviju, ievērojot 11. un 12. pantu. Pieteikuma iesniedzējam arī dod iespēju piedalīties minētajā intervijā ar noteikumu, ka netiek piemērots šā panta 11. punkta c) apakšpunkts.
3. Personiskās intervijas veic apstākļos, kas nodrošina pienācīgu privātumu un konfidencialitāti un ļauj pieteikuma iesniedzējiem paust savu pieteikumu iemeslus vispusīgā veidā.
4. Tiek nodrošināta pieteikuma iesniedzēja juriskonsulta klātbūtne personiskajā intervijā, ja pieteikuma iesniedzējs ir nolēmis izmantot juridisko palīdzību saskaņā ar šīs nodaļas III iedaļu.
5. Personiskajām intervijām tiek nodrošināts tulks, kas spēj nodrošināt atbilstīgu saziņu starp pieteikuma iesniedzēju un personu, kas veic interviju.

Personisko interviju laikā var tikt nodrošināta kultūrmediatora klātbūtne.

Dalībvalstis dod priekšroku tulkiem un kultūrmediatoriem, kas ir saņēmuši apmācību, piemēram, Regulas (ES) 2021/2303 8. panta 4. punkta m) apakšpunktā minēto apmācību.

Dalībvalstis nodrošina, ka tulki un kultūrmediatori tiek informēti par galvenajiem jēdzieniem un terminoloģiju, kas attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu novērtēšanu, piemēram, izmantojot standarta brošūru vai rokasgrāmatu. Saziņa notiek valodā, kurai priekšroku dod pieteikuma iesniedzējs, ja vien nepastāv kāda cita valoda, kuru viņš saprot un kurā viņš ir spējīgs skaidri sazināties.

6. Personiskās intervijas veic atbildīgās iestādes darbinieki.

Ja ir nesamērīgs skaits trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku, kuri pauž pieteikumu vienā un tajā pašā laikposmā, kā dēļ nav iespējams laikus veikt katra pieteikuma iesniedzēja personiskās intervijas, atbildīgajai iestādei pagaidu kārtā var palīdzēt minētās dalībvalsts citu iestāžu darbinieki, kuri iepriekš saņem attiecīgu apmācību, kas ietver Regulas (ES) 2021/2303 8. pantā uzskaitītos elementus šādu interviju veikšanai, vai Patvēruma aģentūra saskaņā ar 5. pantu.

7. Persona, kas veic interviju:

a) ir kompetenta ņemt vērā personiskos un vispārējos apstākļus, kas saistīti ar pieteikumu, tostarp situāciju pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valstī, un pieteikuma iesniedzēja kultūras izcelsmi, vecumu, dzimumu, dzimumidentitāti, seksuālo orientāciju, neaizsargātību un īpašās procesuālās vajadzības;

b) nevalkā militāro vai tiesībsardzības formas tērpu.

8. Darbinieki, kas intervē pieteikuma iesniedzējus, tostarp Patvēruma aģentūras nosūtītie eksperti:

a) vispārīgi pārzina faktorus, kuri varētu negatīvi ietekmēt pieteikuma iesniedzēju spēju sniegt interviju, piemēram, pazīmes, ka pieteikuma iesniedzējs agrāk varētu būt bijis pakļauts spīdzināšanai vai cietis no cilvēku tirdzniecības;

b) iepriekš ir saņēmuši apmācību, kas ietver attiecīgos elementus no tiem, kuri uzskaitīti Regulas (ES) 2021/2303 8. panta 4. punktā.

9. Ja pieteikuma iesniedzējs to lūdz un ja tas ir iespējams, atbildīgā iestāde nodrošina, ka intervētāji un tulki ir tā dzimuma pārstāvji, kam pieteikuma iesniedzējs dod priekšroku, ja vien tai nav iemeslu uzskatīt, ka šāds lūgums nav saistīts ar pieteikuma iesniedzēja grūtībām izklāstīt sava pieteikuma pamatojumu vispusīgā veidā.

10. Atkāpjoties no iepriekš minētā, atbildīgā iestāde var veikt personisko interviju videokonferences veidā, ja apstākļi to pienācīgi pamato.

Šādā gadījumā atbildīgā iestāde nodrošina, ka ir izdarīts viss nepieciešamais, lai būtu piemērotas telpas, tiktu ievēroti procesuālie un tehniskie standarti, nodrošināta juridiskā palīdzība un mutiskā tulkošana, ņemot vērā Patvēruma aģentūras norādījumus.

11. Attiecīgi interviju par pieņemamību vai interviju par būtību var neveikt, ja:

a) atbildīgā iestāde spēj pieņemt pozitīvu lēmumu par bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu, pamatojoties uz pieejamajiem pierādījumiem, ar noteikumu, ka alternatīvās aizsardzības statuss nodrošina tādas pašas tiesības un priekšrocības kā bēgļa statuss saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem;

b) atbildīgā iestāde uzskata, ka pieteikums nav nepieņemams, pamatojoties uz pieejamajiem pierādījumiem;

c) atbildīgā iestāde uzskata, ka pieteikuma iesniedzējs tādu ilgstošu apstākļu dēļ, kas nav viņa kontrolē, ir nespējīgs noturēt interviju;

d) atkārtota pieteikuma gadījumā 55. panta 4. punktā minēto sākotnējo izskatīšanu veic, pamatojoties uz rakstisku paziņojumu;

e) atbildīgā iestāde uzskata pieteikumu par nepieņemamu, ievērojot 38. panta 1. punkta c) apakšpunktu.

Personiskās intervijas neveikšana, ievērojot pirmās daļas c) apakšpunktu, atbildīgās iestādes lēmumu neietekmē nelabvēlīgi. Ja personiskā intervija nenotiek, ievērojot minēto apakšpunktu, atbildīgā iestāde dod pieteikuma iesniedzējam reālu iespēju rakstiski iesniegt papildu informāciju.

Ja rodas šaubas par pieteikuma iesniedzēja nespēju noturēt interviju, atbildīgā iestāde apspriežas ar ārstniecības personu, lai noteiktu, vai pieteikuma iesniedzēja nespēja noturēt interviju ir īslaicīga vai viņa nespēja ir ilgstoša. Ja pēc apspriedes ar minēto ārstniecības personu ir skaidrs, ka stāvoklis, kas padara pieteikuma iesniedzēju par nespējīgu noturēt interviju, ir īslaicīgs, atbildīgā iestāde atliek personisko interviju līdz brīdim, kad pieteikuma iesniedzējs ir spējīgs noturēt interviju.

Ja pieteikuma iesniedzējs nevar ierasties uz personisko interviju īpašu apstākļu dēļ, kuri ir ārpus viņa kontroles, atbildīgā iestāde pārplāno personisko interviju.

12. Pieteikuma iesniedzēji ir klāt personiskajā intervijā, un viņiem ir pienākums personīgi atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem.

13. Pieteikuma iesniedzējam personiskajā intervijā, tostarp, ja tā notiek videokonferences veidā, var palīdzēt juriskonsults.

Juriskonsulta prombūtne neliedz atbildīgajai iestādei veikt interviju.

Dalībvalstis valsts tiesību aktos var noteikt, ka, ja juriskonsults piedalās personiskajā intervijā, juriskonsults var izteikties tikai personiskās intervijas beigās.

14. Neskarot 11. panta 1. punktu un 12. panta 1. punktu un ar noteikumu, ka ir pieliktas pietiekamas pūles, lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzējam ir dota iespēja noturēt personisku interviju, personiskās intervijas neesamība neliedz atbildīgajai iestādei pieņemt lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

14. pants

Ziņojums par personiskām intervijām un to ierakstīšana

1. Atbildīgā iestāde vai jebkura cita iestāde vai eksperti, kas saskaņā ar 5. pantu un 13. panta 6. punktu tai palīdz veikt personiskās intervijas, sagatavo rūpīgu pārskata ziņojumu, kurā ietverti visi galvenie personiskās intervijas elementi, vai intervijas protokolu vai šādas intervijas ieraksta protokolu, lai to pievienotu pieteikuma iesniedzēja lietā.

2. Personiskās intervijas ieraksta, izmantojot audio ierakstīšanas līdzekļus. Pieteikuma iesniedzēju iepriekš informē par to, ka tiks veikts šāds ieraksts, un par ierakstīšanas mērķi. Īpaša uzmanība tiek piešķirta pieteikuma iesniedzēju prasībām, attiecībā uz kurām ir jāīsteno īpašas procesuālās garantijas. Atbildīgā iestāde pievieno ierakstu pieteikuma iesniedzēja lietā.

3. Pieteikuma iesniedzējam personiskās intervijas beigās vai noteiktā termiņā pirms atbildīgā iestāde pieņem lēmumu ir iespēja mutiski vai rakstiski sniegt piezīmes vai precizējumus par jebkādiem kļūdainiem tulkojumiem vai pārpratumiem, vai citām faktu kļūdām ziņojumā, intervijas protokolā vai ieraksta protokolā. Šajā nolūkā pieteikuma iesniedzējs tiek informēts par visu ziņojuma, intervijas protokola vai ieraksta protokola saturu, vajadzības gadījumā ar tulka palīdzību.

4. Pieteikuma iesniedzējam tiek prasīts apstiprināt, ka ziņojuma vai intervijas protokola saturs pareizi atspoguļo personisko interviju. Ja pieteikuma iesniedzējs atsakās apstiprināt saturu, minētā atteikuma iemeslus pievieno pieteikuma iesniedzēja lietā. Šāda atteikšanās neliedz atbildīgajai iestādei pieņemt lēmumu par pieteikumu. Ja rodas šaubas par pieteikuma iesniedzēja teikto personiskās intervijas laikā, prevalē audioieraksts.

5. Nav jāprasa pieteikuma iesniedzējam sniegt piezīmes vai precizējumus par ziņojumu vai intervijas protokolu, ne arī apstiprināt, ka ziņojuma vai intervijas protokola saturs pareizi atspoguļo interviju, ja:

a) saskaņā ar valsts tiesību aktiem intervijas ierakstu vai protokolu var pieļaut kā pierādījumu pārsūdzības procedūrā, vai

b) atbildīgajai iestādei ir skaidrs, ka pieteikuma iesniedzējam tiks piešķirts bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss ar noteikumu, ka saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem alternatīvās aizsardzības statuss piedāvā tādas pašas tiesības un priekšrocības kā bēgļa statuss.

6. Pieteikuma iesniedzējiem un viņu pārstāvjiem, ja tādi iecelti, un viņu juriskonsultiem ir piekļuve 1. punktā minētajam ziņojumam vai protokoliem iespējami drīz pēc intervijas un jebkurā gadījumā savlaicīgi pirms atbildīgā iestāde pieņem lēmumu.

Piekļuvi ierakstam nodrošina arī pārsūdzības procedūrā.

III IEDAĻA

Juridisko konsultāciju un juridiskās palīdzības sniegšana un pārstāvība

15. pants

Tiesības uz juridiskām konsultācijām un juridisko palīdzību un uz pārstāvību

1. Pieteikuma iesniedzēji ir tiesīgi visos procedūras posmos efektīvi konsultēties ar juriskonsultu un citu konsultantu par jautājumiem, kas saistīti ar viņu pieteikumiem.

2. Neskarot pieteikuma iesniedzēja tiesības izvēlēties savu juriskonsultu vai citu konsultantu uz sava rēķina, pieteikuma iesniedzējs var pieprasīt saskaņā ar 16. pantu bezmaksas juridiskās konsultācijas III nodaļā paredzētajā administratīvajā procedūrā un saskaņā ar 17. pantu bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību V nodaļā paredzētajā pārsūdzības procedūrā.

Tiklīdz iespējams un ne vēlāk kā brīdī, kad saskaņā ar 27. pantu pieteikums tiek reģistrēts, pieteikuma iesniedzēju informē par tiesībām pieprasīt bezmaksas juridiskās konsultācijas vai bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību.

3. Dalībvalstis var nodrošināt bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību administratīvajā procedūrā saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

4. Dalībvalstis var organizēt juridisko konsultāciju un juridiskās palīdzības sniegšanu un pārstāvības nodrošināšanu saskaņā ar savām valstu sistēmām.

16. pants

Bezmaksas juridiskās konsultācijas administratīvajā procedūrā

1. Dalībvalstis pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma sniedz bezmaksas juridiskas konsultācijas III nodaļā paredzētajā administratīvajā procedūrā.

Piemērojot pirmo daļu, efektīvu piekļuvi bezmaksas juridiskajām konsultācijām var nodrošināt, uzticot personai procedūras administratīvajā posmā sniegt juridiskās konsultācijas vienlaikus vairākiem pieteikuma iesniedzējiem.

2. Administratīvās procedūras nolūkā bezmaksas juridiskās konsultācijas ietver:

a) norādījumus un skaidrojumus par administratīvo procedūru, tostarp informāciju par tiesībām un pienākumiem minētās procedūras laikā;

b) palīdzību saistībā ar pieteikuma iesniegšanu un norādījumus par:

i) dažādām procedūrām, saskaņā ar kurām var izskatīt pieteikumu, un minēto procedūru piemērošanas iemesliem,

ii) pieteikuma pieņemamības noteikumiem,

iii) juridiskiem jautājumiem, kas rodas procedūras gaitā, tostarp informāciju par to, kā apstrīdēt lēmumu par pieteikuma noraidīšanu saskaņā ar 67., 68. un 69. pantu.

3. Neskarot 1. punktu, bezmaksas juridisko konsultāciju administratīvajā procedūrā var nenodrošināt, ja:
 - a) pieteikums ir pirmais atkārtotais pieteikums, ko uzskata par iesniegtu tikai tāpēc, lai kavētu vai apgrūtinātu tāda atgriešanas lēmuma izpildi, kura rezultātā nekavējoties tiktu īstenota pieteikuma iesniedzēja izraidīšana no dalībvalsts;
 - b) pieteikums ir otrais vai vēl viens atkārtots pieteikums;
 - c) pieteikuma iesniedzējam jau palīdz un viņu pārstāv juriskonsults.
4. Šā panta īstenošanas nolūkā dalībvalstis var lūgt palīdzību Patvēruma aģentūrai. Turklāt dalībvalstīm var tikt sniegts finansiāls atbalsts, izmantojot Savienības fondus, saskaņā ar tiesību aktiem, kas reglamentē šādus fondus.

17. pants

Bezmaksas juridiskā palīdzība un pārstāvība pārsūdzības procedūrā

1. Pārsūdzības procedūrā dalībvalstis pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma nodrošina, ka viņam tiek sniegta bezmaksas juridiskā palīdzība un nodrošināta bezmaksas pārstāvība. Šāda bezmaksas juridiskā palīdzība un pārstāvība ietver valsts tiesību aktos prasīto procesuālo dokumentu sagatavošanu, pārsūdzības sagatavošanu un – tiesas sēdes gadījumā – dalību minētajā tiesas sēdē.
2. Bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību pārsūdzības procedūrā dalībvalstis var nenodrošināt, ja:
 - a) tiek uzskatīts, ka pieteikuma iesniedzējam, kuram ir jāatklāj savs finansiālais stāvoklis, ir pietiekami līdzekļi atļauties juridisko palīdzību un pārstāvību uz sava rēķina;
 - b) tiek uzskatīts, ka pārsūdzībai nav reālu izredžu būt veiksmīgai vai tā ir ļaunprātīga;
 - c) pārsūdzība vai pārskatīšana ir otrajā vai augstākā instancē, kā paredzēts valsts tiesību aktos, tostarp atkārtota uzklaušīšana vai pārsūdzības izskatīšana;
 - d) pieteikuma iesniedzējam jau palīdz vai viņu pārstāv juriskonsults.
3. Ja lēmumu nepiešķirt bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību pieņem iestāde, kas nav tiesa, pamatojoties uz to, ka tiek uzskatīts, ka pārsūdzībai nav reālu izredžu būt veiksmīgai vai tā ir ļaunprātīga, pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs saņemt tiesību efektīvu aizsardzību tiesā pret šādu lēmumu. Šajā nolūkā pieteikuma iesniedzējam ir tiesības pieprasīt bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību.

18. pants

Juridisko konsultāciju un juridiskās palīdzības un pārstāvības tvērums

1. Juriskonsultam, kurš juridiski pārstāv pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar valsts tiesību aktu noteikumiem, piešķir piekļuvi informācijai pieteikuma iesniedzēja lietā, uz kuras pamata ir vai tiks pieņemts lēmums.
2. Piekļuvi informācijai vai avotiem pieteikuma iesniedzēja lietā var atteikt saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja šādas informācijas vai avotu atklāšana varētu kaitēt valsts drošībai, to organizāciju vai personu drošībai, kas sniedz informāciju, vai to personu drošībai, uz ko informācija attiecas, vai ja varētu tikt kompromitētas izmeklēšanas intereses saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, ko veic dalībvalstu kompetentās iestādes, vai dalībvalstu starptautiskās attiecības, vai ja informācija vai avoti ir klasificēti saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šādos gadījumos atbildīgā iestāde:
 - a) nodrošina tiesām piekļuvi šādai informācijai vai avotiem pārsūdzības procesā; un

b) nodrošina, ka tiek ievērotas pieteikuma iesniedzēja tiesības uz aizstāvību.

Attiecībā uz pirmās daļas b) apakšpunktu dalībvalstis piešķir piekļuvi informācijai vai avotiem juriskonsultam, kurš juridiski pārstāv pieteikuma iesniedzēju un kuram ir veikta drošības pārbaude, ciktāl šai informācijai ir nozīme pieteikuma izskatīšanā vai lēmuma pieņemšanā par starptautiskās aizsardzības atņemšanu.

3. Pieteikuma iesniedzēja juriskonsultam vai personai, kurai uzticēta juridisko konsultāciju sniegšana un kura konsultē, palīdz vai pārstāv pieteikuma iesniedzēju, ir piekļuve slēgtajām zonām, piemēram, aizturēšanas vietām un tranzīta zonām, lai konsultētu, palīdzētu vai pārstāvētu minēto pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1346.

19. pants

Bezmaksas juridisko konsultāciju un juridiskās palīdzības sniegšanas un bezmaksas pārstāvības nodrošināšanas nosacījumi

1. Bezmaksas juridiskās konsultācijas, palīdzību un pārstāvību nodrošina juriskonsulti vai citi konsultanti, kam saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir tiesības vai atļauja konsultēt, palīdzēt vai pārstāvēt pieteikuma iesniedzējus, vai to nodrošina nevalstiskas organizācijas, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir akreditētas nodrošināt juridiskos pakalpojumus vai pārstāvību pieteikuma iesniedzējiem.

2. Dalībvalstis paredz īpašus procesuālus noteikumus par kārtību, kādā reģistrē un izskata bezmaksas juridisko konsultāciju, palīdzības un pārstāvības pieprasījumus saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, vai dalībvalstis piemēro spēkā esošos noteikumus, kas attiecas uz līdzīgām prasībām dalībvalstī, ar noteikumu, ka minētie noteikumi nav ierobežojošāki vai nepadara piekļuvi bezmaksas juridiskajām konsultācijām vai bezmaksas juridiskajai palīdzībai un pārstāvībai neiespējamu vai pārāk sarežģītu.

3. Dalībvalstis paredz īpašus noteikumus par bezmaksas juridiskās konsultācijas, palīdzības un pārstāvības nenodrošināšanu saskaņā ar attiecīgi 16. panta 3. punktu un 17. panta 2. punktu.

4. Dalībvalstis var arī noteikt finansiālus ierobežojumus vai termiņu ierobežojumus bezmaksas juridisko konsultāciju, palīdzības un pārstāvības nodrošināšanai ar noteikumu, ka šādi ierobežojumi nav patvaļīgi un nepamatoti neierobežo piekļuvi bezmaksas juridiskajām konsultācijām, palīdzībai un pārstāvībai. Attiecībā uz maksu un citiem izdevumiem, attieksme pret pieteikuma iesniedzējiem nav mazāk labvēlīga par ierastu attieksmi pret to valstspiederīgajiem jautājumos saistībā ar juridisko palīdzību.

5. Dalībvalstis var prasīt pieteikuma iesniedzējam pilnībā vai daļēji atlīdzināt izdevumus, kas radušies saistībā ar juridiskās palīdzības un pārstāvības nodrošināšanu, ja pieteikuma iesniedzēja finansiālais stāvoklis procedūras gaitā ievērojami uzlabojas vai ja lēmums par bezmaksas juridiskās palīdzības un pārstāvības nodrošināšanu tika pieņemts, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja sniegtu nepatiesu informāciju. Šajā nolūkā pieteikuma iesniedzēji nekavējoties informē kompetentās iestādes par jebkādam būtiskām izmaiņām to finansiālajā situācijā.

IV IEDAĻA

Īpašas garantijas

20. pants

Īpašo procesuālo garantiju vajadzības novērtējums

1. Kompetentās iestādes individuāli novērtē, vai pieteikuma iesniedzējam ir vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas, vajadzības gadījumā ar tulka palīdzību. Minēto novērtējumu var iekļaut esošajās valsts procedūrās vai Direktīvas (ES) 2024/1346 25. pantā minētajā novērtējumā, un tas nav jāveic kā administratīva procedūra. Ja to paredz valsts tiesību akti, ar pieteikuma iesniedzēja piekrišanu novērtējumu var darīt pieejamu un novērtējuma rezultātus var nosūtīt atbildīgajai iestādei.

2. Šā panta 1. punktā minēto novērtējumu uzsāk pēc iespējas ātrāk pēc pieteikuma paušanas ar to, ka tiek apzināts vai ir pirmās pazīmes, kas liecina, ka pieteikuma iesniedzējam varētu būt vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas. Minētā apzināšana balstās uz redzamām zīmēm, pieteikuma iesniedzēja paziņojumiem vai uzvedību vai jebkādiem attiecīgiem dokumentiem. Attiecībā uz nepilngadīgajiem ņem vērā arī vecāku, pieaugušā, kas par viņu atbildīgs saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi, vai pieteikuma iesniedzēja pārstāvja paziņojumus. Kompetentās iestādes, reģistrējot pieteikumu, iekļauj informāciju par jebkādam šādām pirmajām pazīmēm pieteikuma iesniedzēja lietā un dara minēto informāciju pieejamu atbildīgajai iestādei.

3. Šā panta 1. punktā minēto novērtējumu turpina pēc pieteikuma iesniegšanas, ņemot vērā jebkādu informāciju pieteikuma iesniedzēja lietā.

Šā panta 1. punktā minēto novērtējumu pabeidz pēc iespējas drīz un jebkurā gadījumā 30 dienu laikā. To pārskata, ja notiek jebkādas izmaiņas pieteikuma iesniedzēja attiecīgajos apstākļos vai ja pēc novērtējuma pabeigšanas kļūst acīmredzama vajadzība pēc īpašām procesuālajām garantijām.

4. Kompetentā iestāde ar pieteikuma iesniedzēja iepriekšēju piekrišanu var nosūtīt pieteikuma iesniedzēju pie atbilstoša ārsta vai psihologa vai pie cita speciālista, lai saņemtu padomu par pieteikuma iesniedzēja vajadzību pēc īpašām procesuālajām garantijām, prioritāti piešķirot gadījumiem, kad ir pazīmes, ka pieteikuma iesniedzēji varētu būt cietuši no spīdzināšanas, izvarošanas vai cita veida smagas psiholoģiskas, fiziskas, seksuālas vai ar dzimumu saistītas vardarbības un ka tas varētu negatīvi ietekmēt viņu spēju efektīvi piedalīties procedūrā. Ja pieteikuma iesniedzējs piekrīt, ka to nosūta saskaņā ar šo daļu, uzskata, ka šāda piekrišana ietver piekrišanu nosūtīšanas rezultātu pārsūtīšanai kompetentajai iestādei.

Padomu, kas sniegts, ievērojot pirmo daļu, atbildīgā iestāde ņem vērā, lemjot par to, kāda veida īpašās procesuālās garantijas var tikt nodrošinātas pieteikuma iesniedzējam.

Attiecīgā gadījumā un neskarot medicīnisko pārbaudi, 1. punktā minēto novērtējumu var integrēt 24. un 25. pantā minētajās medicīniskajās pārbaudēs.

5. Kompetento iestāžu attiecīgie darbinieki un jebkurš ārsts, psihologs vai cits speciālists, kas sniedz padomu par vajadzību pēc īpašām procesuālajām garantijām, saņem apmācību, lai viņi varētu atklāt tāda pieteikuma iesniedzēja neaizsargātības pazīmes, kam varētu būt vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas, un pievērsties minētajām vajadzībām, kad tās ir apzinātas.

21. pants

Pieteikuma iesniedzēji, kuriem vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas

1. Ja pieteikuma iesniedzēji tiek atzīti par tādiem, kam vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas, viņi saņem vajadzīgo atbalstu, kas visas starptautiskās aizsardzības procedūras laikā ļauj viņiem izmantot tiesības un pildīt pienākumus, kas paredzēti šajā regulā.

2. Ja atbildīgā iestāde, tostarp, pamatojoties uz citas attiecīgas valsts iestādes novērtējumu, uzskata, ka šā panta 1. punktā minēto vajadzīgo atbalstu nevar sniegt 42. pantā minētās paātrinātās izskatīšanas procedūras vai 43. pantā minētās robežprocedūras ietvaros, īpašu uzmanību pievēršot personām, kas cietušas no spīdzināšanas, izvarošanas vai cita veida smagas psiholoģiskas, fiziskas, seksuālas vardarbības vai ar dzimumu saistītas vardarbības, atbildīgā iestāde pieteikuma iesniedzējam nepiemēro vai pārtrauc piemērot minētās procedūras.

22. pants

Garantijas nepilngadīgajiem

1. Piemērojot šo regulu, kompetentās iestādes prioritāri ņem vērā bērna labākās intereses.

2. Atbildīgā iestāde novērtē bērna labākās intereses saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/1346 26. pantu.

3. Atbildīgā iestāde dod nepilngadīgajam iespēju noturēt personisku interviju, tostarp, ja pieteikums ir pausts viņa vārdā saskaņā ar 32. pantu un 33. panta 1. punktu, izņemot, ja tas nav bērna labākajās interesēs. Šajā gadījumā atbildīgā iestāde pamato lēmumu par iespējas nedošanu nepilngadīgajam noturēt personisku interviju.

Nepilngadīgā personisko interviju veic persona, kurai ir nepieciešamās zināšanas par nepilngadīgo tiesībām un īpašajām vajadzībām. To veic bērnam piemērotā un kontekstam atbilstošā veidā, ņemot vērā bērna vecumu un briedumu.

4. Ja nepilngadīgais ir pavadīts, personisko interviju veic tā pieaugušā klātbūtnē, kurš par viņu ir atbildīgs saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi, un juriskonsulta klātbūtnē, ja tāds ir iecelts. Vajadzības gadījumā un, kad tas ir bērna labākajās interesēs, dalībvalstis var arī veikt personisko interviju ar minēto nepilngadīgo tādas personas klātbūtnē, kurai ir nepieciešamās prasmes un zināšanas. Pamatotu iemeslu dēļ un tikai tad, ja tas ir bērna labākajās interesēs, atbildīgā iestāde var intervēt nepilngadīgo bez atbildīgā pieaugušā klātbūtnes ar noteikumu, ka tā nodrošina, ka intervijas laikā nepilngadīgajam palīdz persona, kurai ir nepieciešamās prasmes un zināšanas, lai aizsargātu viņa intereses.

5. Lēmumu par nepilngadīgā pieteikumu sagatavo atbildīgās iestādes attiecīgie darbinieki. Minētajiem attiecīgajiem darbiniekiem ir nepieciešamās zināšanas un viņi ir pienācīgi apmācīti par nepilngadīgo tiesībām un īpašajām vajadzībām.

23. pants

Īpašas garantijas nepavadītiem nepilngadīgajiem

1. Kompetentās iestādes nodrošina, ka nepavadīti nepilngadīgie tiek pārstāvēti un saņem palīdzību tādā veidā, lai viņi varētu izmantot tiesības un izpildīt pienākumus saskaņā ar šo regulu, Regulu (ES) 2024/1351, Direktīvu (ES) 2024/1346 un Regulu (ES) 2024/1358.

2. Ja pieteikumu pauž persona, kura apgalvo, ka ir nepilngadīga, vai attiecībā uz kuru ir objektīvi iemesli uzskatīt, ka tā ir nepilngadīga, un kura ir bez pavadības, kompetentās iestādes:

a) norīko, cik drīz vien iespējams un jebkurā gadījumā savlaicīgi 6. punkta un attiecīgā gadījumā 7. punkta nolūkos, – personu, kurai ir vajadzīgās prasmes un lietpratība, lai provizoriski palīdzētu nepilngadīgajam nolūkā aizsargāt viņa intereses un vispārējo labjutību, ļaujot nepilngadīgajam gūt labumu no šajā regulā paredzētajām tiesībām, un attiecīgā gadījumā darbotos kā pārstāvis līdz pārstāvja iecelšanai;

b) iecel pārstāvi – cik drīz vien iespējams un ne vēlāk kā 15 darbdienu laikā no pieteikuma paušanas dienas.

Pārstāvis un šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētā persona var būt tā pati, kas paredzēta Direktīvas (ES) 2024/1346 27. pantā. Viņš tiek ar nepavadīto nepilngadīgo un ņem vērā nepilngadīgā viedokli par viņa vajadzībām atbilstoši nepilngadīgā vecumam un briedumam.

Ja kompetentā iestāde ir secinājusi, ka pieteikuma iesniedzējs, kas uzdodas par nepilngadīgu, neapšaubāmi ir vecāks par 18 gadiem, tai nav jāieceļ pārstāvis saskaņā ar šo punktu.

Pārstāvja vai šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētās personas pienākumi izbeidzas, ja kompetentās iestādes pēc 25. panta 1. punktā minētā vecuma novērtējuma neuzskata, ka pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgs, vai uzskata, ka pieteikuma iesniedzējs nav nepilngadīgs, vai ja pieteikuma iesniedzējs vairs nav nepavadīts nepilngadīgais.

3. Gadījumā, ja ir nesamērīgs tādu pieteikumu skaits, ko paiduši nepavadīti nepilngadīgie, vai citās izņēmuma situācijās 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minēto pārstāvja iecelšanas termiņu var pagarināt par desmit darbdienu, neskarot 2. punkta trešo daļu.

4. Ja saskaņā ar 2. punktu tiek norīkota kāda organizācija, tā iecel fizisku personu šajā pantā minēto uzdevumu veikšanai attiecībā uz nepavadīto nepilngadīgo.

5. Kompetentā iestāde nekavējoties informē:

a) nepavadīto nepilngadīgo bērnam draudzīgā veidā un valodā, kuru viņš var saprast, par 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētās personas un viņa pārstāvja iecelšanu un par to, kā konfidenciali un droši iesniegt sūdzību pret 2. punkta pirmās daļas a) vai b) apakšpunktā minēto personu;

- b) atbildīgo iestādi un attiecīgā gadījumā par pieteikuma reģistrēšanu kompetento iestādi, ka nepavadītam nepilngadīgajam ir iecelts pārstāvis; un
- c) personu, kas minēta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, un pārstāvi par attiecīgajiem faktiem, procesuālajām darbībām un termiņiem, kas attiecas uz nepavadīta nepilngadīgā pieteikumu.

Pārstāvim un 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajai personai ir piekļuve attiecīgo dokumentu saturam nepilngadīgā lietā, tostarp īpašajam informatīvajam materiālam, kas paredzēts nepavadītiem nepilngadīgajiem.

6. Persona, kas minēta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, tiek ar nepavadīto nepilngadīgo un cita starpā veic šādus uzdevumus, attiecīgā gadījumā kopā ar juriskonsultu:

- a) sniedz nepavadītam nepilngadīgajam attiecīgo informāciju saistībā ar šajā regulā paredzētajām procedūrām;
- b) attiecīgā gadījumā palīdz nepavadītam nepilngadīgajam saistībā ar 25. pantā minēto vecuma novērtēšanas procedūru;
- c) attiecīgā gadījumā sniedz nepavadītam nepilngadīgajam attiecīgo informāciju un palīdz viņam saistībā ar procedūrām, kas paredzētas Regulās (ES) 2024/1351 un (ES) 2024/1358.

7. Kamēr nav iecelts pārstāvis, dalībvalstis var pilnvarot 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto personu palīdzēt nepilngadīgajam reģistrēt un iesniegt pieteikumu vai iesniegt pieteikumu nepilngadīgā vārdā saskaņā ar 33. pantu.

8. Pārstāvis tiek ar nepavadīto nepilngadīgo un cita starpā veic šādus uzdevumus, attiecīgā gadījumā kopā ar juriskonsultu:

- a) attiecīgā gadījumā sniedz nepavadītam nepilngadīgajam attiecīgo informāciju saistībā ar šajā regulā paredzētajām procedūrām;
- b) attiecīgā gadījumā palīdz saistībā ar 25. pantā minēto vecuma novērtēšanas procedūru;
- c) attiecīgā gadījumā palīdz reģistrēt pieteikumu;
- d) attiecīgā gadījumā palīdz iesniegt pieteikumu vai iesniedz pieteikumu nepavadīta nepilngadīgā vārdā saskaņā ar 33. pantu;
- e) attiecīgā gadījumā palīdz ar gatavošanos personiskajai intervijai un ir klāt tajā un informē nepavadītu nepilngadīgo par personiskās intervijas nolūku un iespējamām sekām un par to, kā sagatavoties minētajai intervijai;
- f) attiecīgā gadījumā sniedz nepavadītam nepilngadīgajam attiecīgo informāciju un palīdz nepavadītam nepilngadīgajam saistībā ar procedūrām, kas paredzētas Regulās (ES) 2024/1351 un (ES) 2024/1358.

Personiskajā intervijā pārstāvim un juriskonsultam ir iespēja uzdot jautājumus vai izteikt komentārus tās personas noteiktajā kārtībā, kas veic interviju.

Atbildīgā iestāde var prasīt, lai nepavadīts nepilngadīgais būtu klāt personiskajā intervijā, pat ja ir klāt pārstāvis vai juriskonsults.

9. Pārstāvis savus pienākumus veic saskaņā ar bērna labākajām interesēm, un viņam ir nepieciešamās kvalifikācijas, apmācība un speciālās zināšanas. Pārstāvji savu pienākumu pildīšanas nolūkā regulāri saņem apmācību, un par viņiem nav ierakstu sodāmības reģistrā, jo īpaši saistībā ar jebkādiem noziedzīgiem nodarījumiem vai pārkāpumiem saistībā ar bērniem.

Pārstāvi maina tikai tad, ja kompetentās iestādes uzskata, ka minētā pārstāvja vai personas uzdevumi nav pienācīgi izpildīti. Organizācijas vai fiziskas personas, kuru intereses ir pretrunā vai varētu būt pretrunā ar nepavadīta nepilngadīgā interesēm, neieieļ par pārstāvjiem.

10. Kompetentās iestādes nodod fiziskas personas, kas rīkojas kā pārstāvis, vai personas, kas ir piemērota, lai uz laiku darbotos kā pārstāvis, atbildībā samērīgu un ierobežotu nepavadītu nepilngadīgo skaitu un parastos apstākļos ne vairāk kā 30 nepavadītus nepilngadīgos vienlaikus, lai nodrošinātu, ka minētais pārstāvis vai persona spēj efektīvi veikt savus pienākumus.

Gadījumā, ja ir nesamērīgs tādu pieteikumu skaits, ko pauduši nepavadīti nepilngadīgie, vai citās izņēmuma situācijās nepavadītu nepilngadīgo skaitu uz vienu pārstāvi var palielināt līdz ne vairāk kā 50 nepavadītiem nepilngadīgajiem.

Dalībvalstis nodrošina, ka ir administratīvas vai tiesu iestādes vai citas struktūras, kas ir atbildīgas par to, kas regulāri uzrauga, ka pārstāvis un saskaņā ar 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu norīkotās personas pienācīgi pilda savus uzdevumus, tostarp regulāros intervālos pārskatot ierakstus sodāmības reģistrā par ieceltajiem pārstāvjiem un norīkotajām personām, lai apzinātu iespējamās nesaderības ar viņu lomu. Minētās administratīvās vai tiesu iestādes vai citas struktūras izskata sūdzības, ko nepavadīti nepilngadīgie iesnieguši pret ieceltajiem pārstāvjiem vai personām, kas norīkotas saskaņā ar 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu.

V IEDAĻA

Medicīniskā pārbaude un vecuma novērtēšana

24. pants

Medicīniskā pārbaude

1. Ja atbildīgā iestāde uzskata, ka tas ir būtiski, lai izskatītu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tā, ja pieteikuma iesniedzējs piekrīt, prasa veikt pieteikuma iesniedzēja medicīnisko pārbaudi attiecībā uz pazīmēm un simptomiem, kas varētu norādīt uz agrāk veiktu vajāšanu vai nodarītu smagu kaitējumu, un saņemt informāciju par šādas pārbaudes rezultātiem.

2. Nepilngadīgā gadījumā medicīnisko pārbaudi veic tikai tad, ja tam piekrīt vecāks, pieaugušais, kas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi ir atbildīgs par viņu, pārstāvis vai persona, kas minēta 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā, un, ja to paredz valsts tiesību akti, pieteikuma iesniedzējs.

Pieteikuma iesniedzējam medicīniskā pārbaude ir bez maksas, un par to maksā no publiskajiem līdzekļiem.

Attiecīgā gadījumā šajā pantā minētajā medicīniskajā pārbaudē var ņemt vērā veselības pārbaudes un neaizsargātības pārbaudes, kas minētas Regulas (ES) 2024/1356 12. pantā.

3. Ja medicīniskā pārbaude saskaņā ar 1. punktu netiek veikta, atbildīgā iestāde informē pieteikuma iesniedzēju par to, ka viņi pēc savas iniciatīvas un uz sava rēķina var organizēt medicīnisko pārbaudi attiecībā uz pazīmēm un simptomiem, kas varētu norādīt uz agrāk veiktu vajāšanu vai nodarītu smagu kaitējumu.

4. Šā panta 1. vai 3. punktā minēto medicīnisko pārbaudu rezultātus iesniedz atbildīgajai iestādei un pieteikuma iesniedzējam, cik drīz vien iespējams, un atbildīgā iestāde tos izvērtē kopā ar pārējiem pieteikuma elementiem.

5. Medicīniskā pārbaude ir pēc iespējas mazāk aizskaroša, un to veic tikai kvalificētas ārstniecības personas. To veic, ievērojot personas cieņu.

6. Pieteikuma iesniedzēja atteikšanās iziet medicīnisko pārbaudi vai lēmums iziet medicīnisko pārbaudi pēc savas iniciatīvas, ja šāda pārbaude nenotiek piemērotā laikposmā, ņemot vērā rezervējamo apmeklējuma laiku pieejamību medicīniskajām pārbaudēm atbildīgajā dalībvalstī, neliedz atbildīgajai iestādei pieņemt lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

25. pants

Nepilngadīgo vecuma novērtēšana

1. Ja, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja paziņojumiem, pieejamiem dokumentāriem pierādījumiem vai citām attiecīgām norādēm, pastāv šaubas par to, vai pieteikuma iesniedzējs ir vai nav nepilngadīgs, atbildīgā iestāde pieteikuma izskatīšanas laikā, lai noteiktu pieteikuma iesniedzēja vecumu, var veikt starpdisciplināru novērtēšanu, tostarp psihosociālu

novērtēšanu, ko īsteno kvalificēti speciālisti. Vecuma novērtēšanas pamatā nav tikai pieteikuma iesniedzēja fiziskais izskats vai uzvedība. Lai novērtētu vecumu, pieejamos dokumentus uzskata par īstiem, ja vien nav pierādījumu par pretējo, un tiek ņemti vērā nepilngadīgo apgalvojumi.

2. Ja pēc daudzdisciplīnu novērtējuma joprojām pastāv šaubas par pieteikuma iesniedzēja vecumu, pieteikuma izskatīšanas laikā kā galēju līdzekli var izmantot medicīniskās pārbaudes, lai noteiktu pieteikuma iesniedzēja vecumu. Ja šajā punktā minētā vecuma novērtējuma rezultāts nav pārliecinošs attiecībā uz pieteikuma iesniedzēja vecumu vai ietver vecuma diapazonu zem 18 gadu vecuma, dalībvalstis pieņem, ka pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgs.

3. Jebkura medicīniskā pārbaude, ko veic 2. punktā minētajos nolūkos, ir pēc iespējas mazāk aizskaroša, un to veic, pilnībā ievērojot personas cieņu. To veic ārstniecības personas, kurām ir pieredze un speciālās zināšanas vecuma aplēšanā.

Ja piemēro šo punktu, medicīniskās pārbaudes un daudzdisciplīnu novērtējuma rezultātus analizē kopā, tādējādi nodrošinot pēc iespējas uzticamāku rezultātu.

4. Ja medicīniskās pārbaudes tiek izmantotas, lai novērtētu pieteikuma iesniedzēja vecumu, kompetentā iestāde nodrošina, ka pieteikuma iesniedzēji, viņu vecāki, pieaugušais, kas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi ir atbildīgs par viņiem, viņu pārstāvji vai 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētā persona pirms viņu starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas tiek informēti viņiem saprotamā valodā un bērnam draudzīgā un vecumam atbilstošā veidā par iespēju, ka viņu vecums varētu tikt novērtēts, izmantojot medicīnisko pārbaudi. Tas ietver informāciju par pārbaudes metodi, par medicīniskās pārbaudes rezultātu iespējamām sekām attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, un par iespēju atteikties no medicīniskās pārbaudes un sekām, kas varētu rasties, ja pieteikuma iesniedzējs atsakās no medicīniskās pārbaudes. Visi dokumenti, kas attiecas uz medicīnisko pārbaudi, tiek pievienoti pieteikuma iesniedzēja lietā.

5. Medicīnisko pārbaudi, lai novērtētu pieteikuma iesniedzēju vecumu, veic tikai tad, ja pēc šā panta 4. punktā paredzētās informācijas saņemšanas tai piekrīt pieteikuma iesniedzēji, viņu vecāki, šā panta 4. punktā minētais atbildīgais pieaugušais, viņu pārstāvis vai 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētā persona.

6. Pieteikuma iesniedzēju, viņu vecāku, šā panta 4. punktā minētā atbildīgā pieaugušā, viņu pārstāvja vai 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās personas atteikšanās no medicīniskās pārbaudes vecuma novērtēšanas nolūkā neliedz atbildīgajai iestādei pieņemt lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Šādu atteikšanos var uzskatīt tikai par atspēkojamu prezumpciju, ka pieteikuma iesniedzējs nav nepilngadīgs.

7. Dalībvalsts var atzīt citu dalībvalstu pieņemtos lēmumus par vecuma novērtējumu, ja vecuma novērtēšana tika veikta saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

III NODAĻA

ADMINISTRATĪVĀ PROCEDŪRA

I IEDAĻA

Pieklūve procedūrai

26. pants

Starptautiskās aizsardzības pieteikuma paušana

1. Starptautiskās aizsardzības pieteikumu uzskata par paustu, ja trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, tostarp nepavadīts nepilngadīgais, personīgi izsaka kompetentajai iestādei, kas minēta 4. panta 1. un 2. punktā, vēlmi saņemt no dalībvalsts starptautisko aizsardzību.

Ja kompetento iestāžu amatpersonām ir šaubas, vai attiecīgo paziņojumu uzskatīt par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tās skaidri jautā personai, vai tā vēlas saņemt starptautisko aizsardzību.

2. Iestādes, kas ir atbildīgas par uzņemšanas vietām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1346, attiecīgā gadījumā tiek informētas par pieteikuma paušanu. Attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas Regulas (ES) 2024/1356 5. panta 1. punktā minētais skrīnings, dalībvalstis var izvēlēties piemērot šo punktu pēc tam, kad skrīnings ir pabeigts.

27. pants

Starptautiskās aizsardzības pieteikumu reģistrācija

1. Neskarot pienākumus vākt un nosūtīt datus saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1358 15. panta 1. punktu, iestādes, kas ir kompetentas reģistrēt pieteikumus, šīs regulas 5. panta pirmās daļas b) apakšpunktā minētās kādas citas dalībvalsts iestādes vai Patvēruma aģentūras nosūtīti eksperti, kuri tām palīdz veikt minēto uzdevumu, nekavējoties un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā piecas dienas pēc tā paušanas reģistrē pieteikumu. Šajā nolūkā tās reģistrē šādu informāciju, kas var būt iegūta no Regulas (ES) 2024/1356 17. pantā minētās skrīninga veidlapas:

- a) pieteikuma iesniedzēja vārds, uzvārds, dzimšanas datums un vieta, dzimums, valstspiederības vai norāde par to, ka pieteikuma iesniedzējs ir bezvalstnieks, ģimenes loceklis, kā definēts Regulas (ES) 2024/1351 2. panta 8) punktā, un – attiecībā uz nepilngadīgajiem – attiecīgā gadījumā brāļi un māsas vai radnieki, kā definēts minētās regulas 2. panta 9) punktā, kas atrodas dalībvalstī, un citi pieteikuma iesniedzēja personas dati, kam ir nozīme starptautiskās aizsardzības procedūrā un atbildīgās dalībvalsts noteikšanai;
- b) ja pieejami, pieteikuma iesniedzēja personu apliecinoša vai ceļošanas dokumenta veids, numurs un derīguma termiņš un valsts, kas izdevusi minēto dokumentu, un citi pieteikuma iesniedzēja sniegti dokumenti, kuriem kompetentās iestādes ieskatā ir nozīme viņa identifikācijā, starptautiskās aizsardzības procedūrā un atbildīgās dalībvalsts noteikšanai;
- c) pieteikuma datums, vieta, kur pieteikums pausts, un iestāde, kurai pieteikums pausts;
- d) pieteikuma iesniedzēja atrašanās vieta vai pieteikuma iesniedzēja dzīvesvieta vai adrese un, ja pieejami, tālruņa numurs un e-pasta adrese, pa kuru ar pieteikuma iesniedzēju var sazināties.

Ja pirmās daļas a) un b) apakšpunktos minētās ziņas dalībvalstis ir ieguvušas pirms pieteikuma paušanas, tās nepieprasa iesniegt atkārtoti.

2. Ja persona apgalvo, ka tai nav valstspiederības, šo faktu skaidri reģistrē, kamēr nav noteikts, vai persona ir bezvalstnieks.

3. Ja pieteikumu pauž iestādei, kurai uzticēts uzdevums saņemt starptautiskās aizsardzības pieteikumus un kura nav atbildīga par pieteikumu reģistrēšanu, minētā iestāde nekavējoties un ne vēlāk kā trīs darbdienu laikā no pieteikuma paušanas informē iestādi, kas ir atbildīga par pieteikumu reģistrēšanu. Iestāde, kas ir atbildīga par pieteikumu reģistrēšanu, reģistrē pieteikumu pēc iespējas drīz un ne vēlāk kā piecu dienu laikā no brīža, kad tā ir saņēmusi informāciju.

4. Ja informāciju iegūst atbildīgā iestāde vai cita iestāde, kas tai palīdz izskatīt pieteikumu, izskatīšanai nepieciešamās papildu ziņas var iegūt arī reģistrācijas laikā.

5. Ja ir nesamērīgs skaits trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku, kas pauž pieteikumu vienā un tajā pašā laikposmā, un tas padara neiespējamu pieteikumu reģistrēšanu 1. un 3. punktā paredzētajos termiņos, pieteikumu reģistrē ne vēlāk kā 15 dienu laikā no tā paušanas.

6. Neskarot pieteikuma iesniedzēja tiesības iesniegt jaunus elementus, lai pamatotu savu pieteikumu, atkārtota pieteikuma gadījumā, ja 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā un 2. punktā minētā informācija kompetentajai iestādei jau ir pieejama, tai var nebūt pienākuma vākt šādas ziņas.

7. Attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas Regulas (ES) 2024/1356 5. panta 1. punktā minētais skrīnings, šā panta 1.–6. punktu piemēro tikai pēc tam, kad skrīnings ir pabeigts.

28. pants

Starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšana

1. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz pieteikumu tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā pieteikums ir pausts, iespējami drīz un ne vēlāk kā 21 dienas laikā no pieteikuma reģistrācijas, ja vien netiek piemērots šā panta 6. punkts, ar noteikumu, ka viņam tiek dota reāla iespēja to darīt saskaņā ar šo pantu. Ja pieteikums nav iesniegts atbildīgajā iestādē, kompetentā iestāde nekavējoties informē atbildīgo iestādi par to, ka pieteikums ir iesniegts.
2. Pēc pārsūtīšanas saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1351 46. pantu pieteikuma iesniedzējs iesniedz pieteikumu atbildīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm iespējami drīz un ne vēlāk kā 21 dienas laikā no brīža, kad pieteikuma iesniedzējs sevi identificē atbildīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm.
3. Pieteikumu iesniedz personīgi, noteiktā datumā un vietā un, ja tas ir paziņots, noteiktā laikā. Kompetentās iestādes minēto datumu un vietu paziņo pieteikuma iesniedzējam. Kompetentās iestādes var pieteikuma iesniedzējam paziņot pieteikuma iesniegšanas laiku.

Dalībvalstis valsts tiesību aktos var paredzēt, ka pieteikumu uzskata par iesniegtu personīgi, ja kompetentā iestāde pārliecinās, ka pieteikuma iesniedzējs pieteikuma reģistrācijas vai iesniegšanas brīdī fiziski atrodas dalībvalsts teritorijā.

4. Atkāpjoties no 3. punkta, dalībvalstis valsts tiesību aktos var paredzēt iespēju pieteikuma iesniedzējam iesniegt pieteikumu, izmantojot veidlapu, tostarp gadījumos, kad viņš nevar ierasties personīgi tādu ilgstošu nopietnu apstākļu dēļ, kas nav viņa kontrolē, piemēram, ieslodzījuma vai ilgstošas hospitalizācijas dēļ. Pieteikumu uzskata par iesniegtu ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējs iesniedz veidlapu 1. punktā noteiktajā termiņā, un ar noteikumu, ka kompetentā iestāde secina, ka ir izpildīti šā punkta nosacījumi. Šādos gadījumos pieteikuma izskatīšanas termiņš sākas no dienas, kad kompetentā iestāde saņem minēto veidlapu.
5. Piemērojot 3. punkta pirmo daļu, ja nesamērīgs skaits trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku pauž starptautiskās aizsardzības pieteikumu vienā un tajā pašā laikposmā, un tas padara neiespējamu apmeklējuma laika rezervēšanu katram pieteikuma iesniedzējam 1. punktā paredzētajā termiņā, pieteikuma iesniedzējam rezervē apmeklējuma laiku pieteikuma iesniegšanai dienā, kas nav vēlāk kā divus mēnešus no pieteikuma reģistrēšanas dienas.
6. Iesniedzot pieteikumu, pieteikuma iesniedzējiem pēc iespējas drīz ir jāiesniedz visi Regulas (ES) 2024/1347 4. panta 2. punktā minētie viņu rīcībā esošie elementi un dokumenti, kas vajadzīgi viņu pieteikuma pamatošanai. Pēc pieteikuma iesniegšanas, jo īpaši viņu personiskajā intervijā, pieteikuma iesniedzējiem ir atļauts iesniegt jebkādus papildu elementus, kas attiecas uz pieteikuma izskatīšanu, līdz administratīvajā procedūrā tiek pieņemts lēmums par viņu pieteikumu.

Dalībvalstis minētajā laikposmā var noteikt termiņu minēto papildu elementu iesniegšanai, kuru pieteikuma iesniedzējs cenšas ievērot.

7. Dalībvalstis var organizēt piekļuvi procedūrai tādā veidā, lai pieteikuma paušana, reģistrēšana vai iesniegšana notiktu vienlaikus. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, ka visi pieteikuma iesniedzēji saņem 8. panta 2.–6. punktā paredzētās garantijas. Ja paušana, reģistrēšana vai iesniegšana notiek vienlaikus, pieteikuma iesniedzējiem ir atļauts iesniegt visus viņu rīcībā esošos elementus un dokumentus, kas minēti Regulas (ES) 2024/1347 4. panta 2. punktā un kas nepieciešami viņu pieteikuma pamatošanai viņu personiskās intervijas laikā.

Turklāt pieteikuma iesniedzējiem ir atļauts iesniegt jebkādus papildu elementus, kam ir nozīme viņu pieteikuma izskatīšanā, līdz administratīvajā procedūrā tiek pieņemts lēmums par viņu pieteikumu. Dalībvalstis minētajā laikposmā var noteikt termiņu minēto papildu elementu iesniegšanai, kuru pieteikuma iesniedzējs cenšas ievērot.

29. pants

Pieteikuma iesniedzējam sniegtie dokumenti

1. Tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā pausts starptautiskās aizsardzības pieteikums, reģistrējot pieteikumu, izsniedz pieteikuma iesniedzējam dokumentu viņa vārdā, kurā norādīts, ka pieteikums ir pausts un reģistrēts. Minētais dokuments ir derīgs līdz 4. punktā minētā dokumenta izdošanai.

Pēc pārsūtīšanas saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1351 46. pantu atbildīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, ja pieteikuma iesniedzējs tām identificē sevi, izsniedz pieteikuma iesniedzējam dokumentu viņa vārdā, kurā norādīts, ka pieteikums ir pausts un reģistrēts un ka persona ir pārsūtīta. Minētais dokuments ir derīgs līdz 4. punktā minētā dokumenta izdošanai.

2. Šā panta 1. punktā minētais dokuments nav jāizsniedz, ja līdz reģistrācijas brīdim ir iespējams izdot 4. punktā minēto dokumentu.

3. Šā panta 1. punktā minēto dokumentu atsauc, kad ir izdots 4. punktā minētais dokuments.

4. Tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā ir iesniegts pieteikums saskaņā ar 28. panta 1. un 2. punktu, iespējami drīz pēc pieteikuma iesniegšanas izdod dokumentu, kurā ir ietverti vismaz šādi elementi, ko pēc vajadzības jāatjaunina:

a) pieteikuma iesniedzēja vārds, uzvārds, dzimšanas datums un vieta, dzimums un valstspiederības vai attiecīgā gadījumā norāde par to, ka pieteikuma iesniedzējs ir bezvalstnieks, pieteikuma iesniedzēja sejas attēls un pieteikuma iesniedzēja paraksts;

b) dokumenta izdevējietāde, tā izdošanas datums un vieta un derīguma termiņš;

c) personas kā pieteikuma iesniedzēja statuss;

d) paziņojums, ka pieteikuma iesniedzējam ir tiesības palikt attiecīgās dalībvalsts teritorijā pieteikuma izskatīšanas nolūkā un norāde par to, vai pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs brīvi pārvietoties visā attiecīgās dalībvalsts teritorijā vai tās daļā;

e) norāde, ka dokuments nav ceļošanas dokuments un ka pieteikuma iesniedzējam nav atļauts bez atļaujas ceļot uz citām dalībvalstīm.

5. Nav nepieciešams izdot jebkādus šajā pantā minētos dokumentus, ja un kamēr pieteikuma iesniedzējs ir aizturēts vai atrodas ieslodzījumā.

Pēc atbrīvošanas no aizturēšanas vai ieslodzījuma pieteikuma iesniedzējam izsniedz 1. vai 4. punktā minēto dokumentu. Ja pieteikuma iesniedzējam pēc atbrīvošanas izsniedz 1. punktā minēto dokumentu, pieteikuma iesniedzējs iespējami drīz saņem 4. punktā minēto dokumentu.

6. Pavadītu nepilngadīgo gadījumā šajā pantā minētie dokumenti, kas izdoti vienam no pieteikuma iesniedzēja vecākiem vai pieaugušajam, kurš par viņu ir atbildīgs saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi, attiecīgā gadījumā var attiekties arī uz nepilngadīgo.

7. Šajā pantā minētajiem dokumentiem nav jābūt personu apliecinošiem dokumentiem, tomēr tos uzskata par pietiekamiem, lai pieteikuma iesniedzēji varētu ar tiem apliecināt savu identitāti valsts iestādēm un piekļūt savām tiesībām starptautiskās aizsardzības procedūras laikā.

8. Šā panta 1. un 4. punktā minētajā dokumentā norāda pieteikuma iesniedzēja reģistrācijas datumu.

9. Šā panta 4.punktā minētais dokuments ir derīgs ne vairāk kā 12 mēnešus vai līdz brīdim, kad pieteikuma iesniedzējs tiek pārsūtīts uz citu dalībvalsti saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1351. Ja minēto dokumentu izdevusi atbildīgā dalībvalsts, dokumenta derīguma termiņu pagarina tā, lai tas aptvertu laikposmu, kurā pieteikuma iesniedzējam ir tiesības palikt tās teritorijā. Dokumenta derīguma termiņš nerada tiesības palikt dalībvalstī, kurā minētās tiesības tika izbeigtas vai apturētas saskaņā ar šo regulu.

30. pants

Procedūras pieejamība aizturēšanas vietās un robežšķērsošanas vietās

1. Ja ir norādes par to, ka trešās valsts valstspiederīgie vai bezvalstnieki, kas tiek turēti aizturēšanas vietās vai atrodas robežšķērsošanas vietās, tostarp tranzīta zonās pie ārējām robežām, varētu vēlēties paust starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kompetentās iestādes saskaņā ar 4. pantu viņiem sniedz informāciju par iespēju to darīt.

2. Ja pieteikuma iesniedzējs pauž pieteikumu aizturēšanas vietā, cietumā vai robežšķērsošanas vietā, tostarp tranzīta zonā, pie ārējām robežām, kompetentās iestādes saskaņā ar 4. pantu veic pasākumus mutiskās tulkošanas pakalpojumu nodrošināšanai, ciktāl tas nepieciešams, lai atvieglotu piekļuvi starptautiskās aizsardzības procedūrai.

3. Organizācijām un personām, kam saskaņā ar valsts tiesību aktiem atļauts sniegt padomus un konsultācijas, nodrošina reālu piekļuvi pieteikuma iesniedzējiem, kuri tiek turēti aizturēšanas vietās vai atrodas robežšķērsošanas vietās, tostarp tranzīta zonās, pie ārējām robežām. Šādai piekļuvei var būt nepieciešama iepriekšēja vienošanās ar kompetentajām iestādēm.

Dalībvalstis var piemērot pirmajā daļā minētajai piekļuvei ierobežojumus, tos nosakot valsts tiesību aktos, ja tie ir objektīvi vajadzīgi robežšķērsošanas vietas, tostarp tranzīta zonu, vai aizturēšanas vietas drošības, sabiedriskās kārtības vai administratīvās pārvaldības nolūkā ar noteikumu, ka piekļuve netiek pārmērīgi ierobežota vai padarīta par neiespējamu.

31. pants

Pieteikumi tādu pieaugušo vārdā, kam vajadzīga palīdzība, lai īstenotu rīcībspēju

1. Tāda pieaugušā gadījumā, kuram vajadzīga palīdzība, lai īstenotu rīcībspēju saskaņā ar valsts tiesību aktiem ("aprūpējams pieaugušais"), pieteikumu šā aprūpējamā pieaugušā vārdā var paust un iesniegt pieaugušais, kas par viņu ir atbildīgs saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi.

2. Aprūpējamais pieaugušais iesniegt pieteikumu ierodas klātienē, izņemot gadījumus, kad ir pamatoti iemesli, kuru dēļ viņš nevar vai nav spējīgs ierasties klātienē, vai kad pieteikumu iesniedz, izmantojot veidlapu, ja tāda iespēja ir paredzēta valsts tiesību aktos.

32. pants

Pieteikumi pavadītu nepilngadīgo vārdā

1. Pavadītam nepilngadīgajam ir tiesības iesniegt pieteikumu savā vārdā, ja viņam ir rīcībspēja saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem. Ja pavadītam nepilngadīgajam nav rīcībspējas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, tad pieteikumu nepilngadīgā vārdā iesniedz viens no vecākiem vai cits pieaugušais, piemēram, likumisks aprūpētājs vai bērnu aizsardzības dienests, kas ir atbildīgi par nepilngadīgo saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi.

2. Attiecībā uz pavadītu nepilngadīgo, kuram nav rīcībspējas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem un kurš ir klāt brīdī, kad vecāks vai cits pieaugušais, kas par viņu ir atbildīgs saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi, pauž vai iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tās pašas dalībvalsts teritorijā, jo īpaši, ja šādam nepilngadīgajam nav nekādu citu likumisku līdzekļu, lai paliktu tās pašas dalībvalsts teritorijā, pieteikuma paušanu un iesniegšanu, ko veic vecāks vai cits pieaugušais, kurš ir atbildīgs par viņu saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi, arī uzskata par starptautiskās aizsardzības pieteikuma paušanu un iesniegšanu nepilngadīgā vārdā.

Dalībvalstis var nolemt piemērot pirmo daļu arī attiecībā uz pavadītu nepilngadīgo, kurš ir piedzimis administratīvās procedūras laikā vai klātienē piedalās tajā.

3. Ja pavadīta nepilngadīgā vecāks vai pieaugušais, kurš ir atbildīgs par viņu, kā minēts 2. punktā, iesniedz pieteikumu nepilngadīgā vārdā, nepilngadīgais ierodas klātienē iesniegt pieteikumu, izņemot gadījumus, kad ir pamatoti iemesli, kuru dēļ nepilngadīgais nevar vai nav spējīgs ierasties klātienē, vai kad pieteikumu nepilngadīgā vārdā iesniedz, izmantojot veidlapu, ja tāda iespēja ir paredzēta valsts tiesību aktos.

33. pants

Nepavadītu nepilngadīgo pieteikumi

1. Nepavadītam nepilngadīgajam ir tiesības iesniegt pieteikumu savā vārdā, ja viņam ir rīcībspēja saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem. Šajā nolūkā nepavadītu nepilngadīgo informē par rīcībspējas iegūšanas vecumu dalībvalstī, kas ir

atbildīga par viņa starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu. Ja nepavadītam nepilngadīgajam nav rīcībspējas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, pieteikumu viņa vārdā iesniedz pārstāvis vai 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētā persona.

Šā punkta pirmo daļu piemēro, neskarot nepavadītu nepilngadīgo tiesības uz juridiskām konsultācijām un juridisko palīdzību un pārstāvību saskaņā ar 15. un 16. pantu.

2. Tāda nepavadīta nepilngadīgā gadījumā, kuram nav rīcībspējas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, pieteikumu iesniedz 28. panta 1. punktā noteiktajā termiņā, ņemot vērā bērna labākās intereses.

3. Ja nepavadīta nepilngadīgā pārstāvis vai 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētā persona iesniedz pieteikumu nepilngadīgā vārdā, nepilngadīgais iesniegt pieteikumu ierodas klātienē, izņemot gadījumus, kad ir pamatoti iemesli, kuru dēļ nepilngadīgais nevar vai nespēj ierasties klātienē, vai kad pieteikumu iesniedz, izmantojot veidlapu, ja tāda iespēja ir paredzēta valsts tiesību aktos.

II IEDAĻA

Izskatīšanas procedūra

34. pants

Pieteikumu izskatīšana

1. Atbildīgā iestāde izskata starptautiskās aizsardzības pieteikumus un pieņem lēmumus par tiem saskaņā ar II nodaļā noteiktajiem pamatprincipiem un garantijām.

2. Atbildīgā iestāde pieņem lēmumus par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem pēc tam, kad ir pienācīgi izskatīta pieteikuma pieņemamība vai tas ir izskatīts pēc būtības. Atbildīgā iestāde izskata pieteikumus objektīvi, neitrāli un individuāli. Pieteikuma izskatīšanas nolūkā atbildīgā iestāde ņem vērā:

- a) attiecīgus paziņojumus un dokumentāciju, ko sniedzis pieteikuma iesniedzējs saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1347 4. panta 1. un 2. punktu;
- b) attiecīgu, precīzu un aktuālu informāciju par situāciju, kas izveidojusies pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valstī laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu, tostarp par izcelsmes valsts tiesību aktiem un noteikumiem, un veidu, kādā tie tiek piemēroti, ko saņem no attiecīgiem un pieejamiem valsts, Savienības un starptautiskajiem avotiem, tostarp bērnu tiesību organizācijām, un Regulas (ES) 2021/2303 11. pantā minēto kopīgo analīzi par situāciju konkrētās izcelsmes valstīs un norādes, ja tādas ir pieejamas;
- c) ja tiek piemērotas pirmās patvēruma valsts vai drošas trešās valsts koncepcijas, attiecīgu, precīzu un aktuālu informāciju par situāciju, kas izveidojusies tajā trešā valstī, kas tiek apsvērta kā pirmā patvēruma valsts vai droša trešā valsts, laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu, tostarp Regulas (ES) 2021/2303 12. pantā minēto informāciju un analīzi par drošām trešām valstīm;
- d) pieteikuma iesniedzēja individuālo stāvokli un personīgos apstākļus, tostarp tādus faktorus kā pieteikuma iesniedzēja priekšvēsture, vecums, dzimums, dzimumidentitāte un seksuālā orientācija, lai, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja personīgajiem apstākļiem, novērtētu, vai darbības, ar kādām pieteikuma iesniedzējam bijis jāsaskaras vai ar kādām tam varētu nākties saskarties, būtu uzskatāmas par vajāšanu vai būtisku kaitējumu;
- e) to, vai darbības, kurās pieteikuma iesniedzējs bija iesaistīts kopš izbraukšanas no izcelsmes valsts, viņš ir veicis vienīgi vai galvenokārt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanai nepieciešamo nosacījumu radīšanai, lai novērtētu, vai minēto darbību dēļ pieteikuma iesniedzējam būs jāsaskaras ar vajāšanu vai būtisku kaitējumu, kā minēts Regulas (ES) 2024/1347 5. pantā, ja viņš atgriezies minētajā valstī;
- f) to, vai būtu pamatoti sagaidāms, ka pieteikuma iesniedzējs pieņemtu citas valsts aizsardzību, kurā viņš varētu pieprasīt pilsonību;
- g) ar noteikumu, ka valsts vai valsts pārstāvji nav vajāšanas vai būtiska kaitējuma aktori, to, vai ir piemērojama iekšējās aizsardzības alternatīva, kas minēta Regulas (ES) 2024/1347 8. pantā.

3. Darbiniekiem, kas izskata pieteikumus un pieņem lēmumus, ir atbilstošas zināšanas, un viņi ir saņēmuši apmācību, tostarp attiecīgo apmācību saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2303 8. pantu, par attiecīgajiem standartiem, kas piemērojami patvēruma un bēgļu tiesību jomā. Viņiem ir iespēja vajadzības gadījumā konsultēties ar ekspertiem par konkrētiem jautājumiem, piemēram, par medicīnu, kultūru, reliģiju, psihoemocionālo veselību, ar bērniem saistītiem jautājumiem vai dzimumu jautājumiem. Vajadzības gadījumā viņi var iesniegt jautājumus Patvēruma aģentūrai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2303 10. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

4. Dokumentus, kurus atbildīgā iestāde novērtē kā tādus, kam ir nozīme pieteikumu izskatīšanā, vajadzības gadījumā tulko šādas izskatīšanas vajadzībām.

Minēto dokumentu, kam ir nozīme, vai to daļu tulkojumu var nodrošināt citas struktūras, un tos var apmaksāt no publiskiem līdzekļiem saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem. Pieteikuma iesniedzējs uz sava rēķina var nodrošināt citu dokumentu tulkojumu. Atkārtotu pieteikumu gadījumā atbildība par dokumentu tulkojumu nodrošināšanu var tikt uzlikta pieteikuma iesniedzējam.

5. Atbildīgā iestāde var noteikt starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu par prioritāru, jo īpaši ja:

- a) tā uzskata, ka pieteikums varētu būt pienācīgi pamatots;
- b) pieteikuma iesniedzējam ir īpašas uzņemšanas vajadzības Direktīvas (ES) 2024/1346 24. panta nozīmē, vai viņam ir vajadzīgas īpašas procesuālas garantijas, kas ir minētas šīs regulas 20.–23. pantā, jo īpaši, ja viņš ir nepavadīts nepilngadīgais;
- c) pastāv pamatoti iemesli pieteikuma iesniedzēju uzskatīt par draudu dalībvalsts valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai;
- d) pieteikums ir atkārtots pieteikums;
- e) attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju ir pieņemts lēmums saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/1346 23. panta 2. punkta e) apakšpunktu, viņš ir piedalījies sabiedriskās kārtības traucējumu izraisīšanā vai iesaistījies noziedzīgā rīcībā.

35. pants

Izskatīšanas procedūras ilgums

1. Izskatīšanu nolūkā noteikt, vai pieteikums ir nepieņemams, saskaņā ar 38. panta 1. punkta a), b), c) un d) apakšpunktu un 38. panta 2. punktu pabeidz pēc iespējas drīz un ne vēlāk kā divus mēnešus no pieteikuma iesniegšanas dienas.

38. panta 1. punkta e) apakšpunktā minētajā gadījumā atbildīgā iestāde izskatīšanu pabeidz desmit darbdienu laikā.

Pieteikumu neuzskata par pieņemamu tikai tā iemesla dēļ, ka šajā punktā un 2. punktā noteiktajos termiņos nav pieņemts lēmums par nepieņemamību.

2. Atbildīgā iestāde var pagarināt 1. punkta pirmajā daļā noteiktos termiņus par ne vairāk kā diviem mēnešiem, ja:

- a) nesamērīgs skaits trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku vienā un tajā pašā laikposmā pauž starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas padara neiespējamu pieņemamības procedūras pabeigšanu noteiktajos termiņos;
- b) ir izskatāmi sarežģīti faktoloģiski vai juridiski jautājumi;
- c) kavēšanos var skaidri saistīt tikai ar to, ka pieteikuma iesniedzējs nav izpildījis savus 9. pantā noteiktos pienākumus.

3. Atbildīgā iestāde pabeidz paātrināto izskatīšanas procedūru iespējami drīz un ne vēlāk kā trīs mēnešus no dienas, kad iesniegts pieteikums.

4. Atbildīgā iestāde nodrošina, ka procedūra, kurā pieteikumu izskata pēc būtības, ar noteikumu, ka uz to neattiecas paātrināta izskatīšanas procedūra, tiek pabeigta iespējami drīz, bet ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no dienas, kad iesniegts pieteikums, neskarot pienācīgu un pilnīgu izskatīšanu.

5. Atbildīgā iestāde var pagarināt 4. punktā minēto sešu mēnešu termiņu par ne vairāk kā sešiem mēnešiem, ja:
- nesamērīgs skaits trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku vienā un tajā pašā laikposmā pauž starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas padara neiespējamu procedūras pabeigšanu sešu mēnešu termiņā;
 - ir izskatāmi sarežģīti faktoloģiski vai juridiski jautājumi;
 - kavēšanos var skaidri saistīt tikai ar to, ka pieteikuma iesniedzējs nav izpildījis savus 9. pantā noteiktos pienākumus.
6. Ja pieteikuma iesniedzējam piemēro Regulas (ES) 2024/1351 46. pantā izklāstīto pārsūtīšanas procedūru, šā panta 4. punktā minēto termiņu sāk skaitīt no dienas, kad saskaņā ar 28. panta 2. punktu ir iesniegts pieteikums.
7. Atbildīgā iestāde var atlikt izskatīšanas procedūras pabeigšanu, ja nav pamatoti sagaidāms, ka tā varēs pieņemt lēmumu 4. punktā noteiktajos termiņos tādēļ, ka izcelsmes valstī ir neskaidrs stāvoklis, kas, kā sagaidāms, varētu būt īslaicīgs. Šādos gadījumos atbildīgā iestāde:
- vismaz reizi četros mēnešos pārskata stāvokli minētajā izcelsmes valstī;
 - ņem vērā Patvēruma aģentūras sagatavotos pārskatus par situāciju minētajā izcelsmes valstī, ja tādi ir pieejami;
 - attiecināmos pieteikuma iesniedzējus viņiem saprotamā valodā vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņiem saprotamu, iespējami drīz informē par atlikšanas iemesliem.
- Dalībvalsts iespējami drīz informē Komisiju un Patvēruma aģentūru par procedūru atlikšanu attiecībā uz attiecīgo izcelsmes valsti. Jebkurā gadījumā atbildīgā iestāde pabeidz izskatīšanas procedūru 21 mēnesī no pieteikuma iesniegšanas.
8. Dalībvalstis nosaka termiņus izskatīšanas procedūras pabeigšanai gadījumos, kad kāda tiesa atceļ atbildīgās iestādes lēmumu un nodod lietu atpakaļ. Minētie termiņi ir īsāki nekā šajā pantā noteiktie termiņi.

III SADAĻA

Lēmumi par pieteikumiem

36. pants

Lēmumi par pieteikumiem

- Lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu sagatavo rakstveidā, un saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts valsts tiesību aktiem iespējami drīz par to paziņo pieteikuma iesniedzējam. Ja pārstāvis vai juriskonsults juridiski pārstāv pieteikuma iesniedzēju, kompetentā iestāde var paziņot par lēmumu šai personai, nevis pieteikuma iesniedzējam.
- Ja pieteikums tiek noraidīts kā nepieņemams, kā nepamatots vai kā acīmredzami nepamatots attiecībā uz bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu, kā skaidri atsaukts vai kā netieši atsaukts, lēmumā norāda faktoloģiskos un juridiskos noraidīšanas iemeslus.
- Pieteikuma iesniedzēju rakstiski informē par lēmuma rezultātu un to, kā apstrīdēt lēmumu, ar kuru pieteikums ir noraidīts kā nepieņemams, kā nepamatots vai kā acīmredzami nepamatots attiecībā uz bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu, vai kā netieši atsaukts. Minēto informāciju var sniegt lēmumā par starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Ja pieteikuma iesniedzējam nepalīdz juriskonsults, minēto informāciju sniedz valodā, kuru pieteikuma iesniedzējs saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu.

4. Ja pieteikuma iesniedzējam palīdz juriskonsults, kas juridiski pārstāv pieteikuma iesniedzēju, 3. punktā minēto informāciju var sniegt tikai šim juriskonsultam, to nepārtulkojot valodā, kuru pieteikuma iesniedzējs saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu. Šādā gadījumā starptautiskās aizsardzības piešķiršanas vai nepiešķiršanas faktu informācijas nolūkā rakstiski dara zināmu pieteikuma iesniedzējam valodā, kuru viņš saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu, un papildina ar vispārīgu informāciju par to, kā lēmumu apstrīdēt.

5. Ja pieteikumi iesniegti nepilngadīgo vārdā vai aprūpējamu pieaugušo vārdā un ja visu šo pieteikumu pamatā ir tieši tādi paši fakti, kādi ir tā pieteikuma pamatā, ko iesniedzis pieaugušais, kas ir atbildīgs par attiecīgo nepilngadīgo vai aprūpējamo pieaugušo, atbildīgā iestāde, pamatojoties uz individuālu katra pieteikuma iesniedzēja novērtējumu, var pieņemt vienu lēmumu, kas attiecas uz visiem pieteikuma iesniedzējiem, ja vien, to darot, netiktu atklāti pieteikuma iesniedzēja īpašie apstākļi, kas varētu apdraudēt viņa intereses, jo īpaši gadījumos, kas saistīti ar dzimumu saistītu vardarbību, cilvēku tirdzniecību, un vajāšanu dzimuma, seksuālās orientācijas, dzimumidentitātes vai vecuma dēļ. Šādos gadījumos saskaņā ar 1. punktu pieņem atsevišķu lēmumu un to paziņo attiecīgajai personai.

37. pants

Pieteikuma noraidīšana un atgriešanas lēmuma izdošana

Ja pieteikums tiek noraidīts kā nepieņemams, kā nepamatots vai kā acīmredzami nepamatots gan attiecībā uz bēgļa statusu, gan alternatīvās aizsardzības statusu vai kā netieši vai skaidri atsaukts, dalībvalstis izdod atgriešanas lēmumu, kurā tiek ievērota Direktīva 2008/115/EK un kurš ir saskaņā ar neizraidīšanas (*non-refoulement*) principu. Ja atgriešanas lēmums vai cits lēmums, ar ko uzliek atgriešanās pienākumu, jau ir izdots pirms starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas, šajā pantā noteiktais atgriešanas lēmums nav vajadzīgs. Atgriešanas lēmumu ietver lēmumā, ar ko noraida starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vai izdod kā atsevišķu aktu. Ja atgriešanas lēmums tiek izdots kā atsevišķs akts, to izdod vienlaikus un kopā ar lēmumu, ar ko noraida starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vai, lieki nekavējoties, tūlīt pēc tā.

38. pants

Lēmums par pieteikuma pieņemamību

1. Atbildīgā iestāde var novērtēt pieteikuma pieņemamību saskaņā ar II nodaļā noteiktajiem pamatprincipiem un garantijām, un valsts tiesību aktos tai var atļaut noraidīt pieteikumu kā nepieņemamu, ja ir piemērojams kāds no šādiem pamatojumiem:

- a) valsts, kas nav dalībvalsts, ievērojot 58. pantu, tiek uzskatīta par pirmo patvēruma valsti pieteikuma iesniedzējam, izņemot tad, ja ir skaidrs, ka pieteikuma iesniedzējs netiks uzņemts vai atkārtoti uzņemts minētajā valstī;
- b) valsti, kas nav dalībvalsts, uzskata par drošu trešo valsti pieteikuma iesniedzējam, ievērojot 59. pantu, izņemot tad, ja ir skaidrs, ka pieteikuma iesniedzējs netiks uzņemts vai atkārtoti uzņemts minētajā valstī;
- c) dalībvalsts, kas nav dalībvalsts, kura izskata pieteikumu, ir piešķīrusi pieteikuma iesniedzējam starptautisko aizsardzību;
- d) starptautiska krimināltiesa vai tribunāls ir nodrošinājis drošu pieteikuma iesniedzēja pārcelšanu uz kādu dalībvalsti vai trešo valsti vai nepārprotami veic darbības šajā ziņā, ja vien nav radušies jauni apstākļi, kuriem ir nozīme, bet kurus tiesa vai tribunāls nav ņēmis vērā, vai ja nav bijusi juridiska iespēja minētajā starptautiskajā krimināltiesā vai tribunālā izklāstīt apstākļus, kas attiecas uz starptautiski atzītiem cilvēktiesību standartiem;
- e) attiecīgajam pieteikuma iesniedzējam ir izsniegts atgriešanas lēmums saskaņā ar Direktīvas 2008/115/EK 6. pantu un viņš savu pieteikumu ir paudis tikai pēc septiņām darbdienu dienām no dienas, kad pieteikuma iesniedzējs saņēma minēto atgriešanas lēmumu, ar noteikumu, ka viņš bija informēts par sekām, kas iestāsies, ja pieteikums netiks iesniegts minētajā termiņā, un ka kopš minētā termiņa beigām nav radušies jauni elementi, kuriem ir nozīme.

2. Atbildīgā iestāde pieteikumu noraida kā nepieņemamu, ja pieteikums ir atkārtots pieteikums un ja nav radušies vai pieteikuma iesniedzējs nav iesniedzis jaunus attiecīgus elementus, kā minēts 55. panta 3. un 5. punktā, kas saistīti ar jautājuma izskatīšanu par to, vai pieteikuma iesniedzējs ir kvalificējams kā starptautiskās aizsardzības saņēmējs saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347 vai kas ir saistīti ar iepriekš piemērotu nepieņemamības pamatojumu.

39. pants

Lēmums par pieteikumu pēc būtības

1. Pieteikumu neizskata pēc būtības, ja:
 - a) saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1351 atbildīga ir cita dalībvalsts;
 - b) pieteikums ir noraidīts kā nepieņemams saskaņā ar 38. pantu; vai
 - c) pieteikums ir skaidri vai netieši atsaukts, neskarot 40. panta 2. punktu un 41. panta 5. punktu.
2. Izskatot pieteikumu pēc būtības, atbildīgā iestāde pieņem lēmumu par to, vai pieteikuma iesniedzējs kvalificējas kā bēglis un, ja tas nekvalificējas kā bēglis, tad tā nosaka, vai pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs saņemt alternatīvu aizsardzību saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347.
3. Atbildīgā iestāde noraida pieteikumu kā nepamatotu, ja tā konstatējusi, ka pieteikuma iesniedzējs nekvalificējas starptautiskajai aizsardzībai, ievērojot Regulu (ES) 2024/1347.
4. Atbildīgā iestāde valsts tiesību aktos var būt pilnvarota atzīt nepamatotu pieteikumu par acīmredzami nepamatotu, ja izskatīšanas pabeigšanas laikā ir piemērojams kāds no 42. panta 1. un 3. punktā minētajiem apstākļiem.

40. pants

Skaidra pieteikumu atsaukšana

1. Pieteikuma iesniedzējs var atsaukt savu pieteikumu pēc savas ierosmes jebkurā procedūras brīdī. Pieteikumu rakstiski atsauc pieteikuma iesniedzējs personīgi vai to iesniedz viņa juriskonsults, kas juridiski pārstāv pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
2. Kompetentās iestādes pieteikuma atsaukšanas brīdī informē pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar 8. panta 2. punkta c) apakšpunktu par visām šādas atsaukšanas procesuālajām sekām valodā, kuru viņš saprot vai ko ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu.
3. Ja skaidru atsaukšanu iesniedz kompetentajā iestādē, kas nav atbildīgā iestāde, minētā iestāde informē atbildīgo iestādi par šādu atsaukšanu. Atbildīgā iestāde pieņem lēmumu, ar ko atzīst, ka pieteikums ir skaidri atsaukts. Minētais lēmums ir galīgs, un to nevar pārsūdzēt, kā minēts šīs regulas V nodaļā.
4. Ja atbildīgā iestāde tajā posmā, kad pieteikuma iesniedzējs skaidri atsauc pieteikumu, jau ir konstatējusi, ka pieteikuma iesniedzējs nekvalificējas starptautiskajai aizsardzībai, ievērojot Regulu (ES) 2024/1347, tā vēl var pieņemt lēmumu noraidīt pieteikumu kā nepamatotu vai acīmredzami nepamatotu.

41. pants

Netieša pieteikumu atsaukšana

1. Pieteikumu atzīst kā netieši atsauktu, ja:
 - a) pieteikuma iesniedzējs bez attaisnojoša iemesla nav iesniedzis savu pieteikumu saskaņā ar 28. pantu, lai gan viņam bija reāla iespēja to izdarīt;
 - b) pieteikuma iesniedzējs atsakās sadarboties, nesniedzot 27. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto informāciju vai nesniedzot savus biometriskos datus;
 - c) pieteikuma iesniedzējs atsakās norādīt savu adresi, ja viņam tāda ir un ja vien mājokli nenodrošina kompetentās iestādes;

- d) pieteikuma iesniedzējs bez pamatota iemesla nav ieradies uz personisko interviju, kaut gan viņam tas bija jādara saskaņā ar 13. pantu, vai bez pamatota iemesla ir atteicies atbildēt uz intervijā uzdotajiem jautājumiem tādā mērā, ka intervijas rezultāti ir nepietiekami, lai pieņemtu lēmumu par pieteikumu pēc būtības;
 - e) pieteikuma iesniedzējs atkārtoti nav izpildījis ziņošanas pienākumus, kas viņam noteikti saskaņā ar 9. panta 4. punktu, vai viņš nav bijis pieejams kompetentajām administratīvajām vai tiesu iestādēm, izņemot gadījumus, kad viņš var pierādīt, ka viņš nav bijis pieejams īpašu apstākļu dēļ, kurus viņš nevar ietekmēt;
 - f) pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis pieteikumu dalībvalstī, kura nav dalībvalsts, kas paredzēta Regulas (ES) 2024/1351 17. panta 1. un 2. punktā, un nepaliek minētajā dalībvalstī tik ilgi, kamēr tiek noteikta atbildīgā dalībvalsts vai attiecīgā gadījumā kamēr notiek pārsūtīšanas procedūra.
2. Ja iestāde, kas novērtē, vai pieteikums ir netieši atsaukts, ir kompetentā iestāde, kas nav atbildīgā iestāde, un ja minētā kompetentā iestāde uzskata, ka pieteikums ir jāuzskata par netieši atsauktu, minētā kompetentā iestāde attiecīgi informē atbildīgo iestādi. Atbildīgā iestāde pieņem lēmumu, ar ko atzīst, ka pieteikums ir netieši atsaukts.
3. Ja pieteikuma iesniedzējs ir ieradies klātienē, kompetentā iestāde pieteikuma atsaukšanas brīdī informē pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar 8. panta 2. punkta c) apakšpunktu par visām šādas atsaukšanas procesuālajām sekām valodā, kuru viņš saprot vai ko ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu.
4. Kompetentā iestāde var apturēt procedūru, lai dotu pieteikuma iesniedzējam iespēju pamatot vai labot 1. punktā noteiktos trūkumus vai darbības, pirms tiek pieņemts lēmums, ar ko pieteikumu atzīst par netieši atsauktu.
5. Pieteikumu var noraidīt kā nepamatotu vai acīmredzami nepamatotu, ja atbildīgā iestāde pieteikuma netiešas atsaukšanas posmā ir jau konstatējusi, ka pieteikuma iesniedzējs nekvalificējas starptautiskajai aizsardzībai, ievērojot Regulu (ES) 2024/1347.

IV SADAĻA

Īpašas procedūras

42. pants

Paātrinātas izskatīšanas procedūra

1. Neskarot 21. panta 2. punktu, atbildīgā iestāde saskaņā ar II nodaļā noteiktajiem pamatprincipiem un garantijām paātrina starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu pēc būtības, ja:
 - a) pieteikuma iesniedzējs, iesniedzot savu pieteikumu un izklāstot faktus, ir norādījis tikai tādus apsvērumus, kuriem nav nozīmes jautājuma izskatīšanā par to, vai viņš kvalificējas kā starptautiskās aizsardzības saņēmējs saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347;
 - b) pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis nepārprotami nekoncekventus vai pretrunīgus, vai nepārprotami nepatiesus vai acīmredzami neticamus paziņojumus vai paziņojumus, kas ir pretrunā attiecīgajai un pieejamajai izcelsmes valsts informācijai, tādējādi padarot savu prasību acīmredzami nepārliciecināmu attiecībā uz to, vai viņš kvalificējas starptautiskajai aizsardzībai saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347;
 - c) tiek uzskatīts, ka pieteikuma iesniedzējs pēc tam, kad viņam bija dotas visas iespējas izklāstīt attaisnojošus iemeslus, ir tīši maldinājis iestādes, sniedzot tām nepatiesu informāciju vai dokumentus vai nedodot attiecīgo informāciju vai dokumentus, jo īpaši attiecībā uz savu identitāti vai valstspiederību, kuri varētu negatīvi ietekmēt lēmumu, vai ir acīmredzami iemēlīgi uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs ir ļaunprātīgi iznīcinājis vai izmetis identitāti apliecināšu vai ceļošanas dokumentu, lai neļautu noteikt savu identitāti vai valstspiederību;
 - d) pieteikuma iesniedzējs pauž pieteikumu tikai tāpēc, lai kavētu vai apgrūtinātu vai nepieļautu lēmuma par viņa izraidīšanu no dalībvalsts teritorijas izpildi;
 - e) trešo valsti var uzskatīt par drošu izcelsmes valsti pieteikuma iesniedzējam šīs regulas nozīmē;

- f) pastāv pamatots iemesls uzskatīt pieteikuma iesniedzēju par draudu dalībvalstu valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, vai pieteikuma iesniedzējs ir bijis piespiedu kārtā izraidīts saskaņā ar valsts tiesību aktiem nopietnu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ;
- g) pieteikums ir atkārtots pieteikums, kas nav nepieņemams;
- h) pieteikuma iesniedzējs ir nelikumīgi ieceļojis dalībvalsts teritorijā vai nelikumīgi paildzinājis savu uzturēšanos un bez attaisnojoša iemesla nav ieradies kompetentajās iestādēs vai nav paudis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, cik drīz vien iespējams, ņemot vērā savus ieceļošanas apstākļus;
- i) pieteikuma iesniedzējs ir likumīgi ieceļojis dalībvalsts teritorijā un bez attaisnojoša iemesla nav paudis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, cik drīz vien iespējams, ņemot vērā viņa pieteikuma pamatojumu; šis apakšpunkts neskar vajadzību pēc starptautiskās aizsardzības, kas rodas uz vietas; vai
- j) pieteikuma iesniedzējs ir tādas trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieku gadījumā ir bijušais tādas trešās valsts pastāvīgais iedzīvotājs, attiecībā uz kuru atbildīgās iestādes izdoto lēmumu par starptautiskās aizsardzības piešķiršanu skaits proporcionāli saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem ikgadējiem vidējiem Savienības mēroga *Eurostat* datiem veido 20 % vai mazāk, ja vien atbildīgā iestāde nenovērtē, ka attiecīgajā trešā valstī kopš attiecīgo *Eurostat* datu publicēšanas ir notikušas būtiskas pārmaiņas vai ka pieteikuma iesniedzējs pieder pie tādu personu kategorijas, attiecībā kurām 20 % vai mazāku rādītāju nevar uzskatīt par reprezentatīvu viņu aizsardzības vajadzību noteikšanai, cita starpā, ņemot vērā būtiskās atšķirības starp pirmās instances un galīgajiem lēmumiem.

Ja Patvēruma aģentūra saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2303 11. pantu ir sniegusi norādes par izcelsmes valsti, kuras liecina, ka kopš attiecīgo *Eurostat* datu publicēšanas attiecīgajā trešā valstī ir notikušas būtiskas izmaiņas, dalībvalstis minētās norādes izmanto kā atsauci, lai piemērotu šā punkta pirmās daļas j) apakšpunktu.

2. Ja atbildīgā iestāde uzskata, ka pieteikuma izskatīšana ir saistīta ar tādiem faktiskiem vai juridiskiem apstākļiem, kuri ir pārāk sarežģīti, lai tos izskatītu paātrinātā procedūrā, tā var turpināt izskatīt pēc būtības saskaņā ar 35. panta 4. punktu un 39. pantu. Šādā gadījumā attiecīgo pieteikuma iesniedzēju informē par procedūras maiņu.

3. Paātrināto izskatīšanas procedūru var piemērot nepavadītiem nepilngadīgajiem vienīgi tad, ja:

- a) pieteikuma iesniedzējs ir no trešās valsts, kuru var uzskatīt par drošu izcelsmes valsti šīs regulas nozīmē;
- b) pastāv pamatots iemesls uzskatīt pieteikuma iesniedzēju par draudu dalībvalsts valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, vai pieteikuma iesniedzējs ir bijis piespiedu kārtā izraidīts saskaņā ar valsts tiesību aktiem nopietnu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ;
- c) pieteikums ir atkārtots pieteikums, kas nav nepieņemams;
- d) uzskata, ka pieteikuma iesniedzējs pēc tam, kad viņam bija dotas visas iespējas izklāstīt attaisnojošus iemeslus, ir tīši maldinājis iestādes, sniedzot tām nepatiesu informāciju vai dokumentus vai nedodot attiecīgo informāciju vai dokumentus, jo īpaši attiecībā uz savu identitāti vai valstspiederību, kuri varētu negatīvi ietekmēt lēmumu, vai kad ir acīmredzami iemelsi uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs ir ļaunprātīgi iznīcinājis vai izmetis identitāti apliecināšu vai ceļošanas dokumentu, lai neļautu noteikt savu identitāti vai valstspiederību; vai
- e) pieteikuma iesniedzējs ir tādas trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieku gadījumā ir bijušais tādas trešās valsts pastāvīgais iedzīvotājs, attiecībā uz kuru atbildīgās iestādes izdoto lēmumu par starptautiskās aizsardzības piešķiršanu skaits proporcionāli saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem ikgadējiem vidējiem Savienības mēroga *Eurostat* datiem veido 20 % vai mazāk, ja vien atbildīgā iestāde nenovērtē, ka attiecīgajā trešā valstī kopš attiecīgo *Eurostat* datu publicēšanas ir notikušas būtiskas pārmaiņas vai ka pieteikuma iesniedzējs pieder pie tādu personu kategorijas, attiecībā kurām 20 % vai mazāku rādītāju nevar uzskatīt par reprezentatīvu viņu aizsardzības vajadzību noteikšanai, cita starpā, ņemot vērā būtiskās atšķirības starp pirmās instances un galīgajiem lēmumiem.

Ja Patvēruma aģentūra saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2303 11. pantu ir sniegusi norādes par izcelsmes valsti, kuras liecina, ka kopš attiecīgo *Eurostat* datu publicēšanas attiecīgajā trešā valstī ir notikušas būtiskas izmaiņas, dalībvalstis minētās norādes izmanto kā atsauci, lai piemērotu šā punkta pirmās daļas e) apakšpunktu.

43. pants

Patvēruma robežprocedūras piemērošanas nosacījumi

1. Pēc skrīninga, kas veikts saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1356, attiecīgā gadījumā un ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējam vēl nav piešķirta atļauja ieceļot dalībvalstu teritorijā, dalībvalsts saskaņā arī II nodaļā noteiktajiem pamatprincipiem un garantijām var pieteikumu izskatīt robežprocedūrā, ja minēto pieteikumu ir paudis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kurš neatbilst Regulas (ES) 2016/399 6. pantā izklāstītajiem nosacījumiem ieceļošanai dalībvalsts teritorijā. Robežprocedūra var notikt:

- a) pēc pieteikuma paušanas ārējās robežas šķērsošanas vietā vai tranzīta zonā;
- b) pēc aizturēšanas saistībā ar neatļautu ārējās robežas šķērsošanu;
- c) pēc izkāpšanas krastā dalībvalsts teritorijā pēc meklēšanas un glābšanas operācijas;
- d) pēc pārcelšanas saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1351 67. panta 11. punktu.

2. Neskarot 51. panta 2. punktu un 53. panta 2. punktu, pieteikuma iesniedzējiem, kuriem piemēro robežprocedūru, nav atļauts ieceļot dalībvalsts teritorijā. Jebkāds pasākums, ko dalībvalstis veic, lai nepieļautu neatļautu ieceļošanu savā teritorijā, atbilst Direktīvai (ES) 2024/1346.

3. Atkāpjoties no 51. panta 2. punkta pirmās daļas pēdējā teikuma, pieteikuma iesniedzējam neatļauj ieceļot dalībvalsts teritorijā, ja:

- a) pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar 10. panta 4. punkta a) vai c) apakšpunktu nav tiesību palikt dalībvalsts teritorijā;
- b) pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar 68. pantu nav tiesību palikt dalībvalsts teritorijā un viņš attiecīgajā termiņā nav lūdzis atļauju palikt pārsūdzības procedūras nolūkā;
- c) pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar 68. pantu nav tiesību palikt dalībvalsts teritorijā un tiesa ir nolēmusi, ka nav jāatļauj pieteikuma iesniedzējam palikt līdz pārsūdzības procedūras iznākumam.

Šā punkta pirmajā daļā minētajos gadījumos, kad uz pieteikuma iesniedzēju attiecas atgriešanas lēmums, kas izdots saskaņā ar Direktīvu 2008/115/EK, vai kad saskaņā ar Regulas (ES) 2016/399 14. pantu viņam ir atteikta ieceļošana, piemēro Regulas (ES) 2024/1349 4. pantu.

4. Neskarot Regulas (ES) 2021/2303 14. pantā noteikto uzraudzības mehānismu un kā papildinājumu tam, katra dalībvalsts nodrošina pamattiesību uzraudzības mehānismu saistībā ar robežprocedūru, kurš atbilst Regulas (ES) 2024/1356 10. pantā noteiktajiem kritērijiem.

44. pants

Lēmumi saistībā ar patvēruma robežprocedūru

1. Ja piemēro robežprocedūru, var pieņemt šādus lēmumus:

- a) par pieteikuma nepieņemamību saskaņā ar 38. pantu;
- b) par pieteikuma būtību, ja ir piemērojams kāds no 42. panta 1. punkta a)–g) un j) apakšpunktā un 42. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajiem apstākļiem.

2. Ja pieteikuma iesniedzēju skaits pārsniedz 47. panta 1. punktā minēto skaitu un lai noteiktu, kam piemērot robežprocedūru, ievērojot 42. panta 1. punkta c), f) vai j) apakšpunktu vai 42. panta 3. punkta b) apakšpunktu, prioritāti piešķir šādām pieteikumu kategorijām:

- a) pieteikumiem, ko iesnieguši konkrēti trešo valstu valstspiederīgie vai bezvalstnieku gadījumā iesnieguši bijušie pastāvīgie iedzīvotāji trešā valstī, kuriem negatīva lēmuma gadījumā ir lielākas izredzes tikt atgrieztiem attiecīgi savā izcelsmes valstī, savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, drošā trešā valstī vai pirmajā patvēruma valstī šīs regulas nozīmē;

- b) pieteikumiem, ko iesnieguši konkrēti trešo valstu valstspiederīgie vai bezvalstnieku gadījumā iesnieguši bijušie pastāvīgie iedzīvotāji trešā valstī, par kuriem nopietnu iemeslu dēļ tiek uzskatīts, ka tie apdraud kādas dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību;
- c) neskarot b) apakšpunktu, – pieteikumiem, ko iesnieguši konkrēti trešo valstu valstspiederīgie vai bezvalstnieku gadījumā iesnieguši bijušie pastāvīgie iedzīvotāji trešā valstī, kuri nav nepilngadīgie un viņu ģimenes locekļi.
3. Ja robežprocedūru piemēro nepilngadīgajiem un viņu ģimenes locekļiem, prioritāti piešķir viņu pieteikumu izskatīšanai.

Dalībvalstis var prioritārā kārtā arī izskatīt pieteikumus, ko iesnieguši konkrēti trešo valstu valstspiederīgie vai bezvalstnieku gadījumā iesnieguši bijušie pastāvīgie iedzīvotāji trešā valstī, kuriem negatīva lēmuma gadījumā ir lielākas izredzes tikt atgrieztiem attiecīgi savā izcelsmes valstī, savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, drošā trešā valstī vai pirmajā patvēruma valstī šīs regulas nozīmē.

45. pants

Patvēruma robežprocedūras obligāta piemērošana

1. Dalībvalsts izskata pieteikumu robežprocedūrā 43. panta 1. punktā minētajos gadījumos, ja ir piemērojams kāds no 42. panta 1. punkta c), f) vai j) apakšpunktā minētajiem apstākļiem.
2. Ja ir piemērojami 42. panta 1. punkta f) apakšpunktā minētie apstākļi un neskarot 54. pantu, dalībvalstis veic piemērotus pasākumus, lai robežprocedūrā pēc iespējas saglabātu ģimenes vienotību.
3. Šā panta 2. punkta nolūkā, lai saglabātu ģimenes vienotību, ar “minētā pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļiem”, ciktāl ģimene jau pastāvējusi pirms pieteikuma iesniedzēja ieceļošanas dalībvalstu teritorijā, saprot šādus pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļus, kuri atrodas tās pašas dalībvalsts teritorijā saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu:
- a) pieteikuma iesniedzēja laulātais vai viņa neprecētais partneris, ar kuru viņam ir stabilas attiecības, ja attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos vai praksē neprecētus pārus uzskata par pielīdzinātiem precētiem pāriem;
- b) šā punkta a) apakšpunktā minēto pāru vai pieteikuma iesniedzēja nepilngadīgie bērni ar nosacījumu, ka viņi ir neprecējušies, un neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārpus laulības vai ir adoptēti, kā definēts valsts tiesību aktos;
- c) ja pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgais un ir neprecējies, – tēvs, māte vai cits pieaugušais, kas ir atbildīgs par pieteikuma iesniedzēju vai nu saskaņā ar dalībvalsts tiesībām vai praksi, kurā atrodas pieaugušais;
- d) ja pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgais un ir neprecējies – pieteikuma iesniedzēja brālis vai māsa vai brāļi un māsas ar noteikumu, ka viņi ir neprecējušies un ir nepilngadīgi.

Pirmās daļas b), c) un d) apakšpunktā uz individuāla novērtējuma pamata nepilngadīgo uzskata par neprecētu, ja saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem viņš nevarēja stāties laulībā, jo īpaši, ņemot vērā minimālo pieļaujamo vecumu laulības reģistrēšanai.

4. Ja, balstoties uz informāciju, kas iegūta veicot uzraudzību saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2303 14. un 15. pantu, Komisijai ir pamats uzskatīt, ka dalībvalsts neievēro 54. panta 2. punktā noteiktās prasības, tā nekavējoties iesaka apturēt robežprocedūru piemērošanu ģimenēm, kurās ir nepilngadīgie, ievērojot 53. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Komisija šo ieteikumu publisko.

Attiecīgā dalībvalsts maksimāli ņem vērā Komisijas ieteikumu attiecībā uz tās pienākumiem saskaņā ar 53. panta 2. punkta b) apakšpunktu un nolūkā novērst jebkādus konstatētos trūkumus, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību 54. panta 2. punkta prasībām. Attiecīgā dalībvalsts informē Komisiju par pasākumiem, kas veikti, lai īstenotu ieteikumu.

46. pants

Pienācīga kapacitāte Savienības līmenī

Uzskata, ka pienācīga kapacitāte Savienības līmenī ir 30 000.

47. pants

Dalībvalsts pienācīga kapacitāte

1. Komisija īstenošanas aktos, izmantojot 4. punktā noteikto formulu, aprēķina skaitu, kas atbilst katras dalībvalsts pienācīgai kapacitātei.

Neskarot 3. punktu, Komisija īstenošanas aktos arī nosaka maksimālo pieteikumu skaitu, kas dalībvalstij ik gadu ir jāizskata robežprocedūrā. Šis maksimālais skaits ir divas reizes lielāks par skaitu, kas iegūts, izmantojot 4. punktā noteikto formulu, no 2026. gada 12. jūnija, trīs reizes lielāks par skaitu, kas iegūts, izmantojot 4. punktā noteikto formulu, no 2027. gada 13. jūnija un četras reizes lielāks par skaitu, kas iegūts, izmantojot 4. punktā noteikto formulu, no 2028. gada 13. jūnija.

2. Ja tiek sasniegta dalībvalsts pienācīgā kapacitāte, kā minēts 1. punkta pirmajā daļā, no minētās dalībvalsts vairs neprasa veikt robežprocedūras 43. panta 1. punktā minētajos gadījumos, ja ir piemērojami 42. panta 1. punkta j) apakšpunktā minētie apstākļi.

3. Ja dalībvalsts ir izskatījusi maksimālo pieteikumu skaitu, kas minēts 1. punkta otrajā daļā, no minētās dalībvalsts vairs neprasa veikt robežprocedūras 43. panta 1. punktā minētajos gadījumos, ja ir piemērojami 42. panta 1. punkta c) vai j) apakšpunktā minētie apstākļi. Minētā dalībvalsts tomēr turpina robežprocedūrā izskatīt to trešo valstu valstspiederīgo pieteikumus, uz kuriem attiecas 42. panta 1. punkta f) apakšpunktā un 42. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētie apstākļi.

4. Šā panta 1. punkta pirmajā daļā minēto skaitu aprēķina, 46. pantā noteikto skaitu reizinot ar summu, ko iegūst, saskaitot neatbilstīgas ārējo robežu šķērsošanas gadījumus, ierašanās gadījumus pēc meklēšanas un glābšanas operācijām un ieceļošanas atteikumiem pie attiecīgās dalībvalsts ārējās robežas iepriekšējo trīs gadu laikā, un šādi iegūto rezultātu dalot ar summu, ko veido neatbilstīgas ārējo robežu šķērsošanas gadījumu skaits, ierašanās gadījumu skaits pēc meklēšanas un glābšanas operācijām un ieceļošanas atteikumu skaits pie ārējās robežas Savienībā kopumā tajā pašā laikposmā saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem *Frontex* un *Eurostat* datiem.

5. Pirmo šādu 1. punktā minēto īstenošanas aktu Komisija pieņem 2024. gada 12. augustā un pēc tam 15. oktobrī ik pēc trim gadiem.

Pēc tam, kad Komisija ir pieņēmusi 1. punktā minēto īstenošanas aktu, katra dalībvalsts sešu mēnešu laikā no otrā un visu turpmāko šādu īstenošanas aktu pieņemšanas nodrošina, ka tai ir minētajā īstenošanas aktā paredzētā pienācīgā kapacitāte. Pirmā šāda īstenošanas akta nolūkā dalībvalstis nodrošina, ka pirms 2026. gada 12. jūnija tām ir minētajā īstenošanas aktā paredzētā pienācīgā kapacitāte.

48. pants

Pasākums, kas ir piemērojams, ja ir sasniegta dalībvalsts pienācīgā kapacitāte

1. Ja to pieteikuma iesniedzēju skaits, kuriem kādā dalībvalstī kādā konkrētā brīdī piemēro patvēruma robežprocedūru, apvienojumā ar to personu skaitu, kurām piemēro atgriešanas robežprocedūru, kas noteikta, ievērojot Regulu (ES) 2024/1349, vai attiecīgā gadījumā līdzvērtīgu atgriešanas robežprocedūru, kas noteikta valsts tiesību aktos, ir vienāds ar vai pārsniedz attiecībā uz minēto dalībvalsti 47. panta 1. punkta pirmajā daļā minētajā Komisijas īstenošanas aktā noteikto skaitu, minētā dalībvalsts to var paziņot Komisijai.

2. Ja dalībvalsts ir sniegusi paziņojumu Komisijai saskaņā ar 1. punktu, tad, atkāpjoties no 45. panta 1. punkta, minētajai dalībvalstij robežprocedūrā nav jāizskata pieteikumi, ko 42. panta 1. punkta j) apakšpunktā minētie pieteikuma iesniedzēji ir iesnieguši brīdī, kad pieteikuma iesniedzēju skaits, kuriem minētajā dalībvalstī piemēro robežprocedūru, ir vienāds ar vai pārsniedz 47. panta 1. punkta pirmajā daļā minēto skaitu.

3. Šā panta 2. punktā paredzēto pasākumu piemēro, pamatojoties uz iebraukušo un izbraukušo personu skaitu, un attiecīgajai dalībvalstij ir pienākums turpināt robežprocedūrā izskatīt 42. panta 1. punkta j) apakšpunktā minēto pieteikumu iesniedzēju pieteikumus, tiklīdz to pieteikuma iesniedzēju skaits, kuriem attiecīgajā dalībvalstī piemēro robežprocedūru, kādā konkrētā brīdī ir mazāks par 47. panta 1. punkta pirmajā daļā minēto skaitu.
4. Šā panta 2. punktā paredzēto pasākumu dalībvalsts var piemērot attiecībā uz laiku, kas ir atlicis tajā pašā kalendārājā gadā, sākot ar nākamo dienu pēc dienas, kad veikts 1. punktā minētais paziņojums.

49. pants

Dalībvalsts paziņojums, ja ir sasniegta pienācīgā kapacitāte

1. Šīs regulas 48. pantā minētajā paziņojumā iekļauj šādu informāciju:
 - a) to pieteikuma iesniedzēju skaits, kuriem paziņojuma sniegšanas laikā attiecīgajā dalībvalstī piemēro patvēruma robežprocedūru, atgriešanas robežprocedūru, kas noteikta, ievērojot Regulu (ES) 2024/1349, vai attiecīgā gadījumā līdzvērtīgu atgriešanas robežprocedūru, kas noteikta valsts tiesību aktos;
 - b) pasākums, kas minēts 48. pantā, ko attiecīgā dalībvalsts plāno piemērot vai turpināt piemērot;
 - c) attiecīgās dalībvalsts nodoma pienācīgs pamatojums, kurā apraksta, kā attiecīgā pasākuma izmantošana varētu palīdzēt novērst situāciju, un attiecīgā gadījumā citi pasākumi, kurus attiecīgā dalībvalsts ir pieņēmusi vai plāno pieņemt valsts līmenī, lai atvieglotu situāciju, tostarp pasākumi, kas minēti Regulas (ES) 2024/1351 6. panta 3. punktā.
2. Attiecīgā gadījumā paziņojumu Komisijai saskaņā ar šīs regulas 48. pantu dalībvalstis var sniegt Regulas (ES) 2024/1351 58. un 59. pantā minētajā paziņojumā.
3. Ja dalībvalsts sniedz paziņojumu Komisijai saskaņā ar 48. pantu, attiecīgā dalībvalsts par to attiecīgi informē pārējās dalībvalstis.
4. Dalībvalsts, kas piemēro 48.pantā minēto pasākumu, katru mēnesi informē Komisiju par šādiem elementiem:
 - a) to pieteikuma iesniedzēju skaitu, kuriem tajā laikā minētajā dalībvalstī piemēro robežprocedūru;
 - b) iebraukušo un izbraukušo personu, kurām piemēro robežprocedūru, skaita izmaiņas par katru attiecīgā mēneša nedēļu;
 - c) to darbinieku skaitu, kuri ir atbildīgi par pieteikumu izskatīšanu robežprocedūrā;
 - d) vidējo izskatīšanas ilgumu procedūras administratīvajā posmā; un
 - e) vidējo ilgumu, kādā tiesa izskata lūgumu atļaut palikt, kamēr tiek izskatīta pārsūdzība.

Komisija uzrauga šīs regulas 48. pantā minētā pasākuma piemērošanu un šajā nolūkā pārskata informāciju, ko sniegušas dalībvalstis. Komisija Regulas (ES) 2024/1351 9. pantā minētajā ziņojumā dod novērtējumu par šīs regulas 48. pantā minētā pasākuma piemērošanu katrā dalībvalstī.

50. pants

Dalībvalsts paziņojums, ja ir sasniegts maksimālais pieteikumu skaits gadā

Ja dalībvalstī robežprocedūrā izskatīto pieteikumu skaits viena kalendārā gada laikā ir vienāds ar vai pārsniedz maksimālo pieteikumu skaitu, kas attiecībā uz minēto dalībvalsti noteikts 47. panta 1. punktā minētajā īstenošanas aktā, minētā dalībvalsts var attiecīgi to paziņot Komisijai.

Ja dalībvalsts ir sniegusi paziņojumu Komisijai saskaņā ar šā panta pirmo daļu, Komisija nekavējoties izskata attiecīgās dalībvalsts sniegto informāciju, lai pārbaudītu, vai attiecīgā dalībvalsts robežprocedūrā kopš kalendārā gada sākuma ir izskatījusi tādu pieteikumu skaitu, kas ir vienāds ar vai pārsniedz attiecībā uz minēto dalībvalsti 47. panta 1. punktā minētajā īstenošanas aktā noteikto skaitu.

Pēc pārbaudes pabeigšanas Komisija ar īstenošanas aktu atļauj attiecīgajai dalībvalstij robežprocedūrā neizskatīt 42. panta 1. punkta c) un j) apakšpunktā minēto pieteikuma iesniedzēju paustos pieteikumus.

Šāda atļauja neatbrīvo dalībvalsti no pienākuma robežprocedūrā izskatīt pieteikumus 42. panta 1. punkta f) apakšpunktā un 42. panta 5. punkta b) apakšpunktā minēto pieteikuma iesniedzēju paustos pieteikumus.

51. pants

Termiņi

1. Atkāpjoties no šīs regulas 28. panta, pieteikumus, kuriem piemēro robežprocedūru, iesniedz ne vēlāk kā piecas dienas no pirmās reģistrācijas vai, kad notikusi pārsūtīšana, ievērojot Regulas (ES) 2024/1351 67. panta 11. punktu, – piecas dienas no pieteikuma iesniedzēja ierašanās pārcelšanas mērķa dalībvalstī pēc šādas pārcelšanas, ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējam tiek dota reāla iespēja to darīt. Piecu dienu termiņa neievērošana neietekmē turpmāku robežprocedūras piemērošanu.

2. Robežprocedūra ir pēc iespējas īsa, vienlaikus nodrošinot, ka pieteikumi tiek izskatīti pilnīgi un taisnīgi. Neskarot šā punkta trešo daļu, robežprocedūras maksimālais ilgums ir 12 nedēļas no pieteikuma reģistrācijas brīža līdz brīdim, kad pieteikuma iesniedzējam vairs nav tiesību palikt un nav atļauts palikt. Pēc minētā laikposma pieteikuma iesniedzējam atļauj ieejot dalībvalsts teritorijā, izņemot, ja tiek piemērots Regulas (ES) 2024/1349 4. pants.

Dalībvalstis, atkāpjoties no 35. panta, paredz noteikumus par izskatīšanas procedūras ilgumu, par lūguma par palikšanu izskatīšanas ilgumu tiesā, kas iesniegts saskaņā ar 68. panta 4. un 5. punktu, un attiecīgā gadījumā par pārsūdzības procedūras ilgumu. Paredzētais ilgums nodrošina visu minēto procesuālo posmu pabeigšanu 12 nedēļu laikā no pieteikuma reģistrācijas brīža.

Minēto 12 nedēļu laikposmu var pagarināt līdz 16 nedēļām, ja dalībvalsts, uz kuru persona ir pārcelta, ievērojot Regulas (ES) 2024/1351 67. panta 11. punktu, piemēro robežprocedūru.

52. pants

Atbildīgās dalībvalsts noteikšana un pārcelšana

1. Ja ir piemērojami robežprocedūras nosacījumi, dalībvalstis nolemj īstenot procedūru, lai noteiktu to dalībvalsti, kura būs atbildīga par pieteikuma izskatīšanu, kā noteikts Regulā (ES) 2024/1351, vietās, kurās tiks īstenota robežprocedūra, neskarot šīs regulas 51. panta 2. punktā noteiktos termiņus.

2. Ja robežprocedūras piemērošanas nosacījumi ir izpildīti dalībvalstī, no kuras pieteikuma iesniedzēju pārsūta, tad dalībvalsts, uz kuru pieteikuma iesniedzēju pārsūta, var piemērot robežprocedūru saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1351 67. panta 11. punktu, neskarot šīs regulas 51. panta 2. punktā noteiktos termiņus.

53. pants

Izņēmumi attiecībā uz patvēruma robežprocedūru

1. Robežprocedūru piemēro nepavadītiem nepilngadīgajiem tikai 42. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajos apstākļos. Ja ir šaubas par pieteikuma iesniedzēja vecumu, kompetentās iestādes nekavējoties veic vecuma novērtēšanu saskaņā ar 25. pantu.

2. Dalībvalstis nepiemēro robežprocedūru vai jebkurā procedūras posmā pārtrauc to piemērot, ja:

- a) atbildīgā iestāde uzskata, ka iemesli, kas pamato pieteikuma noraidīšanu kā nepieņemamu vai kas pamato paātrinātās izskatīšanas procedūras piemērošanu, nav piemērojami vai vairs nav piemērojami;
- b) šīs regulas 54. pantā minētajās vietās pieteikuma iesniedzējiem ar īpašām uzņemšanas vajadzībām, tostarp nepilngadīgajiem, nevar nodrošināt viņiem nepieciešamo atbalstu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/1346 IV nodaļu;
- c) šīs regulas 54. punktā minētajās vietās pieteikuma iesniedzējiem, kuriem ir vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas, nevar nodrošināt viņiem nepieciešamo atbalstu;
- d) pastāv attiecīgi medicīniski iemesli robežprocedūras nepiemērošanai, tostarp ar psihoemocionālo veselību saistīti iemesli;
- e) netiek nodrošinātas vai vairs netiek nodrošinātas Direktīvas (ES) 2024/1346 10.–13. pantā paredzētās aizturēšanas garantijas un nosacījumi, un pieteikuma iesniedzējam nevar piemērot robežprocedūru, neizmantojot aizturēšanu.

Gadījumos, kas izklāstīti šā punkta pirmajā daļā, kompetentā iestāde atļauj pieteikuma iesniedzējam ieceļot dalībvalsts teritorijā un piemēro attiecīgo III nodaļā paredzēto procedūru.

54. pants

Vietas, kur īsteno patvēruma robežprocedūru

1. To pieteikumu izskatīšanas laikā, kuriem piemēro robežprocedūru, dalībvalsts, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/1346 9. pantu un neskarot tās 10. pantu, parasti prasa pieteikuma iesniedzējiem uzturēties pie ārējās robežas vai tās tuvumā vai tranzīta zonā, vai citās noteiktās vietās to teritorijā, – pilnībā ņemot vērā konkrētus minētās dalībvalsts ģeogrāfiskos apstākļus.
2. Neskarot 47. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka ģimenes ar nepilngadīgajiem uzturas uzņemšanas objektos, kas atbilst viņu vajadzībām pēc tam, kad ir novērtētas bērna labākās intereses, un nodrošina nepilngadīgā fiziskajai, psihoemocionālajai, garīgajai, tikumiskajai un sociālajai attīstībai pienācīgu dzīves līmeni, pilnībā ievērojot Direktīvas (ES) 2024/1346 IV nodaļas prasības.
3. Katra dalībvalsts līdz 2026. gada 11. aprīlim paziņo Komisijai vietas, kurās tiks īstenota robežprocedūra, tostarp, piemērojot 45. pantu. Dalībvalstis nodrošina, ka minēto vietu kapacitāte ir pienācīga, lai izskatītu pieteikumus, uz kuriem attiecas 45. pants. Par visām izmaiņām to vietu noteikšanā, kurās tiek īstenota robežprocedūra, paziņo Komisijai divu mēnešu laikā no brīža, kad notikušas izmaiņas.
4. Prasību uzturēties konkrētā vietā saskaņā ar 1. un 3. punktu neuzskata par atļauju ieceļot un uzturēties kādas dalībvalsts teritorijā.
5. Ja pieteikuma iesniedzējs, kuram piemēro robežprocedūru, šādas procedūras vajadzībām ir jāpārsūta uz atbildīgo iestādi vai kompetento pirmās instances tiesu vai jāpārsūta medicīniskās aprūpes saņemšanas nolūkā, šāda ceļošana pati par sevi nav uzskatāma par ieceļošanu dalībvalsts teritorijā.

55. pants

Atkārtoti pieteikumi

1. Pieteikumu, kas tika pausts tad, kad vēl nebija pieņemts galīgs lēmums par iepriekšēju tā paša pieteikuma iesniedzēja pieteikumu, uzskata par papildu paziņojumu, nevis par jaunu pieteikumu.

Minēto papildu paziņojumu izskata atbildīgajā dalībvalstī notiekošajā izskatīšanā administratīvajā procedūrā vai jebkurā notiekošā pārsūdzības procedūrā, ciktāl kompetentā tiesa var ņemt vērā elementus, kas ir papildu paziņojuma pamatā.

2. Jebkādu papildu pieteikumu, kuru dalībvalstī pauž tas pats pieteikuma iesniedzējs pēc tam, kad ir pieņemts galīgais lēmums par tā paša pieteikuma iesniedzēja iepriekšējo pieteikumu, uzskata par atkārtotu pieteikumu un to izskata atbildīgā dalībvalsts.
3. Atkārtotam pieteikumam piemēro sākotnējo izskatīšanu, kurā atbildīgā iestāde nosaka, vai ir radušies jauni elementi, vai jaunus elementus ir sniedzis pieteikuma iesniedzējs, un tie:
 - a) būtiski palielina iespēju, ka pieteikuma iesniedzējs kvalificēsies kā starptautiskās aizsardzības saņēmējs saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347; vai
 - b) attiecas uz iepriekš piemērotu nepieņemamības pamatojumu, ja iepriekšējais pieteikums tika noraidīts kā nepieņemams.
4. Sākotnējo izskatīšanu veic, pamatojoties uz rakstveida iesniegumiem vai personisku interviju saskaņā ar II nodaļā noteiktajiem pamatprincipiem un garantijām. Jo īpaši, personisko interviju var neveikt tajos gadījumos, kad rakstveida iesniegumi liecina, ka pieteikums nesatur jaunus elementus, kā minēts 3. punktā.
5. Pieteikuma iesniedzēja sniegtos elementus uzskata par jauniem tikai tad, ja pieteikuma iesniedzējs no viņa neatkarīgu iemeslu dēļ nevarēja minēt tos elementus sniegt saistībā ar agrāko pieteikumu. Nav jāņem vērā nekādi elementi, kurus pieteikuma iesniedzējs varēja iesniegt agrāk, ja vien tie būtiski nepalielina iespēju, ka pieteikums nav nepieņemams vai ka pieteikuma iesniedzējs kvalificējas starptautiskai aizsardzībai, vai ja iepriekšējais pieteikums tika noraidīts kā netieši atsaukts saskaņā ar 41. pantu, neizskatot to pēc būtības.
6. Ja pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis jaunus elementus, kā minēts 3. punktā, vai tādi elementi ir radušies, pieteikumu turpina izskatīt pēc būtības, ja vien pieteikumu nevar uzskatīt par nepieņemamu, pamatojoties uz kādu citu 38. panta 1. punktā paredzēto pamatojumu.
7. Ja pieteikuma iesniedzējs nav sniedzis nekādus jaunus elementus, kā minēts 3. punktā, vai ja tādi elementi nav radušies, pieteikumu noraida kā nepieņemamu, ievērojot 38. panta 2. punktu.

56. pants

Izņēmums attiecībā uz tiesībām palikt valstī atkārtotu pieteikumu gadījumā

Neskarot neizraidīšanas (*non-refoulement*) principu, dalībvalstis var paredzēt izņēmumu attiecībā uz tiesībām palikt to teritorijā un var atkāpties no 68. panta 5. punkta d) apakšpunkta, ja:

- a) pirmais atkārtotais pieteikums ir iesniegts tikai tāpēc, lai kavētu vai apgrūtinātu tāda lēmuma izpildi, kura rezultātā nekavējoties tiktu īstenota pieteikuma iesniedzēja izraidīšana no minētās dalībvalsts, un to neturpina izskatīt, ievērojot 55. panta 7. punktu; vai
- b) otrais vai nākamais atkārtotais pieteikums ir pausts kādā dalībvalstī pēc galīga lēmuma, ar kuru noraida iepriekšējo atkārtoto pieteikumu kā nepieņemamu vai nepamatotu vai acīmredzami nepamatotu.

V SADAĻA

Drošas valsts koncepcijas

57. pants

Efektīvas aizsardzības jēdziens

1. Uzskata, ka trešā valsts, kas ir ratificējusi un ievēro Ženēvas konvenciju, šīs trešās valsts pausto konvencijā pieļauto atkāpju vai ierobežojumu robežās nodrošina efektīvu aizsardzību. Ja trešā valsts ir noteikusi ģeogrāfiskus ierobežojumus, aizsardzības esamību personām, uz kurām neattiecas Ženēvas konvencijas tvērums, novērtē saskaņā ar 2. punktā noteiktajiem kritērijiem.
2. Gadījumos, kas nav 1. punktā minētie gadījumi, uzskata, ka minētā trešā valsts nodrošina efektīvu aizsardzību tikai tad, ja tiek izpildīti vismaz šādi kritēriji:

- a) personām, kas minētas 1. punktā, ir atļauts palikt attiecīgās trešās valsts teritorijā;
- b) personām, kas minētas 1. punktā, tiek nodrošināta piekļuve iztikas līdzekļiem, kas ir pietiekami, lai uzturētu pienācīgu dzīves līmeni, ņemot vērā vispārējo situāciju minētajā uzņēmējā trešā valstī;
- c) personām, kas minētas 1. punktā, tiek nodrošināta piekļuve veselības aprūpei un primārai slimību ārstēšanai tādos apstākļos, kādi tiek parasti nodrošināti minētajā trešā valstī;
- d) personām, kas minētas 1. punktā, tiek nodrošināta piekļuve izglītībai tādos apstākļos, kādi tiek parasti nodrošināti minētajā trešā valstī; un
- e) efektīva aizsardzība ir pieejama līdz brīdim, kad tiek rasts ilgtspējīgs risinājums.

58. pants

Pirmās patvēruma valsts koncepcija

1. Trešo valsti var uzskatīt par pirmo patvēruma valsti pieteikuma iesniedzējam tikai tad, ja minētajā valstī:
 - a) pieteikuma iesniedzējam, pirms viņš ceļoja uz Savienību, ir bijusi efektīva aizsardzība saskaņā ar Ženēvas konvenciju, kā minēts šīs regulas 57. panta 1. punktā, vai ir bijusi efektīva aizsardzība, kā minēts šīs regulas 57. panta 2. punktā, un viņš vēl joprojām var izmantot minēto aizsardzību;
 - b) pieteikuma iesniedzēja dzīvība un brīvība netiek apdraudēta, pamatojoties uz rasi, reliģiju, valstspiederību, piederību konkrētai sociālajai grupai, vai politisko uzskatu dēļ;
 - c) pieteikuma iesniedzējs nesaskaras ar reālu nopietna kaitējuma risku, kā definēts Regulas (ES) 2024/1347 15. pantā;
 - d) pieteikuma iesniedzējs ir aizsargāts pret izraidīšanu (*refoulement*) saskaņā ar Ženēvas konvenciju un pret izraidīšanu, kas pārkāpj starptautiskajās tiesībās noteiktās tiesības uz aizsardzību pret spīdzināšanu un nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos vai sodīšanu.
2. Pirmās patvēruma valsts koncepciju var piemērot vienīgi ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējs individuālajā novērtējumā nevar iesniegt nekādus elementus, kas pamato to, kāpēc viņam nav piemērojama pirmās patvēruma valsts koncepcija.
3. Trešo valsti var uzskatīt par pirmo patvēruma valsti nepavadītam nepilngadīgajam tikai tad, ja tas nav pretrunā viņa labākajām interesēm un ja dalībvalsts iestādes vispirms no attiecīgās trešās valsts iestādēm ir saņēmušas apstiprinājumu, ka minētās iestādes aprūpēs nepavadītu nepilngadīgo un ka viņam nekavējoties tiks nodrošināta efektīva aizsardzība, kā definēts 57. pantā.
4. Ja pieteikums tiek noraidīts kā nepieņemams pirmās patvēruma valsts koncepcijas piemērošanas rezultātā, atbildīgā iestāde:
 - a) informē pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar 36. pantu; un
 - b) izsniedz viņam dokumentu, informējot attiecīgās trešās valsts iestādes attiecīgās valsts valodā, ka pieteikums nav izskatīts pēc būtības, jo ir piemērota pirmās patvēruma valsts koncepcija.
5. Ja attiecīgā trešā valsts neuzņem atpakaļ pieteikuma iesniedzēju savā teritorijā vai neatbild kompetentās iestādes noteiktajā termiņā, pieteikuma iesniedzējam ir piekļuve procedūrai saskaņā ar II nodaļu un III nodaļas I iedaļā noteiktiem pamatprincipiem un garantijām.

59. pants

Drošas trešās valsts koncepcija

1. Trešo valsti var atzīt par drošu trešo valsti tikai tad, ja minētajā valstī:
 - a) personu, kuras nav valstspiederīgie, dzīvība un brīvība netiek apdraudēta, pamatojoties uz rasi, reliģiju, valstspiederību, piederību konkrētai sociālajai grupai, vai politisko uzskatu dēļ;

b) personas, kas nav valstspiederīgie, nesaskaras ar reālu nopietna kaitējuma risku, kā definēts Regulas (ES) 2024/1347 15. pantā;

c) personas, kas nav valstspiederīgie, ir aizsargātas pret izraidīšanu (*refoulement*) saskaņā ar Ženēvas konvenciju un pret izraidīšanu, kas pārkāpj starptautiskajās tiesībās noteiktās tiesības uz aizsardzību pret spīdzināšanu un nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos vai sodīšanu;

d) pastāv iespēja pieprasīt un, ja ir izpildīti nosacījumi, – saņemt efektīvu aizsardzību, kā definēts 57. pantā.

2. Gan Savienības, gan valsts līmenī trešo valsti var atzīt par drošu trešo valsti ar izņēmumiem attiecībā uz konkrētām tās teritorijas daļām vai skaidri identificējamām personu kategorijām.

3. Vērtējumu par to, vai trešo valsti var atzīt par drošu trešo valsti saskaņā ar šo regulu, balsta uz virkni attiecīgu un pieejamu informācijas avotu, tostarp uz informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm, Patvēruma aģentūras, Eiropas Ārējās darbības dienesta, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos, Eiropas Padomes un citām attiecīgām starptautiskām organizācijām.

4. Drošas trešās valsts koncepciju var piemērot:

a) ja trešā valsts ir atzīta par drošu trešo valsti Savienības vai valsts līmenī saskaņā ar 60. vai 64. pantu; vai

b) attiecībā uz konkrētu pieteikuma iesniedzēju, ja valsts nav atzīta par drošu trešo valsti Savienības vai valsts līmenī, ar noteikumu, ka attiecībā uz minēto pieteikuma iesniedzēju ir izpildīti 1. punktā noteiktie nosacījumi.

5. Drošas trešās valsts koncepciju var piemērot tikai ar noteikumu, ka:

a) pieteikuma iesniedzējs individuālā novērtējumā nevar iesniegt nekādus elementus, kas pamato to, kāpēc viņam nav piemērojama drošas trešās valsts koncepcija;

b) pastāv saistība starp pieteikuma iesniedzēju un attiecīgo trešo valsti, un tādēļ tas būtu pamatoti, ka viņš dodas uz minēto valsti.

6. Trešo valsti var uzskatīt par drošu valsti nepavadītam nepilngadīgajam tikai tad, ja tas nav pretrunā viņa labākajām interesēm un ja dalībvalsts iestādes vispirms no attiecīgās trešās valsts iestādēm ir saņēmušas apstiprinājumu, ka minētās iestādes aprūpēs nepavadītu nepilngadīgo un ka viņam nekavējoties būs piekļuve efektīvai aizsardzībai, kā definēts 57. pantā.

7. Ja Savienība un trešā valsts, ievērojot LESD 218. pantu, ir kopīgi nonākušas pie nolīguma, ka migranti, kas tiks uzņemti saskaņā ar minēto nolīgumu, tiks aizsargāti saskaņā ar attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem un pilnībā ievērojot neizraidīšanas (*non-refoulement*) principu, var prezumēt, ka šā panta nosacījumi attiecībā uz drošas trešās valsts statusu ir izpildīti, neskarot šā panta 5. un 6. punktu.

8. Ja drošas trešās valsts koncepcijas piemērošanas rezultātā pieteikums tiek noraidīts kā nepieņemams, atbildīgā iestāde:

a) informē pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar 36. pantu; un

b) izsniedz viņam dokumentu, informējot attiecīgās trešās valsts iestādes attiecīgās valstīs, ka pieteikums nav izskatīts pēc būtības, jo ir piemērota drošas trešās valsts koncepcija.

9. Ja attiecīgā trešā valsts neuzņem vai neuzņem atpakaļ pieteikuma iesniedzēju savā teritorijā, pieteikuma iesniedzējam ir piekļuve procedūrai saskaņā ar II nodaļā un III nodaļas I iedaļā noteiktajiem pamatprincipiem un garantijām.

60. pants

Drošu trešo valstu atzīšana Savienības līmenī

1. Trešās valstis atzīst par drošām Savienības līmenī saskaņā ar 59. panta 1. punktā noteiktajiem nosacījumiem.

2. Komisija ar Patvēruma aģentūras palīdzību un pamatojoties uz citiem informācijas avotiem, kas minēti 59. panta 3. punktā, pārskata situāciju trešās valstīs, kuras atzītas par drošām trešām valstīm.
3. Patvēruma aģentūra pēc Komisijas pieprasījuma sniedz tai informāciju un analīzi par konkrētām trešām valstīm, kuru atzīšana par drošu trešo valsti Savienības līmenī varētu tikt apsvērta. Komisija nekavējoties izskata jebkuru dalībvalsts pieprasījumu novērtēt, vai trešo valsti varētu atzīt par drošu trešo valsti Savienības līmenī.
4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 74. pantu, ar kuriem, ievērojot 63. pantā noteiktos nosacījumus, trešai valstij aptur drošas trešās valsts apzīmējumu Savienības līmenī.

61. pants

Drošas izcelsmes valsts koncepcija

1. Trešo valsti var atzīt par drošu izcelsmes valsti saskaņā ar šo regulu tikai tad, ja, pamatojoties uz tiesisko situāciju, tiesību piemērošanu demokrātiskā sistēmā un uz vispārējiem politiskajiem apstākļiem, var parādīt, ka nepastāv vajāšana, kā definēts Regulas (ES) 2024/1347 9. pantā, un nepastāv reāls nopietna kaitējuma risks, kā definēts minētās regulas 15. pantā.
2. Gan Savienības, gan valsts līmenī trešo valsti var atzīt par drošu izcelsmes valsti ar izņēmumiem attiecībā uz konkrētām tās teritorijas daļām vai skaidri identificējamām personu kategorijām.
3. Vērtējumu par to, vai trešā valsts ir droša izcelsmes valsts saskaņā ar šo regulu, balsta uz virkni attiecīgu un pieejamu informācijas avotu, tostarp uz informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm, Patvēruma aģentūras, Eiropas Ārējās darbības dienesta, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos un citām attiecīgām starptautiskām organizācijām, un tajā ņem vērā Regulas (ES) 2021/2303 11. pantā minēto izcelsmes valstu informācijas kopīgo analīzi, ja tā ir pieejama.
4. Veicot 3. punktā minēto vērtējumu, *inter alia* ņem vērā apjomu, kādā aizsardzību pret vajāšanu vai nopietnu kaitējumu nodrošina:
 - a) attiecīgie valsts normatīvie akti un veids, kādā tos piemēro;
 - b) to tiesību un brīvību ievērošana, kas noteiktas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijā un Starptautiskajā paktā par civilajām un politiskajām tiesībām, un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā pret spīdzināšanu, jo īpaši to tiesību ievērošana, no kuru ievērošanas nevar atkāpties saskaņā ar minētās Eiropas konvencijas 15. panta 2. punktu;
 - c) apstākļi, ka nav konstatēti savu pilsoņu izraidīšanas, pārvietošanas vai izdošanas gadījumi uz trešām valstīm, kur *inter alia* pastāvētu nopietns risks, ka viņi tiktu pakļauti nāvessodam, spīdzināšanai, vajāšanai vai cita veida necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei vai sodam, vai viņu dzīvība vai brīvība tiktu apdraudēta viņu rases piederības, reliģijas, valstspiederības, seksuālās orientācijas, dalības konkrētā sociālā grupā vai politisku uzskatu dēļ, vai kur pastāvētu nopietns risks tikt izraidītam, pārvietotam vai izdotam uz citu trešo valsti;
 - d) efektīva tiesiskās aizsardzības sistēma pret minēto tiesību un brīvību pārkāpšanu.
5. Drošas izcelsmes valsts koncepciju var piemērot tikai ar noteikumu, ka:
 - a) pieteikuma iesniedzējam ir minētās valsts valstspiederība vai arī viņš ir bezvalstnieks un pirms tam bija pastāvīgi dzīvojis minētajā valstī;
 - b) pieteikuma iesniedzējs nepieder to personu kategorijai, attiecībā uz kurām ir paredzēts izņēmums, atzīstot trešo valsti par drošu izcelsmes valsti;
 - c) pieteikuma iesniedzējs individuālā novērtējumā nevar sniegt nekādus elementus, kas pamato, kāpēc viņam nav piemērojama drošas izcelsmes valsts koncepcija.

62. pants

Drošu izcelsmes valstu atzīšana Savienības līmenī

1. Trešās valstis atzīst par drošām Savienības līmenī saskaņā ar 61. punktā noteiktajiem nosacījumiem.
2. Komisija ar Patvēruma aģentūras palīdzību un pamatojoties uz citiem informācijas avotiem, kas minēti 61. panta 3. punktā, pārskata situāciju trešās valstīs, kuras atzītas par drošām trešām valstīm.
3. Patvēruma aģentūra pēc Komisijas pieprasījuma sniedz tai informāciju un analīzi par konkrētām trešām valstīm, kuru atzīšana par drošu trešo valsti Savienības līmenī varētu tikt apsvērta. Komisija nekavējoties izskata jebkuru dalībvalsts pieprasījumu novērtēt, vai trešo valsti varētu atzīt par drošu izcelsmes valsti Savienības līmenī.
4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 74. pantu, ar kuriem, ievērojot 63. pantā noteiktos nosacījumus, trešai valstij aptur drošas izcelsmes valsts apzīmējumu Savienības līmenī.

63. pants

Savienības līmenī atzītas drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējuma apturēšana vai svīturošana

1. Ja kādas trešās valsts situācijā, kura Savienības līmenī ir atzīta par drošu trešo valsti vai drošu izcelsmes valsti, ir notikušas būtiskas pārmaiņas, Komisija veic pamatotu vērtējumu par to, vai minētā trešā valsts izpilda 59. vai 61. pantā noteiktos nosacījumus, un, ja Komisija uzskata, ka minētie nosacījumi vairs netiek izpildīti, tā saskaņā ar 74. pantu pieņem deleģēto aktu, ar kuru uz sešiem mēnešiem trešai valstij aptur drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējumu Savienības līmenī.
2. Komisija pastāvīgi pārskata situāciju 1. punktā minētajā trešā valstī, ņemot vērā *inter alia* dalībvalstu un Patvēruma aģentūras sniegto informāciju par turpmākām pārmaiņām minētās trešās valsts situācijā.
3. Ja saskaņā ar 1. punktu Komisija ir pieņēmusi deleģēto aktu, ar ko trešai valstij aptur drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējumu Savienības līmenī, tā trīs mēnešu laikā no minētā deleģētā akta pieņemšanas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru iesniedz priekšlikumu par šīs regulas grozījumiem, lai minētai trešai valstij svītrotu drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējumu Savienības līmenī.
4. Ja Komisija 3. punktā minēto priekšlikumu neiesniedz trīs mēnešu laikā no 1. punktā minētā deleģētā akta pieņemšanas, deleģētais akts, ar kuru trešai valstij aptur drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējumu Savienības līmenī, zaudē spēku. Ja Komisija šādu priekšlikumu iesniedz trīs mēnešu laikā no 1. punktā minētā deleģētā akta pieņemšanas, Komisija tiek pilnvarota, balstoties uz pamatotu vērtējumu, pagarināt minētā deleģētā akta termiņu par sešiem mēnešiem ar iespēju vienu reizi atjaunot šo pagarinājumu.
5. Neskarot 4. punktu, ja Komisijas iesniegtais priekšlikums trešai valstij svītrot drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējumu Savienības līmenī netiek pieņemts 15 mēnešu laikā no Komisijas priekšlikuma iesniegšanas, tad Savienības līmenī atzītas trešās valsts drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējums zaudē spēku.

64. pants

Trešo valstu atzīšana par drošu trešo valsti vai drošu izcelsmes valsti valsts līmenī

1. Starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanas nolūkā dalībvalstis var saglabāt vai ieviest tiesību aktus, kas ļauj valsts līmenī kā drošas trešās valstis vai drošas izcelsmes valstis atzīt tādas valstis, kas par tādām nav atzītas Savienības līmenī.
2. Ja, ievērojot 63. panta 1. punktu, trešai valstij ir apturēts drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējums Savienības līmenī, dalībvalstis minēto valsti valsts līmenī neatzīst par drošu trešo valsti vai drošu izcelsmes valsti.

3. Ja saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru trešai valstij ir apturēts drošas trešā valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējums Savienības līmenī, dalībvalsts var Komisijai paziņot, ka tā uzskata, ka pēc pārmaiņām minētās valsts situācijā tā atkal atbilst 59. panta 1. punktā un 61. pantā noteiktajiem nosacījumiem.

Paziņojumā iekļauj pamatotu vērtējumu par to, ka minētā valsts atbilst 59. panta 1. punktā un 61. pantā noteiktajiem nosacījumiem, tostarp skaidrojumu par konkrētajām pārmaiņām trešās valsts situācijā, kuri ļauj valstij atkal atbilst minētajiem nosacījumiem.

Pēc paziņojuma Komisija prasa Patvēruma aģentūrai sniegt tai informāciju un analīzi par situāciju trešajā valstī.

Paziņotāja dalībvalsts var atzīt minēto trešo valsti par drošu trešo valsti vai drošu izcelsmes valsti vienīgi valsts līmenī ar noteikumu, ka Komisija neiebilst pret minēto apzīmējumu.

Komisijai ir tiesības iebilst vienīgi divu gadu laikposmā no dienas, kad minētai trešai valstij tika svītrots drošas trešās valsts vai drošas izcelsmes valsts apzīmējums Savienības līmenī. Jebkādus iebildumus Komisija pauž trīs mēnešu laikā no katras dalībvalsts iesniegta paziņojuma dienas un pēc tam, kad ir pienācīgi pārskatīta minētās trešās valsts situācija, ņemot vērā šīs regulas 59. panta 1. punktā un 61. pantā noteiktos nosacījumus.

Ja Komisija uzskata, ka minētie nosacījumi ir izpildīti, tā saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru var iesniegt priekšlikumu grozīt šo regulu, lai minēto trešo valsti atzītu par drošu trešo valsti vai drošu izcelsmes valsti Savienības līmenī.

4. Dalībvalstis paziņo Komisijai un Patvēruma aģentūrai par trešām valstīm, kas atzītas par drošām trešām valstīm vai drošām izcelsmes valstīm valsts līmenī, līdz 2026. gada 12. jūnijam un uzreiz pēc katras atzīšanas vai izmaiņām apzīmējumos. Dalībvalstis vienu reizi gadā informē Komisiju un Patvēruma aģentūru par pārējām drošām trešām valstīm, kurām šo koncepciju piemēro attiecībā uz konkrētiem pieteikuma iesniedzējiem, kā minēts 59. panta 4. punkta b) apakšpunktā.

IV NODAĻA

STARPTAUTISKĀS AIZSARDZĪBAS ATŅEMŠANAS PROCEDŪRAS

65. pants

Starptautiskās aizsardzības atņemšana

Atbildīgā iestāde vai, ja to paredz valsts tiesību akti, kompetenta tiesa sāk izskatīšanu, lai trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam atņemtu starptautisko aizsardzību, kad konstatēti jauni elementi vai atklājas fakti, kas norāda, ka pastāv iemesli vēlreiz apsvērt, vai persona kvalificējas starptautiskajai aizsardzībai, un jo īpaši gadījumos, kas minēti Regulas (ES) 2024/1347 14. un 19. pantā.

66. pants

Starptautiskās aizsardzības atņemšanas procesuālie noteikumi

1. Ja atbildīgā iestāde vai, ja to paredz valsts tiesību akti, kompetenta tiesa sāk izskatīšanu, lai atņemtu starptautisko aizsardzību trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, attiecīgajai personai tiek sniegtas šādas garantijas:

- viņu rakstiski informē par to, ka tiek vēlreiz apsvērts, vai viņš kvalificējas starptautiskās aizsardzības saņēmēja statusam, kā arī par šādas vēlreizējas apsvēršanas iemesliem;
- viņu informē par pienākumu sadarboties ar atbildīgo iestādi un citām kompetentām iestādēm, jo īpaši, par to, ka viņam ir jāiesniedz rakstisks paziņojums un jāierodas uz personisku interviju vai uzklaušīšanu un jāatbild uz jautājumiem;
- viņu informē par to, kādas sekas rada nesadarbošanās ar atbildīgo iestādi un citām kompetentām iestādēm un ka rakstiskā paziņojuma neiesniegšana vai neierašanās uz personisku interviju vai uzklaušīšanu bez pienācīga attaisnojuma neliedz atbildīgajai iestādei vai kompetentajai tiesai pieņemt lēmumu atņemt starptautisko aizsardzību; un

d) viņam dod iespēju sniegt pamatojumu, kāpēc viņam nebūtu jāatņem starptautiskā aizsardzība, iesniedzot rakstisku paziņojumu, saprātīgā laikā pēc dienas, kurā viņš saņēmis a) apakšpunktā minēto informāciju, vai personiskajā intervijā vai uzklaušīšanā, kas notiek atbildīgās iestādes, vai, ja to paredz valsts tiesību akti, kompetentās tiesas noteiktā dienā.

2. Šā panta 1. punkta nolūkos atbildīgā iestāde vai kompetentā tiesa:

a) iegūst attiecīgu, precīzu un aktuālu informāciju no attiecīgiem un pieejamiem valsts, Savienības un starptautiskajiem avotiem un, ja ir pieejamas, ņem vērā Regulas (ES) 2021/2303 11. pantā minēto kopīgo analīzi par situāciju konkrētas izcelsmes valstī un norādes; un

b) negūst nekādu informāciju no iespējamiem vajātājiem vai nopietna kaitējuma nodarītājiem tā, ka viņi tiktu informēti par faktu, ka attiecīgā persona ir tāds starptautiskās aizsardzības saņēmējs, kura statuss tiek vēlreiz apsvērts.

3. Lēmums atņemt starptautisko aizsardzību tiek sniegts rakstveidā, cik drīz vien iespējams. Lēmumā rakstveidā norāda faktoloģiskos un juridiskos atņemšanas iemeslus un informāciju par veidu, kā apstrīdēt lēmumu, un par attiecīgajiem termiņiem.

4. Ja atbildīgā iestāde vai, ja to paredz valsts tiesību akti, kompetentā tiesa ir pieņēmusi lēmumu atņemt starptautisko aizsardzību, mutatis mutandis piemēro 6., 17., 18. un 19. pantu.

5. Ja trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks nesadarbojas, neiesniedzot rakstisku paziņojumu, neierodoties uz personisku interviju vai uzklaušīšanu vai neatbildot uz jautājumiem bez pienācīga attaisnojuma, rakstiskā paziņojuma neesamība vai personiskās intervijas vai uzklaušīšanas neveikšana neliedz atbildīgajai iestādei vai kompetentajai tiesai pieņemt lēmumu atņemt starptautisko aizsardzību. Šādu atteikšanos sadarboties var uzskatīt tikai par atspēkojamu pieņēmumu, ka trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks vairs nevēlas saņemt starptautisko aizsardzību.

6. Šajā pantā noteikto procedūru nepiemēro, ja trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks:

a) nepārprotami atsakās no tā, ka viņu atzīst par starptautiskās aizsardzības saņēmēju;

b) ir kļuvis par kādas dalībvalsts valstspiederīgo; vai

c) viņam pēc tam ir piešķirta starptautiskā aizsardzība citā dalībvalstī.

Dalībvalstis pabeidz lietas, uz kurām attiecas šis punkts, saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem. Minētajai pabeigšanai nav vajadzīga lēmuma pieņemšana, bet to reģistrē vismaz pieteikuma iesniedzēja lietā kopā ar norādi par minētās pabeigšanas juridisko pamatojumu.

V NODAĻA

PĀRSŪDZĪBAS PROCEDŪRA

67. pants

Tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību

1. Pieteikuma iesniedzējiem un personām, uz kurām attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, ir tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā saskaņā ar II nodaļā noteiktajiem pamatprincipiem un garantijām, kas attiecas uz pārsūdzības procedūru, pret:

a) lēmumu, ar ko pieteikumu noraida kā nepieņemamu;

b) lēmumu, ar ko pieteikumu noraida kā nepamatotu vai acīmredzami nepamatotu gan attiecībā uz bēgļa, gan alternatīvās aizsardzības statusu;

c) lēmumu, ar ko pieteikumu noraida kā netieši atsauktu;

- d) lēmumu, ar ko atņem starptautisko aizsardzību;
- e) atgriešanas lēmumu, kas izdots saskaņā ar šīs regulas 37. pantu.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas d) apakšpunkta, dalībvalstis savos tiesību aktos var paredzēt, ka 66. panta 6. punktā minētie gadījumi nav pārsūdzami.

Ja atgriešanas lēmumu pieņem saistītā lēmumā, kas minēts pirmās daļas a), b) c) vai d) apakšpunktā, atgriešanas lēmumu pārsūdz kopā ar minēto saistīto lēmumu tajā pašā tiesā tajā pašā tiesvedībā un tajos pašos termiņos. Ja atgriešanas lēmumu izdod kā atsevišķu aktu, ievērojot 37. pantu, to var pārsūdzēt atsevišķā tiesvedībā. Minēto atsevišķo tiesvedību termiņi nepārsniedz šā panta 7. punktā minētos termiņus.

2. Neskarot 1. punktu, personām, kas atzītas par tiesīgām saņemt alternatīvo aizsardzību, ir tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem pret lēmumu, ar kuru viņu pieteikumu uzskata par nepamatotu attiecībā uz bēgļa statusu.

3. Šā panta 1. punktā minētais efektīvais tiesiskās aizsardzības līdzeklis nodrošina faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi vismaz pirmās instances tiesā, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaudi par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1347.

4. Pieteikuma iesniedzējiem, personām, uz kurām attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, un personām, kas atzītas par tiesīgām saņemt alternatīvo aizsardzību, nodrošina mutisko tulkošanu kompetentās tiesas tiesas sēdes vajadzībām, ja šāda tiesas sēde notiek un ja nevar citādi nodrošināt pienācīgu saziņu.

5. Ja tiesa uzskata par vajadzīgu, tā nodrošina to attiecīgo dokumentu tulkojumu, kuri vēl nav iztulkoti saskaņā ar 34. panta 4. punktu. Minēto attiecīgo dokumentu tulkojumus var nodrošināt arī citas struktūras, un tos var apmaksāt no publiskiem līdzekļiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

Pieteikuma iesniedzējs, persona, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, un persona, kas atzīta par tiesīgu saņemt alternatīvo aizsardzību, uz sava rēķina var nodrošināt citu dokumentu tulkojumu.

6. Ja dokumenti netiek savlaicīgi iesniegti tiesas noteiktajā termiņā gadījumā, kad tulkojums jānodrošina pieteikuma iesniedzējam, vai ja dokumenti netiek iesniegti savlaicīgi, lai tiesa varētu nodrošināt to tulkojumu, gadījumā, kad tulkojumu nodrošina tiesa, tiesa var atteikties minētos dokumentus ņemt vērā.

7. Dalībvalstis savos tiesību aktos paredz šādus termiņus, kuros pieteikuma iesniedzēji, personas, uz kurām attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, un personas, kas atzītas par tiesīgām saņemt alternatīvo aizsardzību, var iesniegt 1. punktā minēto lēmumu pārsūdzību:

a) laikā no vismaz piecām dienām līdz ne vairāk kā desmit dienām, tāda lēmuma gadījumā, ar ko pieteikumu noraida kā nepieņemamu, kā netieši atsauktu, kā nepamatotu vai acīmredzami nepamatotu, ja lēmuma pieņemšanas brīdī piemērojams kāds no 42. panta 1. vai 3. punktā minētajiem apstākļiem;

b) laikā no vismaz divām nedēļām līdz ne vairāk kā vienam mēnesim, visos pārējos gadījumos.

8. Šā panta 7. punktā minētos termiņus sāk skaitīt no dienas, kad par atbildīgās iestādes vai, ja tiek atņemta starptautiskā aizsardzība un to paredz valsts tiesību akti, kompetentās tiesas lēmumu ir paziņots pieteikuma iesniedzējam, personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, personai, kas atzīta par tiesīgu saņemt alternatīvo aizsardzību, vai viņa pārstāvim vai juriskonsultam, kas juridiski pārstāv pieteikuma iesniedzēju. Paziņošanas procedūru nosaka valsts tiesību aktos.

68. pants

Pārsūdzības apturošais spēks

1. Atgriešanas lēmuma sekas automātiski aptur uz laiku, kamēr pieteikuma iesniedzējam vai personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, ir tiesības palikt vai ir atļauts palikt saskaņā ar šo pantu.

2. Pieteikuma iesniedzējiem un personām, uz kurām attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, ir tiesības palikt dalībvalsts teritorijā līdz brīdim, kad beidzas termiņš, kurā tie var īstenot savas tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem pirmās instances tiesā, un, ja šādas tiesības tiek izmantotas noteiktajā termiņā, – līdz tiesiskās aizsardzības procedūras iznākumam.

3. Neskarot neizraidīšanas principu (*non-refoulement*), pieteikuma iesniedzējam un personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, nav tiesību palikt, ievērojot 2. punktu, ja kompetentā iestāde ir pieņēmusi kādu no šādiem lēmumiem:

- a) lēmumu, ar kuru pieteikumu noraida kā nepamatotu vai acīmredzami nepamatotu, ja lēmuma pieņemšanas brīdī:
 - i) pieteikuma iesniedzējam piemēro paātrinātu izskatīšanu, ievērojot 42. panta 1. vai 3. punktu;
 - ii) pieteikuma iesniedzējam piemēro robežprocedūru, izņemot gadījumus, kad pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgais bez pavadības;
- b) lēmumu, ar kuru, ievērojot 38. panta 1. punkta a), d) vai e) apakšpunktu un 38. panta 2. punktu, pieteikumu noraida kā nepieņemamu, izņemot gadījumus, kad pieteikuma iesniedzējs ir nepavadīts nepilngadīgais, kuram piemēro robežprocedūru;
- c) lēmumu, ar ko pieteikumu noraida kā netieši atsauktu;
- d) lēmumu, ar ko atkārtotu pieteikumu noraida kā nepamatotu vai acīmredzami nepamatotu; vai
- e) lēmumu par starptautiskās aizsardzības atņemšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1347 14. panta 1. punkta b), d) vai e) apakšpunktu vai 19. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

4. Gadījumos, kas minēti 3. punktā, pēc pieteikuma iesniedzēja vai tās personas lūguma, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, tiesai pēc faktiskā un juridiskā pamatojuma pārbaudes ir pilnvaras lemt par to, vai pieteikuma iesniedzējam vai personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, būtu jāatļauj palikt dalībvalstu teritorijā līdz tiesiskās aizsardzības procedūras iznākumam. Kompetentajai tiesai valsts tiesību aktos tiek piešķirtas pilnvaras šo jautājumu izlemt *ex officio*.

5. Šā panta 4. punkta nolūkos saistībā ar jebkuru *ex officio* lēmumu attiecīgā gadījumā piemēro šādus nosacījumus:

- a) pieteikuma iesniedzējam vai personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, ir vismaz piecu dienu termiņš no dienas, kad viņam paziņots lēmums, lai prasītu atļauju palikt teritorijā līdz tiesiskās aizsardzības procedūras iznākumam;
- b) pieteikuma iesniedzējam vai personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, tiesas sēdē kompetentajā tiesā nodrošina mutisko tulkošanu, ja nevar citādi nodrošināt pienācīgu saziņu;
- c) pieteikuma iesniedzējam vai personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, pēc pieprasījuma nodrošina bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību saskaņā ar 17. pantu;
- d) pieteikuma iesniedzēju vai personu, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, neizraida no atbildīgās dalībvalsts teritorijas:
 - i) līdz termiņam, kurā beidzas iespēja vērsties tiesā ar lūgumu atļaut palikt;
 - ii) ja pieteikuma iesniedzējs vai persona, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, lūgumu atļaut palikt ir iesniedzis noteiktajā termiņā, – līdz tiesa pieņem lēmumu par to, vai pieteikuma iesniedzējam vai personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, ir atļauts palikt teritorijā;
- e) pieteikuma iesniedzēju vai personu, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, pienācīgi un laikus informē par viņa tiesībām saskaņā ar šo punktu.

6. Atkārtotu pieteikumu gadījumos, atkāpjoties no 5. punkta d) apakšpunkta, dalībvalstis var valsts tiesību aktos noteikt, ka pieteikuma iesniedzējam nav tiesību palikt, neskarot neizraidīšanas (*non-refoulement*) principa ievērošanu, ja tiek uzskatīts, ka pārsūdzība tika iesniegta tikai tādēļ, lai aizkavētu vai apgrūtinātu atgriešanas lēmuma izpildi saskaņā ar kuru pieteikuma iesniedzējs tiktu nekavējoties izraidīts no dalībvalsts.

7. Pieteikuma iesniedzējam vai personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, kas iesniedz turpmāku pārsūdzību pret pirmo vai turpmāko pārsūdzības lēmumu, nav tiesību palikt dalībvalsts teritorijā, neskarot tiesas iespēju pēc pieteikuma iesniedzēja vai tās personas, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, lūguma vai, rīkojoties *ex officio* gadījumos, kad atsaucas uz neizraidīšanas (*non-refoulement*) principu, ļaut pieteikuma iesniedzējam vai personai, uz kuru attiecas starptautiskās aizsardzības atņemšana, palikt.

69. pants

Pirmās instances pārsūdzības ilgums

Neskarot atbilstošu un pilnīgu pārsūdzības izskatīšanu, dalībvalstis savos tiesību aktos nosaka saprātīgus termiņus, kuros tiesa izskata lēmumus saskaņā ar 67. panta 1. punktu.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

70. pants

Apstrīdēšana, ko veic valsts iestādes

Šī regula neietekmē iespēju valsts iestādēm apstrīdēt administratīvos vai tiesas lēmumus, kā paredzēts valsts tiesību aktos.

71. pants

Sadarbība

1. Katra dalībvalsts nozīmē valsts kontaktpunktu jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, un nosūta tā adresi Komisijai. Komisija nosūta minēto informāciju pārējām dalībvalstīm.
2. Dalībvalstis saziņā ar Komisiju veic visus piemērotos pasākumus, lai izveidotu tiešu sadarbību un informācijas apmaiņu starp savām kompetentajām iestādēm, kā arī starp minētajām kompetentajām iestādēm un Patvēruma aģentūru.
3. Ja tiek piemēroti 13. panta 6. punktā, 27. panta 5. punktā, 28. panta 5. punktā un 35. panta 2. un 5. punktā minētie pasākumi, dalībvalstis informē Komisiju un Patvēruma aģentūru, tiklīdz vairs nav iemesla minēto ārkārtas pasākumu piemērošanai, un vismaz reizi gadā. Ja iespējams, minētajā informācijā tiek ietvertas ziņas par to, cik procentiem no kopējā, minētajā laikposmā apstrādāto pieteikumu skaita tika piemērotas atkāpes.

72. pants

Datu glabāšana

1. Dalībvalstis glabā 14., 27. un 28. punktā minētos datus desmit gadus no dienas, kad tika pieņemts galīgais lēmums par starptautiskās aizsardzības piemērošanu. Datus dzēš minētā termiņa beigās vai, ja tie attiecas uz personu, kas ieguvusi pilsonību kādā no dalībvalstīm, – pirms minētā termiņa beigām, tiklīdz dalībvalsts ir uzzinājusi, ka attiecīgā persona ir ieguvusi šādu pilsonību.
2. Visus datus glabā, ievērojot Regulu (ES) 2016/679, tostarp nolūka un glabāšanas ierobežojuma principu.

73. pants

Termiņu aprēķināšana

Ja vien nav noteikts citādi, visus šajā regulā paredzētos termiņus aprēķina šādi:

- a) dienās, nedēļās vai mēnešos izteiktu termiņu aprēķina no brīža, kad iestājas notikums vai notiek darbība; attiecīgajā termiņā neierēķina to dienu, kurā iestājas minētais notikums vai notiek darbība;
- b) nedēļās vai mēnešos izteikts termiņš beidzas tās dienas beigās, kas ir tā pati nedēļas diena pēdējā termiņa nedēļā vai mēnesī, vai attiecīgi ir tā pati mēneša diena kā diena, kurā iestājas notikums vai notika darbība, no kuras aprēķina termiņu; ja mēnešos izteiktajā termiņā pēdējam mēnesi nav tās dienas, kurā termiņam būtu jābeidzas, tad termiņš beidzas minētā pēdējā mēneša pēdējās dienas pusnaktī;
- c) termiņos ir iekļautas sestdienas, svētdienas un oficiālās brīvdienas attiecīgajās dalībvalstīs; ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā vai oficiālajā brīvdienā, nākamā darbdiena tiek skaitīta kā termiņa pēdējā diena.

74. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 60., 62. un 63. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2024. gada 11. jūnija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu ne vēlāk kā deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tikpat ilgiem laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 60., 62. un 63. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz lēmumā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai arī vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽²²⁾.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 60., 62. un 63. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

75. pants

Pārejas noteikumi

Līdz 2024. gada 12. septembrim Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgajām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām iesniedz Padomei kopīgu īstenošanas plānu, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis ir pienācīgi sagatavotas līdz 2026. gada 1. jūlijam, novērtējot jebkādas konstatētās nepilnības un vajadzīgos operacionālos pasākumus, un informē par to Eiropas Parlamentu.

Balstoties uz pirmajā daļā minēto kopīgo īstenošanas plānu, līdz 2024. gada 12. decembrim katra dalībvalsts ar Komisijas un attiecīgo Savienības struktūru, biroju un aģentūru atbalstu sagatavo valsts īstenošanas plānu, kurā ir izklāstītas darbības un to īstenošanas grafiks. Katra dalībvalsts pabeidz sava plāna īstenošanu līdz 2026. gada 1. jūlijam.

⁽²²⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

Šā panta īstenošanas nolūkā dalībvalstis var izmantot attiecīgo Savienības struktūru, biroju un aģentūru atbalstu, un dalībvalstīm var tikt sniegts finansiāls atbalsts no Savienības fondiem, saskaņā ar tiesību aktiem, kas reglamentē minētās struktūras, birojus, aģentūras un fondus.

Komisija cieši pārrauga valsts īstenošanas plānu īstenošanu.

76. pants

Finansiāls atbalsts

Darbības, ko dalībvalstis veic, lai izveidotu bezmaksas juridiskās konsultācijas un pienācīgu kapacitāti piemērot robežprocedūru saskaņā ar šo regulu, ir tiesīgas saņemt finansiālu atbalstu no fondiem, kas darīti pieejami saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam.

77. pants

Pārraudzība un novērtēšana

Līdz 2028. gada 13. jūnijam un turpmāk ik pēc pieciem gadiem Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas piemērošanu dalībvalstīs un vajadzības gadījumā ierosina grozījumus.

Dalībvalstis pēc Komisijas pieprasījuma nosūta tai vajadzīgo informāciju tās ziņojuma sagatavošanai ne vēlāk kā deviņus mēnešus pirms minētā termiņa beigām.

Līdz 2027. gada 12. jūnijam un turpmāk ik pēc trim gadiem Komisija novērtē, vai skaitļi, kas noteikti 46. pantā un 47. panta 1. punkta otrajā daļā, un izņēmumi attiecībā uz patvēruma robežprocedūru joprojām ir adekvāti, ņemot vērā vispārējo migrācijas situāciju Savienībā, un attiecīgā gadījumā ierosina mērķtiecīgus grozījumus.

Līdz 2025. gada 12. jūnijam Komisija pārskata drošas trešās valsts koncepciju un attiecīgā gadījumā ierosina jebkākus mērķtiecīgus grozījumus.

78. pants

Atcelšana

1. Direktīvu 2013/32/ES atceļ no dienas, kas minēta 79. panta 2. punktā, neskarot 79. panta 3. punktu.
2. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu, kas izklāstīta pielikumā.
3. Ciktāl Padomes Direktīva 2005/85/EK⁽²³⁾ joprojām bija saistoša tām dalībvalstīm, kurām Direktīva 2013/32/ES nav saistoša, Direktīva 2005/85/EK tiek atcelta no dienas, no kuras minētajām dalībvalstīm kļūst saistoša šī regula. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

⁽²³⁾ Padomes Direktīva 2005/85/EK (2005. gada 1. decembris) par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu (OV L 326, 13.12.2005., 13.lpp.).

79. pants

Stāšanās spēkā un piemērojamība

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Šo regulu piemēro no 2026. gada 12. jūnija.
3. Šo regulu piemēro starptautiskās aizsardzības piešķiršanas procedūrai attiecībā uz pieteikumiem, kas iesniegti no 2026. gada 12. jūnija. Starptautiskās aizsardzības pieteikumus, kas iesniegti pirms minētās dienas, reglamentē Direktīva 2013/32/ES. Šo regulu piemēro starptautiskās aizsardzības atņemšanas procedūrai, ja starptautiskās aizsardzības atņemšanas izskatīšana sākas 2026. gada 12. jūnijā. Ja starptautiskās aizsardzības atņemšanas izskatīšana sākas pirms 2026. gada 12. jūnija, starptautiskās aizsardzības atņemšanas procedūru reglamentē Direktīva 2013/32/ES.
4. Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām Direktīva 2013/32/ES nav saistoša, atsaucies uz to šā panta 3. punktā uzskata par atsaucēm uz Direktīvu 2005/85/EK.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Briselē, 2024. gada 14. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
H. LAHBIB

PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
1. pants	1. pants
2. pants	3. pants
2. panta a) punkts	—
2. panta b), c) un d) punkts	3. panta 12), 13) un 14) punkts
2. panta e) punkts	3. panta 8) punkts
2. panta f) punkts	3. panta 16) punkts
2. panta g) un h) punkts	3. panta 1) un 2) punkts
2. panta i) punkts	3. panta 5) punkts
2. panta j) un k) apakšpunkts	3. panta 3) un 4) punkts
2. panta l) un m) apakšpunkts	3. panta 6) un 7) punkts
2. panta n) apakšpunkts	—
2. panta o), p) un q) apakšpunkts	3. panta 17), 18) un 19) punkts
—	3. panta 9), 10), 11), 15) un 20) punkts
3. panta 1. punkts	2. panta 1. punkts
3. panta 2. punkts	2. panta 2. punkts
3. panta 3. punkts	2. panta 3. punkts
4. panta 1. punkts	4. panta 1. un 7. punkts
4. panta 2. punkta a) apakšpunkts	4. panta 6. punkts
4. panta 2. punkta b) apakšpunkts	—
—	4. panta 3. un 5. punkts
4. panta 3. punkts	4. panta 8. punkts
4. panta 4. punkts	—
4. panta 5. punkts	—
5. pants	—
—	5. pants
—	26. pants
6. panta 1. punkta pirmā daļa	27. panta 1. punkta pirmās daļas pirmais teikums

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
6. panta 1. punkta otrā daļa	4. panta 4. punkts and 27. panta 3. punkts
6. panta 1. punkta trešā daļa	4. panta 2. punkts
—	27. panta 1. punkta pirmās daļas a)–d) apakšpunkts un otrā daļa
—	27. panta 2., 4., 6. un 7. punkts
6. panta 2. punkts	28. panta 1. punkta un 41. panta 1. punkta a) apakšpunkts
—	28. panta 2. punkts
6. panta 3. punkts	28. panta 3. punkts
6. panta 4. punkts	28. panta 4. punkts
—	28. panta 5., 6. un 7. punkts
6. panta 5. punkts	27. panta 5. punkts
—	29. pants
7. pants	31. un 32. pants
7. panta 1. punkts	—
7. panta 2. punkta pirmā daļa	31. panta 1. punkts
7. panta 2. punkta otrā daļa	—
—	31. panta 2. punkts
7. panta 3. punkts	32. panta 1. punkts
—	32. panta 2. un 3. punkts
7. panta 4. un 5. punkts	—
7. panta 5. punkts	—
—	33. pants
8. panta 1. punkts	30. panta 1. un 2. punkts
8. panta 2. punkts	30. panta 3. punkts
9. panta 1. punkts	10. panta 1. un 2. punkts
9. panta 2. punkts	10. panta 3. punkts, 10. Panta 4. punkta a) un b) apakšpunkts
9. panta 3. punkts	10. panta 5. punkts
—	10. panta 4. punkta c) apakšpunkts
10. panta 1. punkts	—
10. panta 2. punkts	39. panta 2. punkts

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
10. panta 3. punkts	34. panta 2. punkts
10. panta 3. punkta a) apakšpunkts	34. panta 2. punkts
—	34. panta 2. punkta a) apakšpunkts
10. panta 3. punkta b) apakšpunkts	34. panta 2. punkta b) apakšpunkts
—	34. panta 2. punkta c)–g) apakšpunkts
10. panta 3. punkta c) un d) apakšpunkts	34. panta 3. punkts
10. panta 4. punkts	—
10. panta 5. punkts	34. panta 4. punkts
11. panta 1. punkts	36. panta 1. punkts
11. panta 2. punkta pirmā daļa	36. panta 2. un 3. punkts
11. panta 2. punkta otrā daļa	—
11. panta 3. punkts	36. panta 3. punkts
—	36. panta 4. punkts
12. panta 1. punkts	8. panta 1. punkts
12. panta 1. punkta a) apakšpunkts	8. panta 2. punkta pirmās daļas b), c), e) apakšpunkts un otrā daļa
—	8. panta 2. punkta pirmās daļas a) un d) apakšpunkts
—	8. panta 2. punkta trešā daļa
12. panta 1. punkta b) apakšpunkts	8. panta 3. punkts
12. panta 1. punkta c) apakšpunkts	8. panta 4. punkts
12. panta 1. punkta d) apakšpunkts	8. panta 5. punkts
12. panta 1. punkta e) apakšpunkts	8. panta 6. punkts
12. panta 1. punkta f) apakšpunkts	8. panta 2. Punkta pirmās daļas f) apakšpunkts
—	8. panta 7. punkts
12. panta 2. punkts	—
—	9. panta 1. punkts
13. panta 1. punkts	9. panta 2. punkts
—	9. panta 2. punkta pirmās daļas a), b), d), e), g) un h) apakšpunkts
13. panta 2. punkta a) apakšpunkts	9. panta 4. punkts
13. panta 2. punkta b) apakšpunkts	9. panta 2. punkta pirmās daļas f) apakšpunkts

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
13. panta 2. punkta c) apakšpunkts	9. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunkts un 9. panta 3. punkts
13. panta 2. punkta d) apakšpunkts	9. panta 5. punkts
13. panta 2. punkta e) apakšpunkts	—
13. panta 2. punkta f) apakšpunkts	—
—	9. panta 2. punkta otrā daļa
14. panta 1. punkta pirmā daļa	11. panta 1. punkts, 12. panta 1. punkts un 13. panta 6. punkta pirmais teikums
—	11. panta 2. punkts
—	13. panta 1. punkts
14. panta 1. punkta otrā daļa	13. panta 6. punkts
14. panta 1. punkta trešā daļa	13. panta 2. punkts
14. panta 1. punkta ceturtā daļa	22. panta 3. punkta pirmā daļa
14. panta 2. punkta pirmā daļa	13. panta 11. punkts
14. panta 2. punkta a) apakšpunkts	13. panta 11. punkta a) apakšpunkts
—	13. panta 8. and 10. punkts
—	13. panta 11. punkta pirmās daļas b), d), un e) apakšpunkts un trešā daļa
—	13. panta 13. punkta pirmā daļa
14. panta 2. punkta b) apakšpunkts	13. panta 11. punkta pirmās daļas c) apakšpunkts
14. panta 2. punkta otrā daļa	13. panta 11. punkta otrā daļa
14. panta 3. punkts	13. panta 14. punkta
14. panta 4. punkts	13. panta 11. punkta otrā daļa
14. panta 5. punkts	41. panta 1. punkta (d)
15. panta 1. punkts	—
15. panta 2. punkts	13. panta 3. punkts
15. panta 3. punkts	13. panta 3. punkts
15. panta 3. punkta a) apakšpunkts	13. panta 7. punkta a) apakšpunkts
15. panta 3. punkta b) apakšpunkts	13. panta 9. punkts
15. panta 3. punkta c) apakšpunkts	13. panta 5. un 9. punkts
15. panta 3. punkta d) apakšpunkts	13. panta 7. punkta b) apakšpunkts

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
15. panta 3. punkta e) apakšpunkts	22. panta 3. punkta otrā daļa
—	13. panta 8. punkts
—	13. panta 10. punkts
—	13. panta 1. punkts
15. panta 4. punkts	—
16. pants	12. panta 2. punkts
17. panta 1. punkts	14. panta 1. punkts
17. panta 2. punkts	14. panta 2. punkts
17. panta 3. punkta pirmā daļa	14. panta 3. un 4. punkts
17. panta 3. punkta otrā daļa	14. panta 5. punkts
17. panta 4. punkts	14. panta 4. punkts
17. panta 5. punkta pirmā daļa	14. panta 6. punkta pirmā daļa
17. panta 5. punkta otrā daļa	14. panta 5. punkta otrā daļa
17. panta 5. punkta trešā daļa	—
18. panta 1. punkta pirmā daļa	24. panta 1. punkts
18. panta 1. punkta otrā daļa	24. panta 5. un 6. punkts
18. panta 1. punkta trešā daļa	24. panta 2. punkta otrā daļa
—	24. panta 2. punkta pirmā un trešā daļa
—	24. panta 5. un 6. punkts
18. panta 2. punkts	24. panta 3. punkts
18. panta 3. punkts	24. panta 4. punkts
19. pants	—
—	16. pants
20. panta 1. punkts	17. panta 1. punkts
20. panta 2. punkts	15. panta 3. punkts
—	17. panta 2. punkts
—	17. panta 2. punkta a) apakšpunkts
20. panta 3. punkta pirmā daļa	17. panta 2. punkta b) apakšpunkts
—	17. panta 2. punkta c) un d) apakšpunkts
20. panta 3. punkta otrā daļa	17. panta 3. punkts

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
20. panta 3. punkta trešā daļa	19. panta 2. punkts
20. panta 4. punkts	—
21. panta 1. punkts	19. panta 1. punkts
21. panta 2. punkts	—
21. panta 3. punkts	19. panta 2. punkts
21. panta 4. punkts	19. panta 4. punkts
21. panta 5. punkts	19. panta 5. punkts
—	19. panta 3. punkts
22. panta 1. punkts	15. panta 1. punkts
—	15. panta 2. un 4. punkts
22. panta 2. punkts	19. panta 1. punkts
23. panta 1. punkts	18. panta 1. un 2. punkts
23. panta 2. punkts	18. panta 3. punkts
23. panta 3. punkta pirmā daļa	13. panta 4. punkts
23. panta 3. punkta otrā daļa	13. panta 13. punkta trešā daļa
23. panta 4. punkta pirmā daļa	—
23. panta 4. punkta otrā daļa	13. panta 12. punkts
23. panta 4. punkta trešā daļa	13. panta 13. punkta otrā daļa
24. panta 1. punkts	20. panta 1. punkts
24. panta 2. punkts	20. panta 1. punkts
—	20. panta 2., 4. un 5. punkts
—	20. panta 3. punkta pirmā daļa
24. panta 3. punkts	21. panta 1. un 2. punkts
24. panta 4. punkts	20. panta 3. punkta otrā daļa
—	23. panta 1. punkts
—	23. panta 2. punkta ceturtnā daļa
—	23. panta 3. un 4. punkts
—	23. panta 5. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunkts un otrā daļa
—	23. panta 6. un 7. punkts

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
25. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts	23. panta 2. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunkts un otrā daļa, 23. panta 5. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts un 23. panta 9. punkts
25. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts	23. pants 8. punkts
25. panta 1. punkta otrā daļa	23. panta 8. punkta trešā daļa
—	23. panta 10. punkts
25. panta 2. punkts	23. panta 2. punkta trešā daļa
—	22. panta 2. un 3. punkts
25. panta 3. punkta a) apakšpunkts	22. panta 3. punkta otrā daļa
25. panta 3. punkta b) apakšpunkts	23. panta 5. punkts
25. panta 4. punkts	—
25. panta 5. punkts	25. pants
25. panta 5. punkta pirmā daļa	25. panta 1. un 3. punkts
25. panta 5. punkta otrā daļa	25. panta 4. punkts
25. panta 5. punkta trešās daļas a) punkts	25. panta 4. punkts
25. panta 5. punkta trešās daļas b) punkts	25. panta 5. punkts
25. panta 5. punkta trešās daļas c) punkts	—
25. panta 5. punkta ceturtā daļa	25. panta 6. punkts
—	25. panta 7. punkts
25. panta 6. punkta pirmā daļa	22. panta 1. punkts
25. panta 6. punkta otrās daļas a) punkts	42. panta 3. punkts
25. panta 6. punkta otrās daļas a) punkta i) apakšpunkts	42. panta 3. punkta a) apakšpunkts
25. panta 6. punkta otrās daļas a) punkta ii) apakšpunkts	42. panta 3. punkta c) apakšpunkts
25. panta 6. punkta otrās daļas a) punkta iii) apakšpunkts	42. panta 3. punkta b) apakšpunkts
—	42. panta 3. punkta d) un e) apakšpunkts
25. panta 6. punkta otrās daļas b) punkts	53. panta 1. punkts
25. panta 6. punkta otrās daļas b) punkta i) apakšpunkts	—
25. panta 6. punkta otrās daļas b) punkta ii) apakšpunkts	—
25. panta 6. punkta otrās daļas b) punkta iii) apakšpunkts	53. panta 1. punkts
25. panta 6. punkta otrās daļas b) punkta iv) apakšpunkts	—
25. panta 6. punkta otrās daļas b) punkta v) apakšpunkts	—

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
25. panta 6. punkta otrās daļas b) punkta vi) apakšpunkts	—
25. panta 6. punkta otrās daļas b) punkta otrais teikums	—
25. panta 6. punkta otrās daļas c) punkts	59. panta 5. un 6. punkts
25. panta 6. punkta otrās daļas d) punkts	—
26. pants	—
27. panta 1. punkts	40. panta 1. un 3. punkts
—	40. panta 2. un 4. punkts
27. panta 2. punkts	—
28. panta 1. punkta pirmā daļa	41. panta 5. punkts
28. panta 1. punkta otrās daļas a) punkts	41. panta 1. punkta d) apakšpunkts
28. panta 1. punkta otrās daļas b) punkts	41. panta 1. punkta e) un f) apakšpunkts
—	41. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunkts
28. panta 1. punkta trešā daļa	—
—	41. panta 2., 3. un 4. punkts
28. panta 2. punkts	—
28. panta 3. punkts	—
29. pants	6. pants
30. pants	7. panta 2. punkts
31. panta 1. punkts	34. panta 1. punkts
—	34. panta 2. punkts
—	34. panta 3. punkts
—	34. panta 4. punkts
—	35. pants
—	35. panta 1. punkts
—	35. panta 2. punkts
—	35. panta 3. punkts
31. panta 2. punkts	35. panta 4. punkts
31. panta 3. punkta pirmā daļa	35. panta 4. punkts
31. panta 3. punkta otrā daļa	35. panta 5. punkts
31. panta 3. punkta trešās daļas a) punkts	35. panta 5. punkta b) apakšpunkts

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
31. panta 3. punkta trešās daļas b) punkts	35. panta 5. punkta a) apakšpunkts
31. panta 3. punkta trešās daļas c) punkts	35. panta 5. punkta c) apakšpunkts
31. panta 3. punkta ceturtā daļa	—
31. panta 4. punkts	35. panta 7. punkts
31. panta 5. punkts	35. panta 7. punkta otrā daļa
31. panta 6. punkts	—
31. panta 7. punkts	34. panta 5. punkts
31. panta 8. punkts	42. panta 1. punkts
31. panta 8. punkta a) apakšpunkts	42. panta 1. punkta a) apakšpunkts
31. panta 8. punkta b) apakšpunkts	42. panta 1. punkta e) apakšpunkts
31. panta 8. punkta c) apakšpunkts	42. panta 1. punkta c) apakšpunkts
31. panta 8. punkta d) apakšpunkts	—
31. panta 8. punkta e) apakšpunkts	42. panta 1. punkta b) apakšpunkts
31. panta 8. punkta f) apakšpunkts	42. panta 1. punkta g) apakšpunkts
31. panta 8. punkta g) apakšpunkts	42. panta 1. punkta d) apakšpunkts
31. panta 8. punkta h) apakšpunkts	42. panta 1. punkta h) apakšpunkts
31. panta 8. punkta i) apakšpunkts	—
31. panta 8. punkta j) apakšpunkts	42. panta 1. punkta f) apakšpunkts
—	42. panta 1. punkta i) apakšpunkts
—	42. panta 1. punkta j) apakšpunkts
31. panta 9. punkts	35. panta 3. punkts
—	42. panta 2. punkts
—	42. panta 3. punkts
—	42. panta 4. punkts
32. panta 1. punkts	39. panta 3. punkts
32. panta 2. punkts	39. panta 4. punkts
33. panta 1. punkts	39. panta 1. punkts
33. panta 2. punkts	38. panta 1. punkts
33. panta 2. punkta a) apakšpunkts	38. panta 1. punkta c) apakšpunkts
33. panta 2. punkta b) apakšpunkts	38. panta 1. punkta a) apakšpunkts

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
33. panta 2. punkta c) apakšpunkts	38. panta 1. punkta b) apakšpunkts
33. panta 2. punkta d) apakšpunkts	38. panta 2. punkts
33. panta 2. punkta e) apakšpunkts	—
—	38. panta 1. punkta d) apakšpunkts
—	38. panta 1. punkta e) apakšpunkts
34. panta 1. punkts	11. panta 1. punkts
34. panta 2. punkts	13. panta 6. punkts
—	57. pants
35. panta pirmā daļa	58. panta 1. punkts
35. panta otrā daļa	58. panta 2. punkts
—	58. panta 3. punkts
—	58. panta 4. punkts
—	58. panta 5. punkts
—	60. pants
36. panta 1. punkts	61. panta 5. punkts
—	61. panta 1. punkts
—	61. panta 2. punkts
—	61. panta 3. punkts
—	61. panta 4. punkts
36. panta 2. punkts	—
—	62. pants
—	63. pants
37. panta 1. punkts	64. panta 1. punkts
37. panta 2. punkts	—
37. panta 3. punkts	—
—	64. panta 2. punkts
—	64. panta 3. punkts
37. panta 4. punkts	64. panta 4. punkts
38. panta 1. punkts	59. panta 1. punkts
—	59. panta 2. punkts

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
—	59. panta 3. punkts
38. panta 2. punkta a) apakšpunkts	59. panta 5. punkta b) apakšpunkts
—	59. panta 4. punkts
38. panta 2. punkta b) apakšpunkts	—
38. panta 2. punkta c) apakšpunkts	59. panta 5. punkts
—	59. panta 6. punkts
—	59. panta 7. punkts
38. panta 3. punkts	59. panta 8. punkts
38. panta 4. punkts	59. panta 9. punkts
38. panta 5. punkts	64. panta 4. punkts
39. pants	—
40. panta 1. punkts	55. panta 1. punkts
—	55. panta 2. punkts
40. panta 2. punkts	55. panta 3. punkts
40. panta 3. punkts	55. panta 3. punkta a) apakšpunkts
—	55. panta 3. punkta b) apakšpunkts
—	55. panta 4. punkts
40. panta 4. punkts	55. panta 5. punkts
—	55. panta 6. punkts
40. panta 5. punkts	55. panta 7. punkts
40. panta 6. punkts	—
40. panta 7. punkts	—
41. pants	56. pants
41. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts	56. panta a) apakšpunkts
41. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts	56. panta b) apakšpunkts
41. panta 1. punkta otrā daļa	56. panta pirmais teikums
41. panta 2. punkts	—
42. pants	—
42. panta 1. punkts	55. panta 4. punkts
42. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts	—

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
42. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts	55. panta 4. punkts
42. panta 2. punkta otrā daļa	—
42. panta 3. punkts	—
43. pants	43.–54. pants
44. pants	65. pants
45. pants	66. pants
45. panta 1. punkts	66. panta 1. punkts
45. panta 2. punkts	66. panta 2. punkts
45. panta 3. punkts	66. panta 3. punkts
45. panta 4. punkts	66. panta 4. punkts
—	66. panta 5. punkts
45. panta 5. punkts	66. panta 6. punkts
46. pants	67. pants
46. panta 1. punkts	67. panta 1. punkts
46. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkts	67. panta 1. punkta b) apakšpunkts
46. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punkts	67. panta 1. punkta a) apakšpunkts
46. panta 1. punkta a) apakšpunkta iii) punkts	—
46. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punkts	—
46. panta 1. punkta b) apakšpunkts	—
46. panta 1. punkta c) apakšpunkts	67. panta 1. punkta d) apakšpunkts
46. panta 2. punkta pirmā daļa	67. panta 2. punkts
46. panta 2. punkta otrā daļa	—
46. panta 3. punkts	67. panta 3. punkts
—	67. panta 4. punkts
—	67. panta 5. punkts
46. panta 4. punkta pirmā daļa	—
—	67. panta 6. punkts
46. panta 4. punkta otrā daļa	—
—	68. pants
—	68. panta 1. punkts

Direktīva 2013/32/ES	Šī regula
46. panta 5. punkts	68. panta 2. punkts
46. panta 6. punkts	68. panta 3. un 4. punkts
46. panta 6. punkta a) apakšpunkts	68. panta 3. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punkts
46. panta 6. punkta b) apakšpunkts	68. panta 3. punkta b) apakšpunkts
46. panta 6. punkta c) apakšpunkts	—
46. panta 6. punkta d) apakšpunkts	—
—	68. panta 3. punkta c) un e) apakšpunkts
46. panta 7. punkts	68. panta 4. un 5. punkts
46. panta 8. punkts	68. panta 5. panta d) apakšpunkta i) un ii) punkts
46. panta 9. punkts	—
46. panta 10. punkts	69. pants
46. panta 11. punkts	—
47. pants	70. pants
48. pants	7. panta 1. punkts
49. pants	71. pants
—	72. pants
—	73. pants
—	74. pants
—	75. pants
—	76. pants
50. pants	77. pants
51. pants	—
52. pants	—
53. pants	78. pants
54. pants	79. pants
55. pants	—